

Treball de Fi de Grau

Títol

El Barça i el franquisme: víctima o còmplice?

Autoria

Raimon Lacruz Bosch i Joan Tura Vico

Professorat tutor

Rosa Margarita Cervantes Urbietta

Grau

Comunicació Audiovisual	
Periodisme	x
Publicitat i Relacions Públiques	

Tipus de TFG

Projecte	x
Recerca	

Data

22/05/2020

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	El Barça i el franquisme: víctima o còmplice?		
Castellà:	El Barça y el franquismo: ¿víctima o cómplice?		
Anglès:	Barça and Francoism: victim or accomplice?		
Autoria:	Raimon Lacruz Bosch i Joan Tura Vico		
Professorat tutor:	Rosa Margarita Cervantes Urbieto		
Curs:	2019/20	Grau:	Comunicació Audiovisual
			Periodisme
			Publicitat i Relacions Públiques

Paraules clau (mínim 3)

Català:	Barça, franquisme, televisió, VSD, documental
Castellà:	Barça, franquismo, televisión, VBD, documental
Anglès:	Barça, Francoism, television, SVOD, documentary

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	Aquest Treball de Fi de Grau és un projecte que pretén aportar unes bases sòlides per construir un documental expositiu que abordi en profunditat els temes més controvertits de la relació del club blaugrana amb el règim franquista. La visió històrica imperant ha assenyalat el F.C. Barcelona com una entitat sistemàticament perjudicada per la dictadura. Sense tenir cap intenció de negar aquesta part de la història, el present treball també vol posar la mirada en les situacions en què el club es va veure afavorit per tal de construir un relat més complet dels fets.
Castellà:	Este Trabajo de Fin de Grado es un proyecto que pretende aportar unas bases sólidas para construir un documental expositivo que trate en profundidad los temas más controvertidos de la relación del club azulgrana con el régimen franquista. La visión histórica imperante ha señalado al F.C. Barcelona como una entidad sistemáticamente perjudicada por la dictadura. Sin tener ninguna intención de negar esa parte de la historia, el presente trabajo también quiere poner la mirada en las situaciones en que el club se vio favorecido con el fin de construir un relato más completo de los hechos.
Anglès:	This Final Project pretends to give some solid bases in order to build an expositive documentary, that treats deeply the most controversial topics of the relationship between the <i>blaugrana</i> club and the Francoist regime. The dominant historical point of view, has pointed F.C. Barcelona as an entity systematically damaged by the dictatorship. Without having any intention to deny this part of the history, this work also wants to focus on the situations in which the club was favoured with the purpose of creating a more complete story.

Només existeix un bé: el coneixement. Només existeix un mal: la ignorància (Sòcrates, filòsof)

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DEFINICIÓ DEL PROJECTE	6
3. MARC TEÒRIC	9
3.1. Reportatge o documental?	9
3.2. Tipus de documentals	11
3.3. Modes de producció en televisió	17
3.4. Franquisme	19
3.5. F.C. Barcelona	24
4. ANÀLISI DEL MERCAT OBJECTIU	28
4.1. Delimitació geogràfica del mercat objectiu	28
4.2. Demanda	28
4.2.1. Consumidor final	28
4.2.2. Consumidor intermedi	30
4.2.2.1. Televisions	30
4.2.2.1.1. Televisió de Catalunya	30
4.2.2.1.2. Barça TV	32
4.2.2.1.3. 8TV	32
4.2.2.1.4. La 1 de Televisión Española	34
4.2.2.1.5. Antena 3	35

4.2.2.1.6. La Sexta	37
4.2.2.1.7. Telecinco	38
4.2.2.1.8. Cuatro	39
4.2.2.2. Plataformes de vídeo sota demanda	40
4.2.2.2.1. Rakuten TV	40
4.2.2.2.2. Netflix	41
4.2.2.2.3. HBO	42
4.2.2.2.4. Amazon Prime Video.....	44
4.2.2.2.5. Movistar +.....	45
4.2.2.2.6. ATRESplayer.....	47
4.2.2.3. Mode de producció escollit	48
4.2.3. Consumidor industrial	51
5. DEFINICIÓ DEL PÚBLIC OBJECTIU.....	52
6. ANTECEDENTS.....	56
6.1. Originalitat del nostre projecte	61
7. ANÀLISI DAFO.....	63
8. TEMES A TRACTAR A LA TAULA RODONA.....	64
9. FONTS D'INFORMACIÓ.....	69
9.1. Fonts personals per a la taula rodona.....	69
9.2. Fonts secundàries.....	70

9.3. Arxius de documentació.....	75
9.4. Llocs de rodatge	75
10. PLA DE PRODUCCIÓ.....	78
10.1. Pla de preproducció	79
10.2. Pla de rodatge.....	82
10.3. Pla de postproducció.....	84
11. PLA FINANCER	86
11.1. Despeses	86
11.2. Ingressos	104
12. CONCLUSIONS	109
13. BIBLIOGRAFIA	112

1. INTRODUCCIÓ

Quan es pensa en el règim franquista, normalment ve al cap el règim militar que va dominar Espanya quasi quatre dècades, en el dictador que va ser la cara visible de la dictadura i en la coerció de llibertats i la censura imposades a la població per donar un discurs uniforme i a través de diferents mecanismes, un d'ells l'esport, adoctrinar.

En canvi, quan es pensa en el Barça, hom, sobretot si és aficionat, tendeix a veure el club com una víctima brutalment reprimida per representar el catalanisme en l'àmbit esportiu i per esdevenir durant aquestes quatre dècades una vàlvula d'escapament que permetia fer d'un triomf del club blaugrana una victòria política.

Al llarg de la història, s'ha parlat de diversos casos polèmics, com el fitxatge de Di Stéfano pel Reial Madrid, el clàssic de les coaccions, en què el Barça va perdre 11-1 contra l'etern rival després d'haver estat pressionats als vestidors, o el cas Guruceta, on l'àrbitre que duia aquest nom va xiular un penal a favor del Madrid a un metre fora de l'àrea. No obstant això, per part culer, aquest victimisme s'ha agafat com una posició de confort, i en els treballs històrics que analitzen el club hi trobem un nivell baix d'autocrítica. Per tant, un dels objectius és fugir de la víctima que va ser el Barça i investigar alguns casos coneguts i d'altres no tan mediàtics en què el F.C. Barcelona va poder ser afavorit pel règim.

Un dels objectius generals del present treball és definir un projecte que es pugui executar de manera immediata després de la seva finalització. Deixar assentades les bases perquè l'equip encarregat pugui començar a treballar-hi en molt poc temps. D'altra banda, el pla que definim a continuació ha de ser sostenible econòmicament i que pugui arribar a aportar beneficis.

Pel que fa als objectius específics, volem impulsar un projecte que aporti tota la informació necessària perquè el pugui desenvolupar tant un freelance com una empresa, ja que busquem tenir en compte ambdues variables plantejant tot allò que

seria necessari per tirar-lo endavant. Volem fer un projecte que, a més, tingui un bon suport quant a fonts documentals i fonts personals.

Un altre dels objectius que tenim clar és el d'impulsar un format innovador per tractar el vincle entre el F.C. Barcelona i el franquisme: la taula rodona. Considerem que pot ser molt positiva la confrontació d'idees entre dos sectors contraris per arribar a punts històrics comuns i al més a prop possible d'aquella realitat. En definitiva, intentar construir un documental que no trenqui el rol històric de ningú, sinó que sigui un exercici de depuració i transparència per part dels dos clubs.

El documental que proposem també volem que sigui emès tant en televisió convencional com en plataformes de vídeos sota demanda (VSD) per intentar arribar al màxim nombre d'espectadors possible.

Una de les altres premisses és fer un documental que pugui aportar un contingut nou sobre un tema molt tractat. En aquest cas, creiem que el millor és utilitzar la metodologia qualitativa per a arribar al quid de la qüestió. El projecte de documental que presentem a continuació aposta per realitzar un total de 13 entrevistes a fonts secundàries, un dels mètodes qualitius per excel·lència, i una taula rodona amb quatre experts, que vindria a fer el paper d'un grup focal per tractar quatre temes claus de la història entre el F.C. Barcelona i el franquisme: el fitxatge de Kubala, el de Di Stéfano, la construcció del Camp Nou i l'endeutament que va patir el club, i les condecoracions que el Barça va anar donant al llarg del règim al seu dictador.

2. DEFINICIÓ DEL PROJECTE

El 6 d'octubre del 2019, l'Assemblea General Ordinària de Socis Compromissaris del F.C. Barcelona va aprovar, a proposta de la junta directiva blaugrana, la retirada de les condecoracions concedides per part del club al dictador espanyol Francisco Franco¹. La moció va rebre el suport de 671 vots favorables, set en blanc i dos en contra.

Eren un total de tres distincions², que detallem a continuació. Al 27 de maig de 1951, després que el Barça s'imposés a la Reial Societat a la final de la Copa del Generalísimo, el president del club, Agustí Montal, va regalar-li a Franco la seva insígnia d'or i brillants. Mesos després, la junta directiva blaugrana va acordar fer-li entrega d'una nova distinció al president blaugrana per restituir aquella que havia donat al dictador.

Vint anys després, el 13 d'octubre de 1971, la directiva del F.C. Barcelona va ser rebuda en audiència per Francisco Franco al Palau Reial d'El Pardo. En aquell acte, es va agrair al cap de l'Estat espanyol la col·laboració del règim en la construcció del Palau Blaugrana. El president Montal va obsequiar Franco amb un àlbum amb fotografies de la construcció del pavelló poliesportiu i la medalla d'or del Palau Blaugrana, una distinció inèdita fins al moment que també van rebre en la mateixa trobada el secretari general del Movimiento, Torcuato Fernández Miranda, i Juan Gich, delegat nacional d'Esports i exgerent de l'entitat catalana.

¹ Tovar, A. L. (09/10/2019). *El Barça retira sus condecoraciones a Franco*. La Vanguardia. Recuperat de <https://www.lavanguardia.com/deportes/fc-barcelona/20191006/47842329955/barcelona-franco-asamblea-compromisarios-medallas-retiradas.html> [Última consulta: 13/04/2020].

² Luque, X. G. (01/06/2018). *El FC Barcelona condecoró tres veces a Franco*. La Vanguardia. Recuperat de <https://www.lavanguardia.com/deportes/20161104/411563419891/fc-barcelona-condecoro-tres-veces-franco.html> [Última consulta: 13/04/2020].

La tercera condecoració data del 27 de febrer de 1974, però hem de remuntar-nos dos anys enrere per entrar en context. L'any 1972, el F.C. Barcelona organitzà la seva primera Trobada de Penyes a Montserrat. A l'Assemblea de Socis Compromissaris d'aquell any, Montal havia proposat fer-li entrega a la Penya Blaugrana de Manresa la primera medalla d'or del club. Una trucada de Juan Gich uns dies després assegurant que "la primera distinció de primer nivell de qualsevol club havia de concedir-se forçosament a Franco" va fer canviar els plans. Al dia que esmentaven inicialment, la junta blaugrana va haver de tornar-se a presentar a El Pardo per condecorar al dictador espanyol.

El debat previ a l'assemblea al voltant de si el F.C. Barcelona havia de mantenir les condecoracions o no a Francisco Franco ens va suscitar certa curiositat per entrar amb més profunditat en quina havia estat la relació real entre aquests dos 'actors'.

És sabut que al Barça l'ha acompanyat durant molts anys la imatge de ser una entitat esportiva incòmoda pel règim dictatorial promogut pel bàndol revoltat de la Segona República Espanyola i vencedor de la Guerra Civil, a conseqüència de la significació catalanista que s'havia atribuït a l'esmentat club esportiu. Gràcies a aquest fet, notem que la majoria de treballs d'anàlisi històrica que aborden la relació del F.C. Barcelona amb el franquisme agafen sempre un to victimista que contribueix a enaltir encara més la imatge associada al club que comentàvem fa un moment. Sense tenir la intenció de posar en dubte el rigor històric d'aquestes investigacions, hi percebem una manca de voluntat crítica, ja que molts d'aquests treballs obvien fets que podrien treure consistència al discurs que es dona en cada cas.

Per aquest motiu, i amb tota la humilitat del món, la intenció d'aquest projecte és tractar els punts més conflictius, per bé i per mal, del vincle entre el Barça i el règim dirigit per Franco, amb l'objectiu que el públic pugui configurar un discurs el més apropiat a la realitat possible.

Creiem que en aquest punt és on rau l'originalitat del projecte. D'altra banda, pensem que aquest tema no ha sortit prou a les pantalles o, si ho ha fet, no ha sigut amb una

dedicació exclusiva sinó formant part d'una història més àmplia o potser s'ha centrat massa en un succés concret. El nostre producte busca centrar-se únicament a analitzar la relació de l'entitat culer amb el règim franquista oferint un repàs general de les fòbies i filies que aquesta va originar.

La proposta que formulem es canalitzaria a través d'un documental que recorri aquests quasi quaranta anys d'història, posant el focus, principalment, en els quatre esdeveniments que esmentàvem prèviament. Es tractaria d'un documental que, a més, comptaria amb la presència de quatre experts que anirien debatent en un format de taula rodona i aportant el seu punt de vista envers les imatges que aniran apareixent durant el llargmetratge, que tindria una durada de 45 minuts aproximadament. La modalitat del documental quedarà definida a l'apartat del 'Marc teòric' d'aquest treball.

D'altra banda, també ens sembla interessant aportar imatges, retalls de premsa i preses d'àudio de l'època per aportar una visió més completa del període en qüestió. Sabem que la premsa d'aquest període patia una forta censura, fet que també analitzem al 'Marc teòric', per tant, també intentaríem buscar revistes editades de manera clandestina, i fins i tot, peces de la Ràdio Pirenaica per aconseguir una certa imparcialitat.

3. MARC TEÒRIC

3.1. Reportatge o documental?

El debat que genera establir les diferències o els aspectes que delimiten la frontera entre el reportatge periodístic o el documental ha estat latent des dels inicis d'aquestes disciplines, i en certa manera, també ha existit a l'hora de plantejar els termes en què s'havia de definir el nostre treball. En aquest sentit, Soler (1998) afirma que “no ens hem posat molt d'acord els diferents autors en assenyalar les característiques diferencials entre el documental i el reportatge, especialment perquè hem d'admetre que la seva naturalesa és la mateixa” (p.49)³.

Segons el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC) el reportatge és un “gènere del periodisme d'informació i del periodisme interpretatiu que consisteix a relatar fets d'actualitat o d'interès general, sovint amb l'ajut de fotografies, d'il·lustracions o de filmacions”, mentre que el documental és un “film que no és de ficció i té una finalitat informativa, cultural o didàctica”.

Ibáñez (2010) comenta que el documental no es regeix obligatòriament per l'actualitat, tot i que deixa la porta oberta a aquesta possibilitat. No obstant això, afirma que “potser aquest és el punt que marca amb més claredat la línia que separa el documental del reportatge, ja que aquest últim sempre ha d'estar pendent del que passa aquí i ara en el món”⁴.

Nichols (1997) afegeix que “el plaer i l'atractiu del film documental resideixen en la seva capacitat per fer que qüestions temporals ens semblin, literalment, temes

³ Soler, L. (1998). *La realización de documentales y reportajes para televisión*. Editorial Cims, Barcelona. Recuperat de: http://metamentaldoc.com/17_Realizaci%F3n_de_documentales_Lloren%E7_Soler.pdf [Última consulta: 04/03/2020].

⁴ Ibáñez, A. (2010). *Documental vs. Reportaje. Cómo identificarlos (Parte I)*. Guíoteca. Recuperat de: <https://www.guioteca.com/cortos-y-documentales/documental-vs-reportaje-como-identificarlos-parte-i/> [Última consulta: 04/03/2020].

candents. [...] El nexa entre el documental i el món històric és el tret més característic d'aquesta tradició. [...] El film documental contribueix a la formació de la memòria col·lectiva. Proposa perspectives sobre qüestions i esdeveniments històrics i interpretacions dels mateixos" (p. 13)⁵.

Segons Soler (1998), el que s'entén quan parles de reportatge és una peça amb la informació molt concentrada, sense canvis de ritme narratiu i cap evasió fantàstica o poètica, mentre que en el cas del documental s'aplica un tractament més reposat, una composició més cuidada dels enquadraments, una música evocadora, entre d'altres.

"En el reportatge s'imposa una valoració d'ordre periodístic i al documental una submissió literària i estètica. [...] Error sobre error. Fal·làcia sobre fal·làcia. Perquè ja des dels orígens del documental de tema social els cineastes han mostrat un notable esperit de curiositat i investigació, demostrant que no són qualitats exclusives dels periodistes", Soler (1998. p. 50, 51).

Gómez (2012), per la seva banda, es refereix a documental com a cinema documental, i estima que a part de la distinció entre cinema de ficció i de no-ficció, també hi ha la segregació quant a cinema argumental i cinema informatiu. En aquest sentit, manifesta que "si expliquem notícies estem informant. [...] (Al documental) no només s'informa d'un tema. Es pensa un argument i es treballa en la millor manera d'explicar el que tenim davant dels ulls. Per sobre de les dades, que hauran de ser rigoroses i certes, es treballa en com dotar-les d'emoció" (p. 15)⁶.

Seguint aquest criteri, veiem que el nostre projecte queda just entre el reportatge i el documental, ja que, si bé és cert que la idea neix d'un tema de certa actualitat i que ha tingut transcendència de cara a la imatge del club, -com és la retirada de les condecoracions que el F.C. Barcelona va atorgar en el passat al dictador Francisco

⁵ Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Ediciones Paidós Ibérica, Barcelona.

⁶ Gómez, M. (2012). *Quiero hacer un documental*. Ediciones Rialp, Madrid.

Franco- el producte investiga i tracta temes referents a una etapa anterior de la història del club. Tenint en compte els aspectes comentats creiem que el més adient és fer un documental, no obstant això, però, pensem que ha de ser del tipus que sigui més similar al reportatge, pel que fa als recursos estilístics a emprar.

3.2. Tipus de documentals

Del total de sis tipus definits pel crític de cinema i pioner en l'estudi contemporani del cinema documental, Bill Nichols (2001), el mode **expositiu** “va sorgir als inicis de la tradició documental i segueix sent avui dia un dels més utilitzats [...] Dóna prioritat a la paraula per transmetre la perspectiva de la pel·lícula des d'una única i unificadora font” (p. 179)⁷. És el que té més similituds amb el gran reportatge i prova de “reunir evidències, plantejar casos i oferir perspectives”, (p. 174). També, segons Cabeza (2019), està pensat per informar sobre un lloc, esdeveniment o personatge que el públic no coneix o no coneix prou amb la intenció de crear una alternativa al discurs dominant⁸.

Segons Nichols (1997) “el text expositiu es dirigeix a l'espectador directament, amb intertítols o veus que exposen una argumentació sobre el món històric [...] Agafen forma entorn d'un comentari dirigit a l'espectador [...] i el seu muntatge es fa servir per mantenir una continuïtat retòrica més que una espacial o temporal” (p. 68)⁹.

Aquest tipus de documental es caracteritza per emprar una veu en off del narrador o d'algú expert, imatges per reforçar o contradir el missatge donat, una edició lineal o en continuïtat i per usar diferents fonts visuals com material d'arxiu, entrevistes, llocs clau vinculats a l'objecte d'estudi, entre d'altres.

⁷ Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Editorial Indiana University Press, traduït per la Universitat Autònoma de Mèxic.

⁸ Cabeza, E. (2019). *Apunts de Teoria i Pràctica del Documental*. Publicats al Campus Virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.

⁹ Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Ediciones Paidós Ibérica, Barcelona.

Exemple de documental expositiu

- **Títol:** Inside Job (2010)
- **Autor:** Charles Ferguson
- **Sinopsi:** Documental que tracta la crisi econòmica iniciada l'any 2008 a través de la veu de diferents experts en finances, economistes i polítics, entre altres sectors. S'intenten indagar les causes que van provocar la rescissió a escala mundial.
- **Trets distintius:** Es tracta d'una peça que utilitza una veu en off per anar conduint a l'espectador durant el llargmetratge. A més, fa ús de diferents fonts visuals, per exemple, imatges d'arxiu, entrevistes amb protagonistes, se'ns mostra alguns llocs claus vinculats amb la temàtica. D'altra banda, enfoca el discurs en una direcció clara per orientar a l'espectador cap a un tipus de conclusió concreta, en aquest cas, una crítica cap a la gestió del govern de Barack Obama durant la crisi.

El documental **participatiu** o **Interactiu** es basa, segons Nichols (2001), en la "interacció del cineasta amb els actors socials, participa en donar forma al que succeeix davant de la càmera" (Pg. 176). En aquest cas, les converses 'espontànies' o entrevistes són un gran exemple del paper directe que juga el productor en la confecció del relat¹⁰.

Nichols (1997) també afirma que aquest tipus de documental "posa l'accent en les imatges de testimoni o intercanvi verbal i en les imatges de demostració (que demostrin la validesa del que afirmen els testimonis). L'autoritat textual es desplaça cap als actors socials reclutats: els seus comentaris i respostes ofereixen una part essencial de l'argumentació de la pel·lícula. [...] Aquesta modalitat introdueix una

¹⁰ Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Editorial Indiana University Press, traduït per la Universitat Autònoma de Mèxic.

sensació de parcialitat, de presència situada i de coneixement local que es deriven de les trobades entre el realitzador i l'altre" (p.79)¹¹.

Cabeza (2019) apunta que aquesta tipologia es caracteritza per convertir al cineasta en un personatge més de l'acció per tal que faci un rol provocador. A més, també destaca per ser rodat amb equips lleugers que permetin utilitzar la càmera a l'espatlla i que incorporin un so sincrònic (en directe)¹².

Exemple de documental participatiu

- **Títol:** Bowling for Columbine (2002)
- **Autor:** Michael Moore
- **Síntesi:** Es tracta d'un documental que busca analitzar la violència produïda per l'ús de les armes de foc als Estats Units. El director viatja per tot el territori americà per intentar comprendre la problemàtica i les facilitats amb les quals compten els ciutadans per comprar una arma de foc.
- **Trets distintius:** El director Michael Moore té una gran presència durant el documental i es converteix un dels personatges principals. Moltes de les entrevistes són de caràcter informal, realitzades al carrer. La relació entre Moore i els entrevistats és una de les claus de la peça. També destacaríem l'ús recurrent de la càmera a l'espatlla, una eina més que reforça aquesta informalitat que es busca.

Per la seva banda, Nichols (2001) afirma que el mode **observacional** se centra en "la manera en què els actors socials viuen les seves vides, com si la càmera no hi fos - tècnica 'fly on the wall' -" (pg. 175). Els subjectes filmats no interactuen amb el cineasta i la seva estètica proclama una aparent neutralitat.

¹¹ Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Ediciones Paidós Ibérica, Barcelona.

¹² Cabeza, E. (2019). *Apunts de Teoria i Pràctica del Documental*. Publicats al Campus Virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dit en altres termes pel mateix Nichols (1997) “la modalitat d’observació destaca la no-intervenció del realitzador. Aquest tipus de pel·lícules cedeixen el ‘control’, més que cap altra modalitat, als successos que passen davant de la càmera. [...] En la seva variant més genuïna, el comentari *voice-over*, la música aliena a l’escena observada, els intertítols, les reconstruccions, o, fins i tot, les entrevistes, hi queden totalment descartats”. (p. 72).

Exemple de documental observacional

- **Títol:** Être et Avoir (2002)
- **Autor:** Nicholas Philibert
- **Sinopsi:** El documental segueix el curs acadèmic d’una escola d’educació primària de la França rural, on alumnes de diferents edats estudien junts sota la batuta d’un únic professor. Un relat que ens permet anar veient com el docent gestiona els diferents successos que es van produint al grup.
- **Trets distintius:** La principal característica és que els personatges no interactuen directament amb la càmera, a excepció d’una breu entrevista al professor al tram final del documental. El director i la càmera no hi intervenen, passen desapercebuts, només són allà per permetre que l’espectador ho pugui veure. Les seves decisions només es veuen a l’hora de seleccionar els fragments rellevants que acaben mostrant. L’èmfasi està centrat directament en els alumnes i el professor, veient com va evolucionant la seva relació al llarg del curs. Els plans, en aquest cas, són molt més estables i llargs que al documental expositiu. A més, en cap moment, a excepció de l’entrevista, s’utilitza una veu en off.

El mode **poètic** ressalta els ritmes i patrons visuals i acústics, Cabeza (2019) destaca que sacrifica les convencions de continuïtat en l’edició per crear un espai i temps

coherent. En canvi, invita a la reflexió sobre aspectes més abstractes vinculats a la mateixa noció d'espai i temps¹³.

Exemple de documental poètic:

- **Títol:** I am not your negro (2016)
- **Autor:** Raoul Peck
- **Sinopsi:** A través de la narració de l'obra *Remember this house* de James Baldwin, el documental tracta el racisme i la lluita pels drets dels afroamericans als Estats Units entrant amb la relació de l'autor del llibre amb Malcolm X, Martin Luther King, Medgar Evers i d'altres activistes.
- **Trets distintius:** És un documental creat exclusivament amb fonts d'arxiu; entrevistes, imatges, notícies, 'late shows', entre d'altres. Està narrat a través d'una veu en off que apareix de tant en tant posant èmfasi en alguns punts de la peça per tal de fer reflexionar i posar en context a l'espectador sobre el tema en qüestió.

Per la seva banda, Nichols (1997) explica que per tractar qüestions històriques els documentals **reflexius** no s'impliquen únicament d'una manera interactiva amb altres actors socials, sinó que en aquest cas parla menys del món històric en si i aborda com s'ha construït aquest món històric. "Mentre que la major part de producció documental se centra a parlar del món històric, la modalitat reflexiva tracta la qüestió de com parlem sobre el món històric" (p. 93)¹⁴.

No obstant això, el mateix Nichols (2001)¹⁵ afegeix que el documental **reflexiu** fa èmfasi del compromís del cineasta amb les persones que apareixen al documental,

¹³ Cabeza, E. (2019). *Apunts de Teoria i Pràctica del Documental*. Publicats al Campus Virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.

¹⁴ Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Ediciones Paidós Ibérica, Barcelona.

¹⁵ Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Editorial Indiana University Press, traduït per la Universitat Autònoma de Mèxic.

sacrificant un intent d'objectivitat per una voluntat més evocadora i afectiva. De la mateixa manera ho fa el documental **performatiu**, tot i que, aquest, segons Cabeza (2019) té un toc autobiogràfic que contrasta amb el clima assagístic que marca el reflexiu¹⁶.

Exemple de documental reflexiu

- **Títol:** The Look of Silence (2014)
- **Autor:** Joshua Oppenheimer
- **Sinopsi:** El director visita el lloc on es produïren els assassinats indonesis acompanyat del germà d'una de les víctimes, amb la intenció de comprendre que li va succeir al seu germà, mort durant la massacre dels anys seixanta, i al seu país durant aquells anys.
- **Trets distintius:** El germà, que no s'identifica completament, serveix com a fil conductor del documental. Es busca aïllar els personatges amb les imatges. El documental parla d'un fet concret però també del valor de com es fa un documental. Es graven moltes imatges d'escenes quotidianes, de com viu ell, de com és la seva feina, la relació amb la seva família. Les entrevistes són realitzades per un òptic, una manera d'apropar-se suaument als personatges per parlar de temes delicats. Té una clara intenció evocadora i buscar fer arribar a l'espectador els sentiments que pot estar vivint, jugant amb els silencis llargs i la intensitat que suposa aquesta història.

Exemple de documental performatiu

- **Títol:** Les glaneurs et la glaneuse (2000)
- **Autor:** Agnès Varda
- **Sinopsi:** La directora viatja per diferents camps i ciutats de França filmant a espoladors, recol·lectors, gent que busca menjar i s'endinsa en les seves

¹⁶ Cabeza, E. (2019). *Apunts de Teoria i Pràctica del Documental*. Publicats al Campus Virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.

històries personals. Persones que seleccionen i recullen objectes rebutjats per altres, fet similar que va fent Varda amb les imatges que tria al llarg del documental.

- **Trets distintius:** Com passava amb el documental participatiu, la presència de la documentalista té una gran importància, ocupa la figura de narradora i manté converses amb els personatges que van apareixent, donant la seva opinió sobre el tema i fins al punt que podríem assegurar que té un toc autobiogràfic. La càmera s'utilitza de manera més informal, amb alguns plans molt personals per part de Varda, on apareix ella mateixa, per exemple, jugant a intentar atrapar camions en un trajecte per l'autovia.

Tenint en compte que el nostre producte serà un documental que té la intenció de ser emès a diverses televisions i plataformes de continguts, hem de mirar d'adaptar al màxim el format del treball al qual demanen els mitjans de comunicació sense perdre l'essència de la disciplina que volem emprar. En aquest sentit, el tipus de documental que més s'adequa a les nostres necessitats és **l'expositiu**. Aquest tipus de documental també és el que ens dona més possibilitats per aportar diverses visions del tema que tractem al nostre projecte. En aquest cas, pel fet de tractar una temàtica històrica, creiem interessant poder oferir imatges d'arxiu, així com fer ús de la veu en off per unificar el discurs que volem abordar, que fins i tot podria veure's complementat per entrevistes i taules de debat amb persones clau, ja que també formen part de les llicències formals que et permet emprar el documental expositiu.

3.3. Modes de producció en televisió

Tan important com saber definir què és un documental i quins tipus n'hi ha és ser capaços d'identificar els diferents mètodes de producció existents. Segons Fernández Díez i Martínez Abadía (1994), n'hi ha un total de quatre: la producció pròpia o interna, la coproducció, la producció associada i l'aliena¹⁷.

¹⁷ Fernández Díez, F.; Martínez Abadía, J. (1994). *La dirección de producción para cine y televisión*. Editorial Paidós Ibérica.

Pel que fa a la **producció pròpia o interna**, es refereix a “productes realitzats íntegrament amb els recursos humans tècnics i pressupostaris de la mateixa empresa de televisió” (p.76) com, per exemple, els programes informatius. Aquests programes no són rendibles econòmicament, ja que exigeixen una gran despesa en decorats i en equips per cobrir la informació i de per si no genera ingressos. És per això que, d’uns anys ençà, s’ha apostat pel patrocini d’algunes parts de l’informatiu com, per exemple, l’espai del temps.

Sobre la **coproducció**, Fernández Díez i Martínez Abadía (1994) expliquen que es tracta d’una col·laboració entre diversos actors del panorama audiovisual (televisions, productores de cinema o de vídeo...) per tirar endavant un projecte en què cadascuna de les parts ha d’aportar un percentatge del finançament. “Els participants de la coproducció es reparteixen els drets en exclusiva pels seus respectius territoris d’influència i pacten els percentatges de beneficis segons les seves aportacions” (p.77).

Respecte a la **producció associada**, “l’empresa de televisió encarrega la realització i producció d’un programa a una empresa externa o aliena. La televisió posseeix la titularitat jurídica i és propietària del programa” (p.78). En aquest cas, l’empresa televisiva acostuma a aportar al projecte recursos humans, tècnics i pressupostaris; mentre que l’empresa associada aporta guionistes, presentadors, etc. Es tracta d’un format molt emprat als concursos televisius. En aquesta ocasió, el finançament es basa en el patrocini i la inserció de publicitat.

I, per últim, la **producció aliena**, segons Fernández Díez i Martínez Abadía (1994), consisteix que “una empresa externa a l’entitat televisiva produeix els programes del tot venent després el seu producte. La televisió paga simplement els drets d’emissió per passar a la seva programació aqueixos programes” (p.79). La producció aliena també destaca pel fet de ser un format molt menys costós econòmicament que els de producció pròpia.

Un cop analitzats els diferents tipus de producció que hi ha al panorama audiovisual, ens decanem perquè el nostre documental es confeccioni a través d'una **coproducció**. En aquest sentit, pensem que és el més adient tant si un es tracta d'una productora o d'un freelance, ja que pots comptar amb el suport econòmic i tècnic d'una empresa televisiva, fet que et permet anar amb més seguretat en aquest aspecte. En la posterior anàlisi de mercat detallarem amb quins actors tenim pensat que es formi la nostra coproducció.

3.4. Franquisme

Segons defineix la Gran Enciclopèdia Catalana (1987), el franquisme va ser un règim polític dictatorial implantat a Espanya entre el 1939 i el 1975 a conseqüència del resultat de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939). "Emparentat amb el feixisme, però amb profundes arrels en el tradicionalisme catòlic i conservador hispànic, dotà l'estat d'una administració totalitària basada en l'existència d'una ideologia oficial- el nacionalsindicalisme- d'un partit únic- FET y de las JONS- i d'un cap que concentrà tots els poders de l'estat" (p.339)¹⁸.

Com ja s'ha comentat al paràgraf anterior, el franquisme tenia una forta vinculació amb el feixisme, per tant, ens sembla interessant descriure alguns dels postulats de la doctrina Feixista promulgada per Benito Mussolini (1937)¹⁹.

En aquest assaig, 'il Duce' assegurava que, pel feixisme, el món no és un món material que aparegui a la superfície, on l'home és un individu separat dels altres i està governat per una llei natural que l'impulsa instintivament a viure una vida de plaer egoista i momentani. L'home del feixisme ha d'estar regit per una llei moral, que és la nació i la pàtria, la qual uneix a les persones i a les generacions amb una tradició i amb una missió, que elimina la vida ancorada en el límit del plaer per instaurar una

¹⁸ Fernández Díez, F.; Martínez Abadía, J. (1994). *La dirección de producción para cine y televisión*. Editorial Paidós Ibérica.

¹⁹ Mussolini, B. (1937). *La doctrina del Fascismo*. Editorial Kamerad. Recuperat de: <https://editorialkamerad.files.wordpress.com/2014/08/la-doctrina-del-fascismo1.pdf> [Última consulta: 20/03/2020].

vida superior. Que consisteix en el sacrifici dels seus interessos particulars en la qual resideix el seu valor d'home.

El feixisme vol a l'home actiu i dedicat a l'acció amb totes les seves forces, vol que aquest home sigui virilment conscient de les dificultats existents, i que estigui disposat a afrontar-les. Veu la vida com una lluita, considerant que al mateix home li toca conquerir-se la vida que sigui pròpiament digna d'ell, creant per aquest objectiu, un instrument físic, moral intel·lectual per fabricar-ne els fonaments.

Així com aquesta concepció recau només en l'individu, per a Mussolini, es referia també a la nació i en la mateixa humanitat. Per tant, la vida tal com la coneix el feixista, és seria, austera i religiosa.

Per últim, aquesta doctrina s'oposa a la democràcia, perquè per ells, els individus formen part de les classes socials segons la categoria dels seus interessos, dels sindicats segons les activitats econòmiques que exerceixen, però, sobretot, formen part de l'estat. Mussolini entenia que el feixisme és "la més sincera de les democràcies", sempre que es valori al poble com s'ha de valorar, qualitativament, i no quantitativament, que és la idea més poderosa per ser més moral. Per tant, deixava de banda la població que no entrava dins del bloc que ells consideraven qualitatiu.

El règim franquista bevia de la doctrina promulgada per Mussolini, i amb aquesta forma de pensament va aconseguir aguantar quaranta anys, els quals es van estructurar en tres etapes temporals que construïm a partir de Buxadera (1998) i de la Gran Enciclopèdia Catalana (1987, p.339)²⁰.

- **1939-1951** → El règim es tanca en si mateix per convicció i pel rebuig que troba a fora un cop cauen Mussolini i Hitler finalitzada la Segona Guerra Mundial.

²⁰ Buxadera, J. (1998). *El Franquisme (1939-1975)*. Buxaweb. Recuperat de: <http://www.buxaweb.com/historia/temes/escat/franquisme.htm> [Última consulta: 20/03/2020].

Són anys d'autarquia econòmica, aïllament internacional i de repressió política i cultural amb l'objectiu d'eliminar els símbols de la dissidència.

- **1951-1959**→ Encara en plena postguerra, la nova conjuntura internacional permet que el règim, gràcies a la seva posició anticomunista, sigui reconegut internacionalment. A canvi, però, es veurà obligat a liberalitzar de mica en mica la seva economia.
- **1959-1973**→ Són els anys del 'miracle econòmic', forjat a partir del pla d'estabilització (1959) i de l'entrada a l'escena política de l'elit dels tecnòcrates, formada a Harvard i vinculada a l'Opus Dei. En aquest període, tot i mantenir els ingredients autoritaris, es va impulsar una política econòmica de liberalisme planificat (reforma bancària, planificació indicativa, ajut d'inversions estrangeres, negociació salarial controlada, suport equilibrador del turisme) i una actuació política i social que fluctuava entre l'obertura i el reforçament coercitiu de la dissidència.
- **1973-1975**→ Els últims anys del franquisme són anys de crisi política, econòmica i biològica del cap de l'estat, que amb la seva mort el novembre del 1975 posà fi al règim a mesura que la nova monarquia parlamentària s'anà dotant d'institucions pròpies.

Segons Santacana (2005), a Espanya, l'esport va ser una activitat privada fins al 1939. És a dir, tret de la Mancomunitat, no hi va haver cap institució pública que intentés establir una política pública esportiva. Els clubs creaven organismes com les federacions que els agrupaven i eren útils per establir calendaris i normes comunes. Per exemple, la regulació que convertia l'esport en una activitat professional (1926) es va fer sense cap intervenció estatal, i la creació del Comissariat d'Esports de la Generalitat i de l'Institut Nacional d'Educació física durant la Guerra Civil van tenir un caràcter conjuntural i s'han d'entendre dins del context excepcional en el qual van sorgir. Per tant, es considera que fins al 1939 no hi va haver vinculacions entre l'esport i l'estat²¹.

²¹ Santacana, C. (2005). *El Barça i el Franquisme. Crònica d'uns anys decisius per a Catalunya (1968-1978)*. Editorial Mina.

El règim franquista, però, va tenir des de l'inici la intenció de controlar i dirigir l'esport a Espanya. Santacana (2005) assegura que "l'estat franquista es va atribuir el control i la direcció de tota l'activitat esportiva de manera que no solament volia impregnar tot l'esport dels seus valors feixistes, militaristes i espanyolistes, sinó que n'assumia la direcció i el control directe. Pretenia que quedés ben clar que el nou *modus operandi* anava de dalt a baix, des dels màxims organismes estatals a les federacions i els clubs. L'instrument per aconseguir aquest propòsit era la Delegación Nacional de Deportes (DND) de la Falange Espanyola i Tradicionalista i de les JONS- el partit únic del règim-, creada el 1941 com a continuació del Consejo Nacional de Deportes, instaurat en plena Guerra Civil pel bàndol revoltat" (p.31).

El decret del 22 de febrer de 1941 de creació de la DND, consultat al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE), deixava ben clares les seves intencions:

"La política del Estado Falangista, orientada hacia la unidad y fortalecimiento de cuantas actividades conduzcan a la más firme potencia de la Patria, no puede descuidar en modo alguno al deporte, en que encuentra uno de los principales instrumentos para la entera educación del hombre español. Al partido, como intermediario político entre la sociedad y el Estado, corresponde mejor que a cualquier otra institución la empresa de animar y dirigir todas las formas del deporte, cuidando, no sólo el perfeccionamiento de las que sus propias secciones desarrollan, sino también de coordinar todas las actividades del deporte federativo, conservando cuanto hay de sano y aprovechable en la iniciativa de Agrupaciones que cuentan con una brillante historia de servicios al deporte español. Para servir estas misiones fundamentales y establecer la debida relación con las actividades deportivas de las Instituciones armadas, se dicta el presente Decreto." (núm.64, de 05/03/1941, p. 1.551)²².

²² Jefatura del Estado (1941). *Decreto por el que se establece la Delegación Nacional de Deportes de F.E.T. y de las J.O.N.S.* Butlletí Oficial de l'Estat. Recuperat de: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1941/064/A01551-01553.pdf> [Última consulta: 21/03/2020].

El nostre documental també té la intenció de mostrar premsa de l'època per veure com es parlava en aquell moment sobre els fets que volem tractar. Per aquest motiu, creiem adient fer unes pinzellades de les dues lleis de premsa que hi va haver durant el franquisme.

La llei aprovada pel Ministeri de l'Interior franquista l'abril de 1938 determinava que corresponia a l'estat l'organització, vigilància i control de la institució nacional de la premsa periòdica, sent el ministre encarregat del Servei Nacional de Premsa qui en tenia les competències. També corresponia a l'estat la regulació del nombre de publicacions i la seva extensió, la designació del personal directiu, la reglamentació de la professió de periodista, la vigilància de l'activitat de la premsa, la censura, entre d'altres²³.

En aquesta llei també es disposava que en els articles que anessin signats per un periodista concret, la responsabilitat d'aquesta informació era de la persona que signava i del director. En els casos que no estiguessin signats, el diari havia de guardar, durant sis mesos, l'article original amb el nom i cognoms de l'autor. L'estat, en aquest cas, també es reservava la capacitat d'interposar sancions als directors dels diaris o a la publicació sencera, que oscil·laven entre multes, la destitució del director, la destitució del director acompanyada de la cancel·lació del seu nom al Registre de Periodistes, o bé el segrest de la publicació.

Pel que fa a la llei de Premsa i impremta aprovada per la Prefectura de l'Estat el 1966, també coneguda com a Llei Fraga, es reconeix la llibertat d'expressió als mitjans escrits d'acord amb les disposicions fetes al *Fuero de los Españoles* - una de les vuit lleis fonamentals del franquisme, aprovada el 1945, on s'establien els drets, llibertats i deures dels ciutadans-. Aquesta llibertat, però, estava limitada pel respecte a la veritat i a la moral, a l'acatament de la Llei de Principis del Moviment i altres lleis

²³ Ministeri de l'Interior (1938). *Ley de 22 de abril de 1938, de Prensa (rectificada)*. Butlletí Oficial de l'Estat. Recuperat de: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1938/550/A06938-06940.pdf> [Última consulta: 21/03/2020].

fonamentals, les exigències de la defensa nacional, de la seguretat de l'estat i del manteniment de la pau interior i exterior²⁴.

Aquesta llei també estipula que l'administració no podrà aplicar censura prèvia, excepte en situacions d'estat d'excepció i de guerra. Pel que fa a les sancions es dividien entre lleus, greus i molt greus, i tenien conseqüències diferents depenent de si s'ocupava la posició d'autor, director, empresari o empresari. En qualsevol cas, contemplaven la suspensió de l'activitat professional entre períodes de quinze dies a sis mesos, multes d'entre 25.000 pessetes fins a 250.000 pessetes i la suspensió de la publicació entre dos i sis mesos.

3.5. F.C. Barcelona

El F.C. Barcelona o Barça és un club esportiu de la ciutat de Barcelona fundat l'any 1899 per un grup de joves estrangers liderats per Hans Gamper, el qual havia arribat a la capital catalana un any abans per motius professionals.

Segons explica el club a la seva pàgina web, el 22 d'octubre de 1899, Gamper va posar un anunci a la revista *Los Deportes* fent una crida per formar un equip de futbol, i el 29 de novembre del mateix any Gamper i onze persones més - dues suïsses, dues britàniques, una alemanya i sis catalanes- van formar l'associació esportiva. El F.C. Barcelona²⁵.

Nuestro amigo y compañero Mr. Kans Kamper, de la Sección de Foot-Vall de la «Sociedad Los Deportes» y antiguo campeón suizo, deseoso de poder organizar algunos partidos en Barcelona, ruega á cuantos sientan aficiones por el referido deporte se sirvan ponerse en relación con él, dignándose al efecto pasar por esta redacción los martes y viernes por la noche de 9 á 11.

Retall de l'edició *Los Deportes* on apareix l'anunci de Hans Gamper | Font: Arxiu de Revistes Catalanes Antiques

²⁴ Prefectura de l'Estat (1966). *Ley 14/1966, de 18 de marzo, de Prensa e Imprenta*. Butlletí Oficial de l'Estat. Recuperat de: <https://www.boe.es/eli/es/l/1966/03/18/14/dof/spa/pdf> [Última consulta: 21/03/2020].

²⁵ F.C. Barcelona (sense data). *1899-09. Naixement i supervivència. (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643865/1899-09-naixement-i-supervivencia> [Última consulta: 22/03/2020].

Com que el nostre treball vol tractar la relació del club blaugrana amb el franquisme, al marc teòric només explicarem de manera resumida alguns punts de la trajectòria del Barça durant el règim de dècada en dècada. Més endavant, indagarem amb més profunditat i de manera directa la relació entre l'entitat i el règim dictatorial.

1939-1950→ Segons Santacana (2005), pel que fa a aquesta època “val la pena considerar dues qüestions. D’una banda, i amb caràcter general, l’interès que va tenir el règim franquista per controlar i dirigir l’esport a Espanya. De l’altra, i amb caràcter més particular, l’actitud del règim respecte del club barcelonista” (p.30)²⁶.

Finestres i Garcia (2014) afirmen que el Barça va patir una depuració pel seu passat republicà i catalanista. El club va haver de confeccionar una plantilla amb jugadors d’altres equips de futbol, ja que els seus millors futbolistes o bé eren a l’estranger o van haver d’esperar mesos per tenir el permís federatiu per jugar a les competicions espanyoles. Més endavant, el Barça va rebre una notificació de la Federació Espanyola en què es demanava que es canviessin les quatre barres que constituïen la senyera catalana a l’escut per dues franges vermelles. I, finalment, el 1940 es va nomenar la nova directiva, presidida per Enrique Piñeyro, la qual va ser la primera de la història del Barça formada per persones que no eren sòcies de l’entitat, i que, en alguns casos, sí que ho eren del R.C.D. Espanyol²⁷.

Tot i això, segons diu el club a la pàgina web oficial, el Barça va aconseguir refer-se uns anys després amb l’arribada de jugadors com César Rodríguez, un dels màxims golejadors de la història del club, el retorn d’estrelles passades com Josep Samitier, en aquest cas, de tècnic, i amb la consecució de tres lligues durant la dècada, corresponents a les temporades 1944/1945, 1947/1948 i 1948/1949, respectivament. Gràcies a aquests fets, l’entitat va poder arribar a la celebració del seu 50è aniversari,

²⁶ Santacana, C. (2005). *El Barça i el Franquisme. Crònica d'uns anys decisius per a Catalunya (1968-1978)*. Editorial Mina.

²⁷ FINESTRES, Jordi; GARCIA, Xavier (2014). *Franco contra el Barça*. Revista Sàpiens, núm. 150.

l'any 1949, amb una massa social de 24.893 socis, que asseguraven la seva viabilitat²⁸.

1951-1960→ La pàgina web del F.C. Barcelona assegura que aquesta dècada va estar marcada per l'expansió sostinguda de l'entitat, el seu ressorgiment com a club esportiu temible, per l'afer entre el Barça i el Madrid per aconseguir els serveis d'Alfredo di Stéfano, que va acabar al club blanc, per la construcció del Camp Nou (1957), i per estrelles que van marcar una època i es van convertir en llegendes barcelonistes, com va ser el cas de Ladislau Kubala o Luis Suárez, l'únic jugador espanyol amb una pilota d'or (1960)²⁹.

1961-1969→ L'entitat blaugrana va viure un creixement important pel que fa a socis, vinculat també al moviment migratori cap a Catalunya que s'estava vivint en aquell moment. El club, segons s'explica al mateix web, "es consolidava com a catalitzador d'un procés d'integració social, com havia succeït amb l'arribada de valencians, murcians i aragonesos als anys vint"³⁰.

Un moment en el qual també apareixerà el lema que acompanya el F.C. Barcelona, 'Més que un club'. Una frase pronunciada el 17 de gener de 1968 pel president Narcís de Carreras. Una expressió que, segons va declarar el seu fill, havia estat redactada a consciència.

Una dècada que també va suposar l'adeu de llegendes com Ladislau Kubala, Antoni Ramallets o Luis Suárez, a banda de la mort sobtada de Julio César Benítez amb vint-i-set anys el dia abans de disputar un Barça-Madrid l'any 1968.

²⁸ F.C. Barcelona (sense data). 1939-50. *Anys de perseverança (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643898/1939-50-anys-de-perseveranca> [Última consulta: 22/03/2020].

²⁹ F.C. Barcelona (sense data). 1951-60. *Kubala i el seu temps (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643900/1950-61-kubala-i-el-seu-temps> [Última consulta 22/03/2020].

³⁰ F.C. Barcelona (sense data). 1961-69. *Una nova dimensió social (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643901/1961-69-una-nova-dimensio-social> [Última consulta: 22/03/2020].

1969-1978→ Agustí Montal i Costa va arribar a la presidència del club l'any 1969. El portal web blaugrana detalla que “va ser un gran defensor de la reactivació del catalanisme i un ferm opositor al centralisme futbolístic que exercien la Federació Espanyola de Futbol i la Delegació Nacional d'Esports”. Sota aquesta premissa, fou una època on el club va anar recuperant gradualment els seus símbols, que havien estat castellanitzats una vegada es va acabar la guerra³¹.

L'any 1972 es va intentar aconseguir que el català tornés a la megafonia del Camp Nou i el butlletí que distribuïa el club va començar a incorporar el català. Un any després, l'entitat recuperà el seu nom, Futbol Club Barcelona, i el 1975 va restaurar la llengua catalana com l'oficial del club.

Una època que esportivament serà recordada pel fitxatge del futbolista holandès Johan Cruyff l'any 1973 i la victòria del primer equip de futbol per 0-5 a l'estadi del Reial Madrid, l'etern rival, a la temporada 73/74.

³¹ F.C. Barcelona (sense data). 1969-78. Cruyff, democràcia (*Història dècada a dècada*). Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643906/1969-78-cruyff-democracia> [Última consulta: 22/03/2020].

4. ANÀLISI DEL MERCAT OBJECTIU

- **4.1. Delimitació geogràfica del mercat objectiu**

El nostre documental té com a objectiu principal englobar els habitants que té l'Estat Espanyol, ja que són aquells que es poden veure més identificats amb la temàtica que es vol tractar.

- **4.2. Demanda**

4.2.1. Consumidor final

- **Regió:** Espanya. El país europeu compta amb un total de 17 comunitats autònomes, la gran majoria d'elles d'unes característiques rurals, ja que el medi rural comprèn el 90% del territori espanyol³². Tot i això, pel que fa a la demografia, només és habitat pel 16,2%, segons les últimes dades del 2018 del 'Informe Anual de Indicadores: Agricultura, Pesca, Alimentación y Medio Ambiente'³³. Alhora, la major part dels seus ciutadans i ciutadanes es concentren als llocs perifèrics de l'estat, on podem parlar d'una població d'un caire més urbà i cosmopolita. Segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE)³⁴, l'1 de gener de 2020, Espanya tenia una població total de 47.329.981 *personas*. En aquest cas, ens quedariem 23.197.625 homes. No obstant això, som conscients que no tots els homes mostraran interès en el nostre documental i que, a la vegada, moltes dones sí que hi estarien interessades. Tot i això, i sense cap intenció de discriminar o de caure en estereotips, pensem que el nombre més gran d'espectadors els trobarem al sexe masculí, a causa

³² Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino (02/2009). *Población y Sociedad Rural*. Publicaciones de la UAP. Recuperat de: https://www.mapa.gob.es/es/ministerio/servicios/analisis-y-prospectiva/Agrinfo12_tcm30-88390.pdf [Última consulta: 14/02/2020].

³³ Quintana, A. (04/10/2019). *La población rural cae un 10% desde el año 2000*. EFEAgro. Recuperat de: <https://www.efeagro.com/noticia/la-poblacion-rural-baja-10-desde-ano-2000/> [Última consulta: 14/02/2020].

³⁴ Instituto Nacional de Estadística (2020). *Población residente por fecha, sexo y edad*. INE. Recuperat de: <https://www.ine.es/jaxiT3/Tabla.htm?t=31304> [Última consulta: 09/06/2020].

de la masculinització d'aquest esport. D'acord amb les dades del 'Anuario de Estadísticas Deportivas'³⁵, Espanya comptava el 2018 amb un total de 997.999 homes federats a clubs futbol per 65.091 dones (p.113).

- **Edat:** El nostre projecte es concreta en l'àmplia franja d'edat d'entre els 35 i els 80 anys, en considerar que són aquells que han viscut durant l'època franquista o nascut en el tram final o immediatament posterior d'aquesta. En aquest cas, l'INE estipula que són un total de 27.755.892 habitants. D'altra banda, treballarem indiferentment respecte a les variables de religió i nacionalitat.
- **Nivell d'estudis:** El documental està destinat a un tipus de població amb un mínim nivell d'estudis cursats, però també que estigui interessat amb temes històrics o aquells que han conviscut amb el règim durant part de la seva vida.
- **Nivell socioeconòmic:** En el nostre cas, creiem que ha de ser un públic amb un nivell socioeconòmic mitjà, amb possibilitats de poder accedir a una televisió o bé estar adherit a una plataforma de vídeos sota demanda (VSD).
- **Hàbits:** Un projecte amb les característiques com el que proposem és habitual que es vegi en franja nocturna, el que coneixem com a *prime-time* televisió (que acostuma a ser entre les vuit del vespre i les dotze de la nit). La irrupció de les plataformes de continguts sota demanda trenca amb aquest esquema establert des de fa anys. Per tant, actualment, és un punt difícil situar una franja temporal on sigui habitual mirar continguts com sèries, pel·lícules, reportatge o documentals.

Població que viu un canvi en les formes de consum

I és que els avenços tecnològics i l'aparició de plataformes de continguts que donen una nova competència a les cadenes de televisió ha provocat un canvi de paradigma en el consum de mitjans de comunicació per part de la població. En dades de Kantar

³⁵ División de Estadística y Estudios, Secretaría General Técnica (06/2019). *Anuario de Estadísticas Deportivas 2019*. Ministerio de Cultura y Deporte. Recuperat de: <http://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:dc406096-a312-4b9d-bd73-2830d0affb2d/anuario-de-estadisticas-deportivas-2019.pdf> [Última consulta: 14/02/2020].

Media del 2018³⁶, el consum de televisió lineal i en diferit se situa en 222 minuts per persona i dia, set minuts menys respecte l'any anterior. Aquesta davallada, sobretot, es concentra entre la població (de 4 a 24 anys), aquells que, *a priori*, tenen un major domini de la tecnologia. En canvi, la xifra de minuts continua pujant entre els majors de seixanta-cinc anys, situant-se al 356 per persona i dia.

D'altra banda, 2018 va ser l'any que més van augmentar les subscripcions a plataformes com Netflix o HBO i el consum de televisió via streaming també va anar a l'alça.

Per tant, tenint en compte que la franja d'edat en la qual pensem engloba un grup tan ampli de població, creiem que la millor opció per oferir el documental és a través d'aquestes dues opcions: televisió lineal i plataformes de continguts sota demanda.

4.2.2. Consumidor intermedi

Com ja hem explicat prèviament, la nostra voluntat és que el documental s'emeti tant en televisió lineal com en plataformes de continguts sota demanda. Per intentar entendre millor com està conformat el panorama televisiu espanyol i català, desglossarem, a continuació, algunes dades sobre les principals cadenes del nostre país, també sobre les plataformes de continguts sota demanda, per poder escollir la millor opció per a la producció del nostre documental.

- **4.2.2.1. Televisions**

4.2.2.1.1. Televisió de Catalunya

- **Tipus de producte:** És el principal canal de televisió públic de Catalunya i emet des de 1983.

³⁶ Fontán, A. M. (27/02/2019). *El estado de la televisión en España en 2018*. Kantar España. Recuperat de: <https://es.kantar.com/media/tv/2019/febrero-2019-anuario-audiencias-2018/> [Última consulta: 14/02/2020].

- **Polítiques de preu:** És gratuït pel client final, si no es té en compte que forma part d'una empresa pública que es paga amb els impostos dels ciutadans de Catalunya. Per altra banda, les seves tarifes publicitàries van dels 500 als 9.000€³⁷.
- **Estratègies de distribució:** Emet a través de la tecnologia digital TDT i també ofereix continguts a través d'internet.
- **Comunicació de l'empresa:** Es comunica amb el gran públic, principalment, mitjançant el mateix canal de televisió, la seva pàgina web, plataformes com Youtube, Instagram, Twitter, entre altres xarxes socials, i la seva aplicació per a mòbils i tauletes.
- **Força de mercat:** Segons l'última memòria de comptes anuals d'aquest ens públic, que data del 2018, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisual (CCMA) té un volum de facturació de 58.932.115 milions d'euros (p.10)³⁸. A més, és la Televisió líder a Catalunya el mes de juny pel que fa a la quota de pantalla, ja que ocupa el 14,0% de *share*, seguida de Telecinco, que té el 11,9%³⁹.
- **Grau de concentració:** TV3 forma part de la CCMA que engloba canals com el 33, Súper 3, Esport 3 i 3/24.
- **Processos de producció:** Té una redacció i uns estudis a Sant Joan Despí que treballen les 24 hores del dia en la redacció de notícies i la configuració d'espais a la graella i una part del seu equip humà es destina a actualitzar la pàgina web amb els continguts que es van emetent també a la televisió.

³⁷ Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2019). *Tarifas 2019. 4º trimestre*. Recuperat de: <http://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/3/3/1565341006533.pdf> [Última consulta: 28/02/2020].

³⁸ Ernest & Young, S.L. (2018). *Informe d'Auditoria de Comptes Anual emès per un auditor independent*. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Recuperat de: <https://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/7/9/1556616036997.pdf> [Última consulta: 28/02/2020].

³⁹ Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2020). *Audiències. Quota de pantalla*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/publicitat/ca/audiencies/> [Última consulta: 09/06/2020].

4.2.2.1.2. Barça TV

- **Tipus de producte:** És el canal oficial del F.C. Barcelona, club de futbol que serà protagonista del nostre documental.
- **Polítics de preu:** El canal es pot veure de manera gratuïta a través de l'aparell convencional de televisió. Per altra banda, no consta una política de preus pel que fa a la publicitat.
- **Estratègies de distribució:** Emet via TDT i també ofereix continguts a través d'internet. D'altra banda, també forma part del catàleg de canals de Movistar +.
- **Comunicació de l'empresa:** Es comunica amb el gran públic principalment mitjançant el mateix canal de televisió i plataformes com Youtube o Twitter.
- **Força de mercat:** Barça TV és el canal oficial del F.C. Barcelona, club esportiu que té el suport de més de 141.000 socis. El club no detalla la facturació concreta del seu canal de televisió. Per tant, per tal de fer-nos una idea de la magnitud del F.C. Barcelona, hem decidit assenyalar la facturació total de l'entitat que, en aquest cas, és de 890.091 milions d'euros (xifra que emana del pressupost de la temporada 2019-2020, sumant els conceptes 'Import net de la xifra de negocis' i 'Altres ingressos d'explotació')⁴⁰.
- **Grau de concentració:** Barça TV forma part dels canals de distribució del F.C. Barcelona.
- **Processos de producció:** Té una part de la secció de premsa que es destina a la cobertura de les notícies lligades al club, posteriorment treballades per tal de ser emeses per televisió.

4.2.2.1.3. 8TV

- **Tipus de producte:** És un canal de televisió privat de Catalunya creat l'any 2001 i que pertany al grup de comunicació Godó.

⁴⁰ F.C. Barcelona (2019). *Pressupost temporada 2019/2020*. Memòria F.C. Barcelona. Recuperat de: https://www.fcbarcelona.com/fcbarcelona/document/2020/03/03/08781c29-4a48-466f-8b65-717fc7d86b27/46.pdf?_ga=2.34825889.1203251000.1584700422-311993519.1558783673 [Última consulta: 28/02/2020].

- **Polítiques de preu:** És un canal gratuït pel client final que es troba dins de l'oferta més àmplia que va permetre la implantació de la Televisió Digital Terrestre (TDT) al nostre país. L'espectre radioelèctric és de domini públic i el grup Godó va accedir a un dels seus canals mitjançant un concurs públic, això explica per què és un canal gratuït. Pel que fa a la publicitat, la seva tarifa més econòmica és de 160€, per la qual pots emetre un anunci de cinc segons, mentre que la més cara permet fer un anunci de 40 segons i té un cost de 7.000€⁴¹.
- **Estratègies de distribució:** Emet a través de la TDT i també ofereix continguts a la seva pàgina web.
- **Comunicació de l'empresa:** Es comunica amb el gran públic a través del seu canal de televisió i les xarxes socials on tenen presència: Instagram, Twitter, Youtube, Facebook, entre d'altres.
- **Força de mercat:** 8tv és un projecte que no ha acabat d'agafar mai la força que s'esperava. Així ho mostren les últimes dades que indiquen que la cadena de televisió tenia un dèficit de 36 milions d'euros⁴² i un 0,6% d'audiència el gener del 2019⁴³.
- **Grau de concentració:** Aquest canal de televisió forma part del Grup Godó, el qual també compta amb les capçaleres periòdiques de la *Vanguardia*, *Mundo Deportivo* i amb la ràdio generalista RAC1, líder a Catalunya pel que fa a l'audiència.
- **Processos de producció:** 8tv ubica la redacció, les oficines i els platós a Sant Just Desvern.

⁴¹ Pulsa Media Consulting (2019). *Tarifas publicidad 1r trimestre 8tv*. 8tv. Recuperat de: <https://www.8tv.cat/wp-content/uploads/2019/01/TARIFAS-PULSA-TRIMESTRE-1-2019-8TV.pdf> [Última consulta: 23/05/2020].

⁴² Redacció Catalunyaapress (08/01/2019). *Un dèficit de més de 38 milions obliga a 8tv a passar-se als "continguts enllaunats"*. Catalunyaapress. Recuperat de: <https://www.catalunyapress.cat/texto-diario/mostrar/1295258/deficit-mes-36-milions-obliga-8tv-passarse-als-continguts-enllaunats> [Última consulta: 23/05/2020].

⁴³ Villanueva, M. (10/01/2019). *La nova 8tv, sota mínims: 0,6% d'audiència i condemnada al tancament*. El Nacional.cat. Recuperat de: https://www.elnacional.cat/enblau/ca/televisio/8tv-audiencia-tanca_342570_102.html [Última consulta: 23/05/2020].

4.2.2.1.4. La 1 de Televisión Española

- **Tipus de producte:** És la principal televisió pública d'Espanya. Va iniciar les seves emissions regulars el 28 d'octubre de 1956⁴⁴.
- **Polítics de preu:** És un producte gratuït pel consumidor final. Com també passa amb Televisió de Catalunya, els espanyols paguen de forma directa la producció i el manteniment de la cadena a través dels seus impostos. Des de l'any 2009, TVE no es finança a través de la publicitat⁴⁵.
- **Estratègies de distribució:** El seu principal canal de distribució és el mateix canal de televisió. Això queda complementat a través del portal web de RTVE, actualitzat durant tot el dia amb les informacions que van succeint. A més, al canal de Youtube de RTVE, que compta amb més de 40.000 subscriptors, també es publiquen algunes de les notícies emeses als telenotícies.
- **Comunicació de l'empresa:** Deixant de banda els elements comentats amb anterioritat, i que són vitals per a la comunicació de la cadena, La 1 de Televisión Española disposa de perfils a Twitter i Instagram en els quals comparteix novetats vinculades a la cadena i continguts que s'han anat emetent al llarg del dia.
- **Força de mercat:** Les últimes dades globals que ofereix Radiotelevisión Española el 2018 xifren els ingressos de la Corporació RTVE en 976 milions d'euros, el que suposa un resultat net de dos milions d'euros⁴⁶. Respecte a les audiències, La 1 de Televisión Española va recollir la pitjor dada de la seva història amb un 9,4% de share, per darrere de Telecinco i Antena 3⁴⁷.

⁴⁴ MEDIA – Televisión (sense data). *El nacimiento y la llegada de la televisión*. Ministerio de Educación. Recuperat de: <http://recursos.cnice.mec.es/media/television/bloque2/pag2.html> [Última consulta: 23/05/2020].

⁴⁵ El País (08/05/2009). *El Gobierno suprime la publicidad en TVE*. Recuperat de: https://elpais.com/sociedad/2009/05/08/actualidad/1241733605_850215.html [Última consulta: 23/05/2020].

⁴⁶ RTVE (29/03/2019). *RTVE cierra sus cuentas de 2018 con un resultado positivo*. Recuperat de: <https://www.rtve.es/rtve/20190329/rtve-cierra-cuentas-2018-resultado-positivo/1912812.shtml> [Última consulta: 23/05/2020].

⁴⁷ Verteale (02/01/2020). *Las audiencias del 2019: Telecinco y laSexta felices ven sufrir a La 1, Antena 3 y Cuatro*. Recuperat de: https://verteale.eldiario.es/audiencias-canales/analisis-espana/audiencias-2019-analisis-especial-telecinco-la-1-tve-antena-3_0_2191580831.html [Última consulta: 23/05/2020].

- **Grau de concentració:** La 1 de Televisión Española forma part de Radiotelevisión Española (RTVE), que compta també amb les cadenes de televisió La 2 de Televisión Española, Canal 24h, Clan i Teleduarte. En la seva vessant radiofònica, RTVE té presència a través de Radio Nacional de España (RNE), Radio C, Radio 3, Ràdio 4, Radio 5 i Radio E.
- **Processos de producció:** RTVE compta amb centres territorials distribuïts per totes les comunitats autònomes d'Espanya⁴⁸, que ofereixen informatius de proximitat i més acotats en l'actualitat de cada territori⁴⁹. D'altra banda, a través de la seva redacció ubicada a Madrid, emet continguts i informatius destinats a l'àmbit estatal.

4.2.2.1.5. Antena 3

- **Tipus de producte:** És un canal de televisió privat que forma part del grup audiovisual Atresmedia que, a la vegada, constitueix una part del grup de comunicació Planeta.
- **Polítiques de preu:** Antena 3 és una de les primeres televisions privades que van aparèixer a Espanya a la dècada del 1980, primer va estar en mans d'una societat liderada pel Grup Godó, del 1992 al 1997, va ser propietat del Grup Zeta, del 1997 al 2003 de Telefónica i del 2003 a l'actualitat el Grup Planeta és el principal accionista. Es pot veure de manera gratuïta, ja que la seva llicència es va obtenir mitjançant un concurs públic. Les seves tarifes publicitàries van dels 600 als 21.500€ depenent de la franja horària⁵⁰.
- **Estratègies de distribució:** Emet via TDT i també està vinculat als satèl·lits Astra i Hispasat, dins de l'operadora Digital +.
- **Comunicació de l'empresa:** La comunicació d'empresa l'exerceixen mitjançant el canal de televisió i les xarxes socials com Twitter, Youtube i

⁴⁸ RTVE (sense data). *RTVE Centros territoriales*. Recuperat de: https://www.rtve.es/centros-territoriales/#bLibre_1442592759025 [Última consulta: 23/05/2020].

⁴⁹ RTVE (sense data). *Informativos territoriales de RTVE*. Recuperat de: <https://www.rtve.es/noticias/informativos-territoriales/> [Última consulta: 23/05/2020].

⁵⁰ Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Antena 3*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-antena-3.html> [Última consulta: 24/05/2020].

Facebook. No obstant això, un dels llocs on tenen més presència és a Instagram, en què gaudeixen d'uns 370.000 seguidors.

- **Força de mercat:** Antena 3 és el canal amb més audiència del grup de comunicació al qual pertany, en aquest sentit, durant el mes de juny del 2020 han mantingut un 11,5% de quota de pantalla a tot l'estat espanyol⁵¹. Segons les últimes dades de l'any 2018, el grup al qual pertany el canal va facturar un total de 1.042,3 milions d'euros, i va acabar el curs amb uns beneficis de 88,2 milions d'euros⁵².
- **Grau de concentració:** Aquest canal de televisió forma part del grup audiovisual Atresmedia, el qual té altres canals, com és el cas de la Sexta, Neox, Nova, Mega, A3Series i A3Player. Pel que fa a la ràdio compta amb OndaCero, Europa FM i Melodía FM. A la vegada, com ja hem esmentat A3Media està vinculada al grup editorial Planeta que el 2018 va presentar un volum de facturació superior als 176 milions d'euros⁵³.
- **Processos de producció:** Antena 3 té els seus principals platós i redacció a San Sebastián de los Reyes (Comunidad de Madrid), des d'on s'elaboren gran part dels continguts. Com passava amb RTVE, Atresmedia també disposa de delegacions dedicades als seus canals de televisió ubicades a Barcelona, Sevilla, Zaragoza, La Coruña, València, Santa Cruz de Tenerife i Las Palmas de Gran Canaria⁵⁴.

⁵¹ Atresmedia (sense data). *ATRESMEDIA PUBLICIDAD. CUOTA PANTALLA ATRESMEDIA*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/> [Última consulta: 10/06/2020].

⁵² Redacción prnoticias (28/02/2019). *Atresmedia cierra 2018 con unos ingresos de 1.042,3 millones de euros*. prnoticias. Recuperat de: <https://prnoticias.com/2019/02/28/atresmedia-resultados-economicos-2018/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁵³ elEconomista (sense data). *Datos comerciales de Editorial Planeta Sa*. Recuperat de: <https://ranking-empresas.eleconomista.es/EDITORIAL-PLANETA.html> [Última consulta: 24/05/2020].

⁵⁴ Atresmedia (sense data). *Nuestras delegaciones*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/nosotros/estamos/> [Última consulta: 24/05/2020].

4.2.2.1.6. La Sexta

- **Tipus de producte:** Es tracta d'un canal de televisió privat que forma part del grup audiovisual Atresmedia que, a la vegada, constitueix una part del grup de comunicació Planeta.
- **Polítiques de preu:** Tot i tractar-se d'una televisió privada, es pot veure de manera totalment gratuïta a través de la televisió digital terrestre. Segons el portal 'Oblicua', la publicitat a la cadena per un spot publicitari de 20 segons oscil·la entre els 2.500 i els 12.500€ segons la franja horària d'emissió⁵⁵.
- **Estratègies de distribució:** Com en els altres casos, la seva principal estratègia de distribució es basa en el canal de televisió. La cadena també disposa d'un portal web que recull les últimes notícies i fragments dels programes que emet de forma convencional. Alguns vídeos dels programes també es poden tornar a veure al canal de Youtube de La Sexta, amb més d'1 milió i mig de subscriptors.
- **Comunicació de l'empresa:** A banda dels instruments comunicatius ja mencionats, La Sexta també té presència a les xarxes socials de Twitter, Facebook i Instagram per intentar compartir els seus continguts al màxim d'audiència possible.
- **Força de mercat:** Les dades de facturació exposades a Antena 3 són també extrapolables a aquest punt. Atresmedia va facturar el 2018 un total de 1.042,3 milions d'euros i acabà l'any amb uns beneficis de 88,2 milions d'euros⁵⁶. Respecte a l'audiència, La Sexta se situa just darrere d'Antena 3 al mes de juny, amb un 7,2% de quota de pantalla⁵⁷.
- **Grau de concentració:** Com Antena 3, La Sexta forma part del grup audiovisual Atresmedia, que compta també amb els canals Neox, Mega,

⁵⁵ Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en La Sexta*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-la-sexta.html> [Última consulta: 24/05/2020].

⁵⁶ Redacción prnoticias (28/02/2019). *Atresmedia cierra 2018 con unos ingresos de 1.042,3 millones de euros*. prnoticias. Recuperat de: <https://prnoticias.com/2019/02/28/atresmedia-resultados-economicos-2018/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁵⁷ Atresmedia (sense data). *ATRESMEDIA PUBLICIDAD. CUOTA PANTALLA ATRESMEDIA*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/> [Última consulta: 10/06/2020].

Atreseries i la plataforma ATRESplayer. Quant a l'espectre radiofònic, Atresmedia hi forma part a través d'Onda Cero, Europa FM i Melodía FM.

- **Processos de producció:** La seu principal és troba a San Sebastián de Los Reyes (Madrid), lloc on es troben els platós i les principals redaccions de tot el grup. Atresmedia també disposa de delegacions dedicades als canals de televisió a Barcelona, Sevilla, Zaragoza, La Coruña, València, Santa Cruz de Tenerife i Las Palmas de Gran Canaria⁵⁸.

4.2.2.1.7. Telecinco

- **Tipus de producte:** És un canal privat de televisió que va néixer quan Espanya va concedir les primeres tres primeres llicències per crear cadenes privades a la dècada del 1980. Actualment, forma part del grup de comunicació Mediaset.
- **Polítiques de preu:** Es pot veure de manera gratuïta, ja que han anat accedint a les respectives llicències mitjançant un concurs públic. Pel que fa a les tarifes publicitàries, els preus oscil·len entre els 900 i els 30.000€ depenent de la franja horària⁵⁹.
- **Estratègies de distribució:** Com en els altres casos, la principal estratègia de distribució és el propi canal de televisió i també compten amb un portal web en el què, a més a més, també hi ofereixen continguts.
- **Comunicació d'empresa:** Per dur a terme la comunicació, a part del canal esmentat, Telecinco té presència a les principals xarxes socials com Facebook, Youtube, Twitter i Instagram, plataforma en la qual té uns 876.000 seguidors.

⁵⁸ Atresmedia (sense data). *Nuestras delegaciones*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/nosotros/estamos/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁵⁹ Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Telecinco*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-telecinco.html> [Última consulta: 25/05/2020].

- **Força de mercat:** Com hem comentat, Telecinco forma part del grup Mediaset, el qual va tenir, al 2018, una facturació neta de 981,6 milions d'euros. A més, van tancar el curs amb uns beneficis de 200,3 milions d'euros⁶⁰.
- **Grau de concentració:** Telecinco, com ja hem esmentat, forma part de Mediaset, grup que a Espanya també té els següents canals de televisió: Cuatro, FDF, Be Mad, Boing, Energy, Mtmad i Divinity.
- **Processos de producció:** El grup Mediaset té seu a Madrid i també compta amb un seguit de delegacions a les ciutats més importants d'Espanya, com és el cas de Barcelona, per posar un exemple⁶¹.

4.2.2.1.8. Cuatro

- **Tipus de producte:** Cuatro és un canal de televisió privat que forma part del grup de comunicació Mediaset. El seu naixement se situa l'any 2005, quan el Consell de Ministres va permetre a Canal+ emetre en obert les 24 hores del dia. Un moment en què Sogecable, propietari en aquell moment de Canal + i Digital +, va decidir apostar per llançar un nou canal de televisió en obert sota el nom de Cuatro⁶².
- **Polítiques de preu:** Com passa també amb Telecinco, es tracta d'un producte gratuït per a la seva audiència. El preu d'un spot publicitari de vint segons oscil·la entre els 400 i els 15.000€ en les diverses franges horàries⁶³.
- **Estratègies de distribució:** La principal eina de distribució de Cuatro és el seu canal de televisió en obert. D'altra banda, també disposa d'un portal web actualitzat de forma regular amb les últimes notícies.

⁶⁰ Telemánia (27/02/2019). *Mediaset ganó 200,3 millones en 2018, su mejor resultado de los últimos 10 años*. Mediaset España. Recuperat de: https://www.mediaset.es/telemania/empresas/empresas-nacionales/mediaset-espana-beneficio-resultado_0_2714250123.html [Última consulta: 25/05/2020].

⁶¹ GuiaBCN (sense data). *Delegació a Barcelona – Televisió Telecinco*. Ajuntament de Barcelona. Recuperat de: https://guia.barcelona.cat/es/detall/televisio-telecinco_97297115530.html [Última consulta: 25/02/2020].

⁶² Marcos, C. (31/07/2005). *El Gobierno permite a Canal Plus emitir en abierto 24 horas*. El Mundo. Recuperat de: <https://www.elmundo.es/elmundo/2005/07/29/comunicacion/1122640389.html> [Última consulta: 25/05/2020].

⁶³ Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Cuatro*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-cuatro.html> [Última consulta: 25/05/2020].

- **Comunicació de l'empresa:** Cuatro té presència a les xarxes socials (Instagram, Facebook i Twitter), en les quals hi comparteix notícies i també alguns dels millors moments dels seus programes.
- **Força de mercat:** Com ja hem detallat prèviament, Cuatro forma part de Mediaset, grup que va tenir una facturació neta de 981,6 milions d'euros el 2018. Va obtenir uns beneficis de 200,3 milions d'euros⁶⁴.
- **Grau de concentració:** A banda de Telecinco i Cuatro, Mediaset també està format pels canals FDF, Be Mad, Boing, Energy, Mtmad i Divinity.
- **Processos de producció:** Mediaset té la seva seu a la capital d'Espanya. Com també passava amb Atresmedia o RTVE, compta amb diverses delegacions territorials per comptar amb una cobertura més acurada dels diferents llocs del país.

- **4.2.2.2. Plataformes de vídeo sota demanda**

- 4.2.2.2.1. Rakuten TV**

- **Tipus de producte:** És una plataforma de vídeos sota demanda (VSD) amb un ampli catàleg de sèries, pel·lícules i documentals.
- **Polítiques de preu:** L'usuari es pot registrar de forma gratuïta per gaudir d'un nombre limitat de continguts. A més, té l'opció de 'Taquilla' en la qual pot pagar o llogar per veure d'un contingut en concret o bé abonar una quota mensual de 6,99 euros per poder gaudir de tot el ventall disponible.
- **Estratègies de distribució:** Principalment, a través de la seva pròpia aplicació per a dispositius com telèfons mòbils, ordinadors o tauletes, la pàgina web, on pots consultar l'ampli catàleg que hi ha a disposició de l'usuari, o també contractant el servei de la plataforma a través de companyies telefòniques com Másmóvil o Lowi.

⁶⁴ Telemánia (27/02/2019). *Mediaset ganó 200,3 millones en 2018, su mejor resultado de los últimos 10 años*. Mediaset España. Recuperat de: https://www.mediaset.es/telemania/empresas/empresas-nacionales/mediaset-espana-beneficio-resultado_0_2714250123.html [Última consulta: 25/05/2020].

- **Comunicació de l'empresa:** La comunicació es basa, principalment, a través de les xarxes socials. Rakuten TV té presència a Twitter, Youtube, Facebook i Instagram amb comptes en castellà, japonès, anglès, francès, alemany i italià.
- **Força de mercat:** Segons el portal 'elEconomista', Rakuten TV Europe S.L., amb seu a Barcelona, té una facturació de 29.763.856 euros. En 42 països del continent europeu, la plataforma comptava, segons un article publicat a 'La Vanguardia', amb més de 9 milions d'usuaris⁶⁵.
- **Grau de concentració:** Rakuten TV forma part de l'empresa japonesa Rakuten, principal patrocinador del F.C. Barcelona⁶⁶.
- **Processos de producció:** La seva principal tasca és la recollida, a través de catàleg, de sèries, pel·lícules i documentals. D'altra banda, també participa activament en la creació de continguts propis com, per exemple, 'Matchday', el documental que permet veure des de dins la temporada 2018-2019 del primer equip del F.C. Barcelona.

4.2.2.2. Netflix

- **Tipus de producte:** És una plataforma de vídeos sota demanda que disposa d'un ampli catàleg de pel·lícules, sèries de televisió, documentals i títols d'*anime*.
- **Polítiques de preu:** Per tal de poder gaudir dels continguts, Netflix et proposa tres tarifes mensuals; bàsic, estàndard i premium: el primer, amb un cost de 7,99€, no permet veure els continguts amb HD i només es pot utilitzar a una única pantalla al mateix temps; el segon, que val 11,99 euros, sí que permet veure-ho amb HD (però no amb Ultra HD), i donar l'opció de tenir dues

⁶⁵ La Vanguardia (15/10/2019). *La televisión del futuro vuelve a los anuncios*. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/television/20191015/471010460005/rakuten-tv-waiki-tv-streaming-gratis-canales-ver-prueba-futuro-anuncios-publicidad.html> [Última consulta: 25/02/2020].

⁶⁶ F.C. Barcelona (01/072017). *Comença el patrocin de Rakuten amb el F.C. Barcelona*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/752333/comenca-el-patrocini-de-rakuten-amb-el-fc-barcelona#> [Última consulta: 25/02/2020].

pantalles veient contingut a la vegada; el tercer, que té un preu de 15,99, deixa veure els continguts amb Ultra HD i en quatre dispositius a la vegada.

- **Estratègies de distribució:** Com en el cas de Rakuten TV, Netflix es pot veure a través de la seva aplicació per a dispositius mòbils, tauletes i ordinadors. A més, també està disponible, després de ser contractat, a Smart TV o consoles de joc.
- **Comunicació de l'empresa:** Netflix té presència a Twitter, Facebook, Youtube i Instagram en comptes en castellà, anglès, japonès, alemany, coreà o portuguès.
- **Força de mercat:** D'acord amb les dades publicades pel diari 'Expansión', Netflix va obtenir al primer semestre de 2019 uns 3.980 milions d'euros d'ingressos. El seu nombre d'usuaris a escala global es xifra prop dels 150 milions de persones. A Espanya, segons les xifres publicades per la CNMC el 2018, té un total de 2 milions de subscriptors⁶⁷.
- **Grau de concentració:** Netflix no està per sota de cap altre grup empresarial.
- **Processos de producció:** Com també passa amb Rakuten TV, una de les seves principals funcions és la de ser catàleg de continguts, però també té una gran força quant a la producció. De fet, l'any 2018, el 85% del seu pressupost en contingut ha anat destinat per a la producció de sèries i pel·lícules pròpies.

4.2.2.2.3. HBO

- **Tipus de producte:** Es tracta d'una plataforma de vídeos sota demanda que ofereix als seus abonats temporades completes d'algunes de les sèries de televisió més conegudes, estrenes en primícia d'altres estudis i també una important col·lecció de pel·lícules.
- **Polítiques de preu:** HBO ofereix als nous usuaris dues setmanes de prova gratuïta. A partir de la seva finalització, la quota mensual de subscripció és de 8,99€, sense compromís de permanència, el que permet a l'usuari cancel·lar-

⁶⁷ El Español (04/12/2018). *Amazon busca un centro de producción audiovisual en España para Prime Video*. Recuperat de: https://www.elespanol.com/invertia/empresas/20181204/amazon-centro-produccion-audiovisual-espana-prime-video/357965307_0.html [Última consulta: 24/05/2020].

ho quan ho desitgi. La subscripció permet a l'abonat descarregar les pel·lícules per poder-les veure en qualsevol moment sense connexió a internet i també la reproducció de forma simultània de dos productes audiovisuals. En altres països com els Estats Units, el contingut ofert a través de la seva plataforma es combina amb una emissió lineal per cable en la seva cadena tradicional⁶⁸.

- **Estratègies de distribució:** L'aplicació de HBO permet als seus usuaris gaudir dels continguts a través de mòbil, tauleta, Smart TV, Apple TV, Chromecast i PlayStation. La pàgina web de la plataforma també és una opció disponible. D'altra banda, si la persona és clienta de Vodafone TV, pot activar HBO per a la seva televisió a través de la mateixa companyia⁶⁹.
- **Comunicació de l'empresa:** HBO compta amb perfils a les xarxes socials de Twitter, Facebook, Instagram i Youtube, en els quals publicita els continguts que té en aquest catàleg a través dels seus comptes en anglès, portuguès, polonès i castellà, entre altres.
- **Força de mercat:** La filial de HBO a Espanya, en xifres publicades per 'Cinco días', va facturar 3,5 milions d'euros l'any 2018 i comptava amb un total de 475.000 usuaris⁷⁰. A escala global, també el 2018, va ingressar 3.598 milions d'euros i tenia més de 140 milions de subscriptors⁷¹.
- **Grau de concentració:** HBO són les sigles de Home Box Office, empresa que forma part de Time Warner Inc.

⁶⁸ HBO (sense data). *Pàgina principal d'HBO Espanya (Preus)*. Recuperat de: <https://es.hboespana.com/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁶⁹ HBO (sense data). *HBO España. How to watch*. Recuperat de: <https://es.hboespana.com/how-to-watch/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁷⁰ Cinco Días (29/10/2019). *HBO eleva el pago de impuestos en España: de 45.000 euros a 108.000*. Recuperat de: https://cincodias.elpais.com/cincodias/2019/10/28/companias/1572293559_148707.html [Última consulta: 24/05/2020].

⁷¹ Revista GQ (19/02/2020). *Cuántos suscriptores tiene Netflix, HBO, Disney+, Apple TV+ y Amazon Prime Video*. Recuperat de <https://www.revistagq.com/noticias/articulo/cuantos-suscriptores-tiene-netflix-hbo-disney-apple-amazon-prime-video> [Última consulta: 24/05/2020].

- **Processos de producció:** A banda de compartir continguts a través de la seva plataforma, també s'ha encarregat de la producció de sèries originals com *Joc de Trons*, *Westworld* o *Silicon Valley*⁷².

4.2.2.2.4. Amazon Prime Video

- **Tipus de producte:** És una plataforma de vídeos sota demanda exclusiva per als subscriptors *prime* de l'empresa de logística nord-americana Amazon. Aquest servei de vídeo compta amb una gran quantitat de sèries, pel·lícules i documentals sobre diverses temàtiques.
- **Polítiques de preu:** La subscripció a la citada plataforma de vídeo té dues quotes de preu diferents: La primera costa 36 euros anuals, mentre que la segona és mensual i suposa una despesa de 4,99€⁷³.
- **Estratègies de distribució:** Amazon Prime Video es pot veure a través de la corresponent aplicació per Smart TV, mòbils, tauletes, i també es pot descarregar mitjançant consoles com la Playstation o la Xbox i altres dispositius⁷⁴.
- **Comunicació de l'empresa:** La plataforma de vídeo té presència a Twitter, Instagram i Facebook, entre d'altres. A totes aquestes xarxes socials disposen de comptes específics dels serveis de vídeo per Espanya, França, Regne Unit, Japó, Mèxic, els Estats Units, etc.
- **Força de mercat:** Amazon Prime Video, com ja hem comentat, és un servei exclusiu per als subscriptors d' Amazon. Amazon és la quarta empresa més

⁷² El Español (29/11/2016). *HBO también producirá series en España*. Recuperat de: <https://www.elespanol.com/bluper/noticias/hbo-producira-contenido-original-espana-ficha-miguel-salvat> [Última consulta: 24/05/2020].

⁷³ Top Comparativas (sense data). *Amazon Prime: Qué es, cuánto cuesta y cuáles son sus ventajas*. Recuperat de: <https://www.topcomparativas.com/electronica/amazon-prime-que-es-cuanto-cuesta-y-cuales-son-sus-ventajas.html> [Última consulta: 25/05/2020].

⁷⁴ Xataka (05/03/2019). *Cómo ver Amazon Primer Video en tu televisor: métodos, alternativas y aplicaciones oficiales*. Recuperat de: <https://www.xataka.com/basics/como-ver-amazon-prime-video-tu-televisor-metodos-alternativas-aplicaciones-oficiales> [Última consulta: 24/05/2020].

important del món del 2020⁷⁵, la qual va ingressar un total de 253.779 milions d'euros el 2019, any que van tancar amb uns beneficis de 10.482 milions d'euros⁷⁶. En l'àmbit espanyol, segons xifres publicades per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) el 2018, 656.000 llars estan subscrits als serveis d'Amazon⁷⁷.

- **Grau de concentració:** Com hem anat dient, aquesta plataforma de vídeo sota demanda és part de l'empresa nord-americana Amazon.
- **Processos de producció:** La plataforma s'ha dedicat a comprar continguts fets, no obstant això, d'un temps ençà, el gegant estatunidenc va apostar per la producció pròpia i va crear Amazon Studios.

4.2.2.2.5. Movistar +

- **Tipus de producte:** Es tracta d'una plataforma digital que compta amb una oferta per paquets dividida en sèries, cinema, futbol, esports i motor, a banda d'oferir els canals de televisió emesos per TDT i d'altres canals temàtics, regionals i internacionals.
- **Polítiques de preu:** Hi ha un total de nou paquets de Movistar Fusión que combinen una quantitat diferent de canals, de nombre de telèfons mòbils associats al contracte o de la velocitat de la fibra òptica. A més, la companyia dóna l'opció de contractar paquets i canals addicionals de forma individual. Considerem que els canals més adequats per emetre el nostre documental són #0 i #Vamos, canals que no formen part de cap paquet i que, per tant, necessiten només la contractació del paquet més bàsic de Movistar Fusión,

⁷⁵ Economipedia (23/02/2020). *Empresas más grandes del mundo 2020*. Recuperat de: <https://economipedia.com/ranking/empresas-mas-grandes-del-mundo-2020.html> [Última consulta: 24/05/2020].

⁷⁶ El Independiente (31/01/2020). *Amazon gana un 15% más en 2019, hasta un récord de 10.482 millones*. Recuperat de: <https://www.elindependiente.com/economia/2020/01/31/amazon-gana-un-15-mas-en-2019-hasta-un-record-de-10-482-millones/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁷⁷ El Español (04/12/2018). *Amazon busca un centro de producción audiovisual en España para Prime Video*. Recuperat de: https://www.elespanol.com/invertia/empresas/20181204/amazon-centro-produccion-audiovisual-espana-prime-video/357965307_0.html [Última consulta: 24/05/2020].

que surt per 48€/mes⁷⁸. D'altra banda, de forma alternativa, es pot contractar una opció més econòmica, que seria a través de Movistar + Lite, que ofereix els dos canals esmentats i alguns altres per 8€/mes⁷⁹.

- **Estratègies de distribució:** Movistar + es pot veure a través d'una Smart TV, Android TV, Amazon Fire TV Stick, la pàgina web de la plataforma, Chromecast tauleta i telèfon mòbil. Aquestes tres últimes opcions necessiten tenir descarregada l'aplicació que permet veure els continguts⁸⁰.
- **Comunicació de l'empresa:** La plataforma digital té presència a les xarxes socials a través de Twitter, Facebook, Instagram i Youtube, perfils en els quals comparteix fragments d'alguns dels continguts que emet a través dels seus principals canals.
- **Força de mercat:** Els comptes de Telefónica Audiovisual Digital del 2019 reflecteixen que els ingressos de Movistar van arribar fins als 2.122 milions d'euros⁸¹. Respecte a la dada de subscriptors, Movistar + comptava el 2018 amb un total de 4,1 milions d'usuaris abonats⁸².
- **Grau de concentració:** Movistar és una empresa filial de Telefónica, una de les principals companyies telefòniques d'Espanya.
- **Processos de producció:** Amb la seva seu principal a Tres Cantos (Madrid) i a part de la gestió dels canals i de la realització de programes propis, Movistar

⁷⁸ Movistar (sense data). *Paquetes de televisión de Movistar plus*. Recuperat de: <https://www.movistar.es/particulares/television/crea-tv/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁷⁹ Movistar (sense data). *Paquetes Movistar+ Lite*. Recuperat de: <https://www.movistar.es/particulares/movistar-plus-lite/> [Última consulta: 24/05/2020].

⁸⁰ Movistar (sense data). *Movistar. Ayuda*. Recuperat de: <http://ver.movistarplus.es/ayuda/dispositivos/ordenador> [Última consulta: 24/05/2020].

⁸¹ El Español (29/05/2020). *Movistar+ duplica sus ingresos por publicidad en cuatro años hasta los 63 millones de euros*. Recuperat de: https://www.elespanol.com/invertia/medios/20200529/movistar-duplica-ingresos-publicidad-anos-millones-euros/493451662_0.html [Última consulta: 24/05/2020].

⁸² Xataka (21/02/2019). *Telefónica España acaba 2018 creciendo tímidamente en ingresos pero se fortalece con usuarios de alto valor*. Recuperat de: <https://www.xatakamovil.com/movistar/telefonica-espana-acaba-2018-creciendo-timidamente-ingresos-se-fortalece-usuarios-alto-valor> [Última consulta: 24/05/2020].

+ també s'encarrega de la producció de sèries com *Mira lo que has hecho*, *Velvet* o *La Peste*⁸³.

4.2.2.2.6. ATRESplayer

- **Tipus de producte:** És una plataforma de vídeo sota demanda del grup de comunicació Atresmedia que ofereix de manera anticipada i a la carta els continguts que s'emeten a la televisió, així com alguns programes exclusius.
- **Polítiques de preu:** És un servei gratuït que compta amb la quota *Premium* per accedir a continguts exclusius i a certs privilegis de visionat, com per exemple, no tenir anuncis, veure episodis de certs programes de manera anticipada, etc. El preu de subscripció a aquests serveis és de 29,99€ a l'any, i de 2,99€ al mes⁸⁴.
- **Estratègies de distribució:** Es pot accedir als serveis d'ATRESplayer a través d'internet, i per la respectiva aplicació de mòbils tauletes, Smart TV i consoles com la Playstation.
- **Comunicació de l'empresa:** ATRESplayer té presència a xarxes socials com Twitter i Instagram, entre d'altres, i en el cas de la segona, compta amb més de 23.000 seguidors.
- **Força de mercat:** Per saber la força d'ATRESplayer hem de mirar la força del grup de comunicació al qual pertany, és a dir, Atresmedia. Aquest grup va facturar el 2018 un total de 1.042,3 milions d'euros i acabà l'any amb uns beneficis de 88,2 milions d'euros. Respecte a l'audiència, La Sexta se situa just darrere d'Antena 3 al mes d'abril, amb un 7,8% de quota de pantalla.
- **Grau de concentració:** Aquesta plataforma de vídeo sota demanda forma part del grup audiovisual Atresmedia, el qual també té canals de televisió i emissores de ràdio, com és el cas d'Antena 3, la Sexta, Neox, Nova, Mega i A3Series. Pel que fa a la ràdio compta amb OndaCero, Europa FM i Melodía

⁸³ Movistar (sense data). *'La peste': decàlogo de un contagio*. Recuperat a: <http://www.movistarplus.es/lapestesecontagia> [Última consulta: 24/05/2020].

⁸⁴ ATRESplayer (sense data). *Suscripción*. Recuperat de: <https://suscripcion.atresplayer.com/hazte-premium/ver-mas/nac/primer/index.html> [Última consulta: 24/05/2020].

FM. A la vegada, A3Media està vinculada al grup editorial Planeta que el 2018 va presentar un volum de facturació superior als 176 milions d'euros.

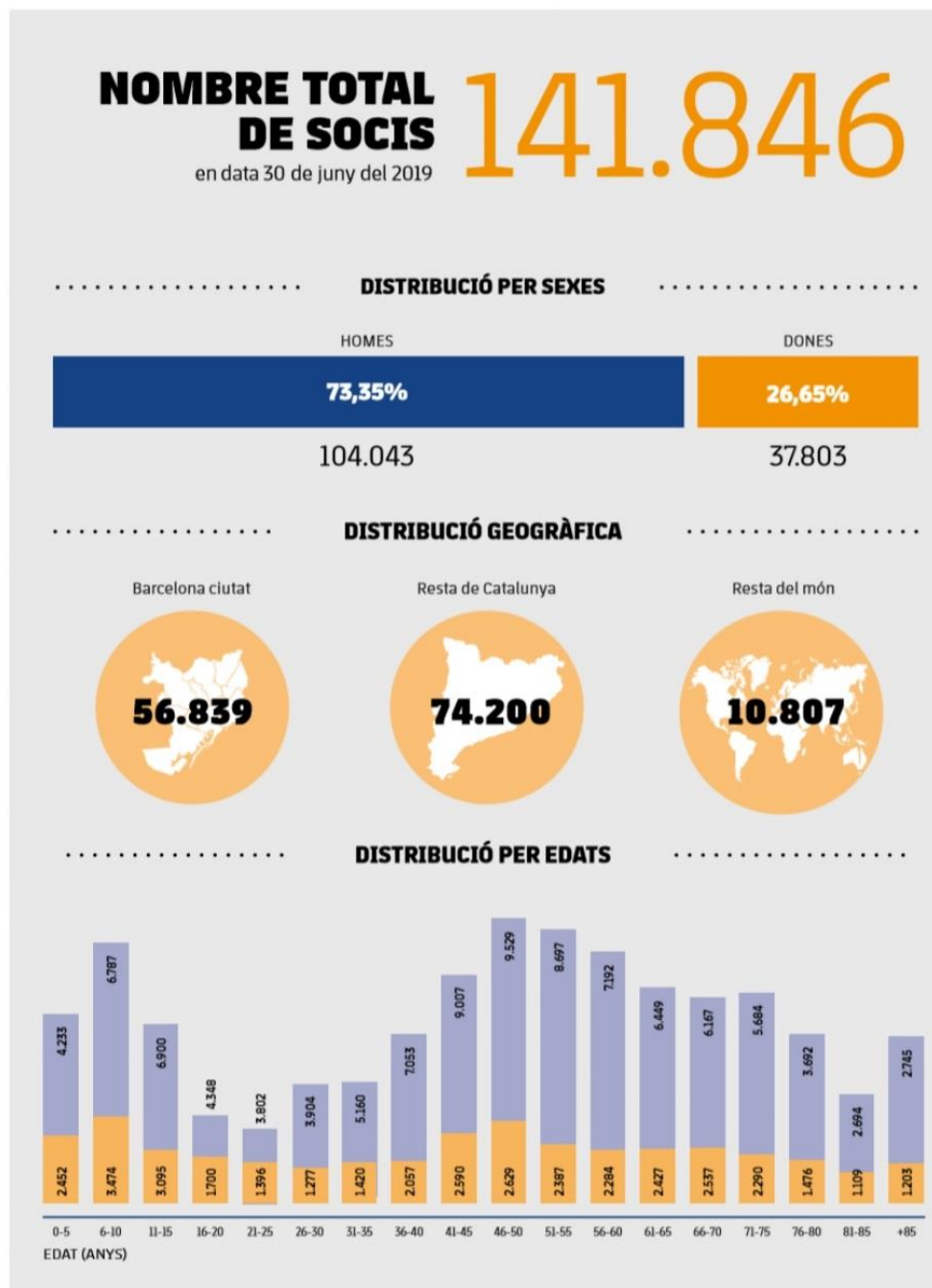
- **Processos de producció:** La seu principal es troba a San Sebastián de Los Reyes (Madrid), lloc on es troben els platós i les principals redaccions de tot el grup. Des d'allà, ATRESplayer, permet que el gran públic pugui veure, a través de la plataforma, programes en directe, de manera anticipada, a la carta, i programes propis i exclusius de la citada plataforma.

- **4.2.2.3. Mode de producció escollit**

Basant-nos en els tipus de modes de producció que hem presentat al marc teòric, per a la confecció d'aquest documental volem apostar per una **coproducció amb Televisió de Catalunya, Barça TV i Rakuten TV**.

Pel que fa a la cadena autonòmica, considerem que ha de ser una de les escollides a partir de dos motius: el primer, perquè es tracta de la principal televisió pública de Catalunya, territori on té la seu el F.C. Barcelona, que és un dels dos eixos principals en el que gira el nostre documental, i el segon, perquè dins d'aquesta demarcació, en la que TV3 domina quant a la quota de pantalla, hi ha 131.039 socis blaugranes, més del 92% del total.

DISTRIBUCIÓ SOCIS

Nombre total de socis del F.C. Barcelona | Font: Memòria F.C. Barcelona

Respecte a Barça TV, la seva selecció és evident; es tracta del canal de televisió oficial del club i ja ha emès documentals i reportatges produïts per Barça Studios als darrers mesos amb temes clarament vinculats a l'entitat catalana (alguns exemples quedaran desglossats al punt 'Antecedents'), i fins i tot, ha coproduït documentals amb TV3. Per exemple, l'any 2017 van presentar conjuntament el documental 'Barça

inside: Els secrets d'un vestidor guanyador'⁸⁵, que seguia les evolucions l'equip d'handbol del F.C. Barcelona abans de la disputa de la Final a 4 de la Lliga de Campions celebrada a Colònia i va ser emès tant al canal de televisió blaugrana com a Esport3.

Per la seva part, Barça Studios, que va inaugurar-se el setembre del 2019⁸⁶, és l'ens que centralitza la creació, producció i comercialització de tota l'oferta audiovisual del club blaugrana, a més d'encarregar-se de la gestió del canal de televisió. Una aposta del F.C. Barcelona com a productora per comercialitzar més els seus productes audiovisuals i, en aquesta etapa d'expansió iniciada fa només uns mesos, creiem que el nostre projecte pot sumar-se en aquesta ampliació de l'oferta.

Rakuten té una important relació amb el F.C. Barcelona i per això pensem que ha de ser la plataforma que també pot coproduir-ho. Des de l'any 2017, la companyia japonesa és el patrocinador global del club i té presència a la part frontal de la samarreta de joc del primer equip de futbol⁸⁷. D'altra banda, Rakuten TV va col·laborar amb la producció de la sèrie documental 'Matchday'⁸⁸, que permet a l'espectador viure des de dins vuit partits de la temporada 2018/19 de la plantilla aleshores dirigida per Ernesto Valverde. També hem escollit aquesta empresa per coproduir el nostre documental amb la intenció d'atacar el mercat de les plataformes de vídeo sota

⁸⁵ Esport3 (30/05/2017). *Esport3 i BarçaTV estrenen "Barça inside: Els secrets d'un vestidor guanyador"*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/documentals/esports3-i-barcatv-estrenen-barca-inside-els-secrets-dun-vestidor-guanyador/documentals/2791483/> [Última consulta: 20/05/2020].

⁸⁶ F.C. Barcelona (20/09/2019). *Inaugurat el projecte Barça Studios*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/1350298/inaugurat-el-projecte-barca-studios> [Última consulta: 12/04/2020].

⁸⁷ F.C. Barcelona (01/07/2017). *Comença el patrocini de Rakuten amb el FC Barcelona*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/752333/comenca-el-patrocini-de-rakuten-amb-el-fc-barcelona#> [Última consulta: 12/04/2020].

⁸⁸ F.C. Barcelona (04/10/2019). *'Matchday', la nova serie documental que mostra el Barça des de dins com no s'havia vist mai fins ara*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/noticies/1367965/matchday-la-nova-serie-documental-que-mostra-el-barca-des-de-dins-com-no-shavia-vist-mai-fins-ara> [Última consulta: 12/04/2020].

demanda, les quals concentren un públic molt important en l'actualitat, com s'ha vist en epígrafs anteriors.

4.2.3. Consumidor industrial

- **Regió:** Busquem empreses que tinguin interessos comercials dins d'Espanya, on anirà majoritàriament el nostre producte.
- **Tipus d'empreses:** En aquest cas, pensem en empreses de les característiques esmentades anteriorment i que tinguin vinculació amb el F.C. Barcelona en forma de patrocini⁸⁹. Aquests són alguns dels exemples:
 - Beko
 - Rakuten
 - Nike
 - CaixaBank
 - Estrella Damm
 - Nestlé
 - Cupra
 - Oppo
 - Gatorade
 - Assistència Sanitària

D'altra banda, també veiem factible que les administracions públiques espanyoles apostin per posar publicitat institucional dins del documental, amb campanyes que vagin enfocades cap al nostre ampli ventall de públic.

⁸⁹ F.C. Barcelona (sense data). *Official Partners*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/partners#>
[Última consulta: 21/02/2020].

5. DEFINICIÓ DEL PÚBLIC OBJECTIU

Partint de la base establerta prèviament del total de població espanyola (47.100.396 habitants), les persones que, en principi, poden estar més interessades en el nostre producte són fans i socis del F.C. Barcelona, ja que el documental tracta principalment l'evolució de l'entitat durant uns anys determinats que van ser foscos.

Segons les últimes dades oferides pel club el 30 de juny del 2019, el Barça té 141.846 socis, per tant són més de 141.500 potencials espectadors que vindrien per part del club, tot i això, som conscients que no totes les persones associades són del país, i pel que fa a l'idioma podrien quedar enrere, de la mateixa manera que intuïm que l'interès majoritari vindria per part dels socis amb una franja d'edat més avançada - entre els 35 i 80 anys-. En aquest cas, havent fet la segregació per edat ens queden un total 84.114 (59,29%) persones associades a l'entitat que tindrien un interès més gran pel nostre documental.

Pel que fa a l'idioma, trenquem moltes barreres lingüístiques, ja que el producte es farà tant en català com en castellà. En el cas del cens del Barça, veiem que dels 141.846 socis, un total de 56.839 provenen de la mateixa ciutat de Barcelona, 74.200 ho fan de la resta de Catalunya i 10.807 ho fan de la resta del món (5.645 de la resta d'Espanya, 841 d'Andorra i 4.321 de la resta del món). Per tant, entenem que 137.525 (96,26%) socis no tindrien cap problema pel que fa a la comprensió del documental.

Anteriorment, hem determinat que el 59,29% de socis supera la segregació per edat que plantejem i que el 96,96% del total no tindria cap barrera lingüística. Vist això, hem calculat quan seria el 96,96% de socis del total dels 84.114 que entrarien a la franja d'edat marcada i ens surt la xifra de **81.557 socis**, que correspon al nombre de persones associades al Barça que tindrien un interès més gran pel nostre documental i que no tindria cap problema amb l'idioma. Aquesta dada ens fa ser optimistes quant al públic objectiu i encara més si tenim en compte la pila de fans que té el club arreu del món que no són socis, tot i que, en aquest sentit, la xifra es torna incalculable.

A banda dels socis del F.C. Barcelona, i per contraposició, també cal tenir en compte els socis de l'etern rival del club blaugrana, el Real Madrid C.F, que poden estar interessats en el tractament d'aquest tema. En aquest cas, l'única dada pública que emet l'entitat blanca a través del seu informe anual és la xifra total de 93.176 socis, dels quals 73.340 són homes i 19.836 dones (p.64)⁹⁰. L'única distinció per edat que podem establir amb l'informe anual del club del 2019 és la dels socis d'entre 14 i més de seixanta-cinc anys, el que fan un total de **73.766 socis**, nombre menys exacte del que podem assegurar sobre les dades blaugranes.

D'altra banda, i deixant l'aspecte futbolístic a un costat, considerem que gent amb passió per la història podrien estar encuriosits amb el documental, tot i que aquí és molt difícil establir una xifra aproximativa de públic.

En total, i tenint en compte el *hàndicap* que suposa no poder definir amb exactitud el nombre de seguidors blancs compresos entre la franja d'edat que establim, ens surten **155.323 persones** com a públic objectiu, deixant de banda els aficionats de la història, que faria que aquesta xifra fos encara superior.

El F.C. Barcelona, club esportiu a escala global amb més interaccions i seguidors a les xarxes socials

A banda d'aquest públic objectiu, també veiem factible una altra opció per tal de poder arribar a una major quantitat de persones. Aprofitant que el documental girarà entorn de la institució blaugrana, el club mateix es podria encarregar de la promoció d'aquest a través de les seves diferents xarxes socials, un aspecte on el F.C Barcelona manté un lideratge internacional amb un total de **350 milions de seguidors** en els seus principals comptes a Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Tik Tok. Weibo, WeChat,

⁹⁰ Real Madrid C.F. (sense data). *Informe Anual 2018/2019*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/socios/carnet-de-socio/informes-anuales> [Última consulta: 17/02/2020].

Toutiao i Douyin (els últims quatre amb presència majoritàriament a la Xina)⁹¹. En desglossem les xifres del 2019:

- **Facebook:** En aquesta plataforma, l'entitat culer té un total de 103 milions de seguidors. És l'única xarxa social on el F.C. Barcelona no és líder quant a interaccions (el supera el Manchester United).
- **Instagram:** 1.226 milions d'interaccions avalen la presència del compte global del club i el de l'equip femení en la xarxa social (@fcbarcelona i @fcbfemeni). En aquest cas, el número total de *followers* supera els 81 milions.
- **Twitter:** El F.C. Barcelona ocupa la primera plaça amb 57 milions de seguidors i gairebé 100 milions d'interaccions. A més, el nom del club ocupa la primera posició en la categoria d'esports dins les converses dels usuaris a la plataforma.
- **Youtube:** És l'entitat esportiva amb més seguidors (8.700.000) i suma un total de 461 milions de reproduccions amb els seus vídeos sobre l'actualitat del club i el seguiment en directe dels partits del primer equip de futbol.
- **Tik Tok:** Es tracta d'una xarxa social basada en la gravació de petits clips musicals⁹². 2019 és el primer any en el qual el F.C. Barcelona hi té presència i ha aconseguit 15.700.000 d'interaccions i uns 2.200.000 de *followers*.
- **Weibo, WeChat i Toutiao:** Pel que fa a Weibo, és la xarxa social més similar a Twitter al territori xinès⁹³. WeChat es tracta d'una plataforma que va més enllà de ser una aplicació de missatgeria com WhatsApp i que abasta una gran

⁹¹ F.C. Barcelona (23/01/2020). *El FC Barcelona consolida el seu lideratge a les xarxes socials*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/noticies/1586353/el-fc-barcelona-consolida-su-liderazgo-en-las-redes-sociales> [Última consulta: 18/03/2020].

⁹² Yúbal FM (26/02/2020). *Qué es TikTok, de dónde viene y qué ofrece la red social de vídeos*. Xataka. Recuperat de: <https://www.xataka.com/basics/que-tiktok-donde-viene-que-ofrece-red-social-videos> [Última consulta: 18/03/2020].

⁹³ Kiss, J. (15/07/2011). *Weibo: The Chinese Twitter that dwarfs Twitter*. The Guardian. Recuperat de: <https://www.theguardian.com/technology/pda/2011/jul/15/weibo-twitter-china> [Última consulta: 18/03/2020].

quantitat d'aplicacions en una⁹⁴. Per exemple, també s'utilitza com a mitjà de pagament o per demanar un taxi. Per últim, Toutiao té similituds amb el portal web MyNews. Es tracta d'una aplicació que posa en disposició de l'usuari un llarg ventall de mitjans de comunicació per a consultar les seves notícies. En aquests tres casos, el club no dóna xifres de creixement exactes⁹⁵. En global, el F.C. Barcelona compta amb 9.370.000 de seguidors.

- **Douyin:** 2,4 milions dels seguidors es troben en una plataforma molt similar a Tik Tok⁹⁶. Els vídeos tenen una mitjana de 200.000 'likes'. La bona tasca blaugrana s'ha vist reconeguda amb el premi Red Card 2020 que valora el F.C. Barcelona com el millor club *online* de la Xina⁹⁷.

⁹⁴ Fanego, I.; Lucas, T. (02/02/2017). *Por qué We Chat es el fenómeno más impresionante en móvil del mundo actualmente*. Xataka móvil. Recuperat de: <https://www.xatakamovil.com/aplicaciones/por-que-wechat-es-el-fenomeno-mas-impresionante-en-movil-del-mundo-actualmente> [Última consulta: 18/03/2020].

⁹⁵ Romero, S. (23/06/2017). *Toutiao: el periódico digital inteligente que leen 600 millones de personas*. BBVA. Recuperat de: <https://www.bbva.com/es/toutiao-periodico-digital-inteligente-leen-600-millones-personas/> [Última consulta: 18/03/2020].

⁹⁶ Aldama, Z. (23/07/2018). *Douyin, la 'app' más descargada del mundo a la que comparan con el opio*. El País Retina. Recuperat de: <https://retina.elpais.com/retina/2018/07/20/tendencias/1573193-el-barca-es-reconegut-com-el-millor-club-de-futbol-online-a-la-xina-amb-el-premi-red-card-2020> [Última consulta: 18/03/2020].

⁹⁷ F.C. Barcelona (16/01/2020). *El Barça és reconegut com el millor club de futbol 'online' a la Xina amb el premi Red Card 2020*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/1573193/el-barca-es-reconegut-com-el-millor-club-de-futbol-online-a-la-xina-amb-el-premi-red-card-2020> [Última consulta: 18/03/2020].

6. ANTECEDENTS

Per tal de poder definir millor com serà el nostre documental és important veure i conèixer quins altres tipus de productes s'han fet amb una temàtica similar, ja bé sigui lligant F.C. Barcelona i franquisme o els dos aspectes de manera deslligada que ens puguin ser útils per construir la història. Per tal de poder-ho ordenar, hem decidit apostar per dividir els antecedents en dues categories diferents: productes escrits i audiovisuals fora de la relació directa amb el club blaugrana, produïts per escriptors o televisions independents, i aquells produïts directament pel F.C. Barcelona, aprofitant l'aparició de Barça Studios o d'altres obres fetes amb anterioritat.

Productes escrits i audiovisuals sense relació directa amb el F.C. Barcelona

- **“El Barça i el franquisme: Crònica d'uns anys decisius per a Catalunya;** llibre de Carles Santacana (2005)⁹⁸.

Es tracta d'una crònica social i esportiva de la dècada entre el 1968 i el 1978, la qual va ser molt intensa arran de tots els canvis socials que es van produir a Espanya a conseqüència de la caiguda del règim franquista. S'explica una història d'identitat nacional, la qual és vital per entendre per què avui el Barça és “més que un club”. A més, l'obra també consta d'un repàs fidel de la història prèvia a la dècada esmentada del F.C. Barcelona.

- **“El Barça segrestat: Set anys intervingut pel franquisme (1939-1946)”**, llibre de Jordi Finestres i Xavier Garcia Luque (2014)⁹⁹.

L'obra parla de la intervenció franquista que va patir el club blaugrana després de la Guerra Civil Espanyola fins a l'arribada d'Agustí Montal i Galobart el 1946. Els

⁹⁸ Santacana, C. (2005). *El Barça i el franquisme: crònica d'uns anys decisius per a Catalunya (1968-1978)*. Barcelona, Espanya: Mina.

⁹⁹ Martínez, J. F., & Luque, X. G. (2014). *El Barça segrestat*. Barcelona, Espanya: Ara Llibres.

periodistes Jordi Finestres i Xavier García expliquen els resultats d'una investigació per mostrar les manipulacions i els xantatges que va patir l'entitat culer.

- **“Kubala: l'heroi que va canviar la història del Barça”**, llibre de Frederic Porta (2012)¹⁰⁰.

És una biografia novel·lada que retrata una època i aporta dades inèdites i noves hipòtesis sobre l'heroi que va canviar la història del club. El periodista Frederic Porta ret homenatge a les velles generacions culers i presenta un personatge transcendental als nous seguidors amb el desig d'honorar la memòria comuna i ajudar a conèixer les lliçons dels temps passats¹⁰¹.

- **“El cas Di Stéfano”**, llibre de Xavier Garcia Luque i Jordi Finestres (2006)¹⁰².

Es tracta del primer llibre en el qual es documenta què va passar amb el fitxatge d'Alfredo Di Stéfano pel Reial Madrid, un dels més recordats de la història del futbol. S'analitza, entre altres aspectes, la relació personal entre Francisco Franco i el president del F.C. Barcelona en aquell moment, Enric Martí Carreto, o algunes de les pressions que va rebre el màxim dirigent blaugrana.

- **“Història del F.C. Barcelona”**, llibre de Jaume Sobrequés (2015)¹⁰³.

És un llibre que fa un recorregut íntegre, ràpid i sobri sobre tota la història del F.C. Barcelona. Et permet fer-te una idea general sobre tot el que ha envoltat al club en els més de cent anys que té. Ofereix informació sobre totes les seccions i dades estadístiques sobre jugadors, però no entra massa en detalls històrics.

¹⁰⁰ Porta, F. (2012). *Kubala!: L'heroi que va canviar la història del Barça*. Edicions Saldonar.

¹⁰¹ Muntanya de Llibres (sense data). *Kubala: l'heroi que va canviar la història del Barça*. Recuperat de: <https://www.muntanyadellibres.com/ca/futbol/17488-kubala-lheroi-que-va-canviar-la-historia-del-barca.html>

[Última consulta: 28/05/2020].

¹⁰² Finestres, J.; García, X. (2006). *El cas Di Stéfano*. Edicions 62.

¹⁰³ Sobrequés, J. (2015). *Història del F.C. Barcelona*. Editorial Base.

- **“Nacidos para incordiar: Un siglo de agravios entre el Madrid y el Barça”**, llibre de Alfredo Relaño (2012)¹⁰⁴.

És una obra que repassa els casos més controvertits de la història del Barça i del Madrid i que intenta explicar per què hi ha una rivalitat tan gran entre els dos clubs. Salvant les distàncies, podríem dir que el treball de Relaño, és dels que més s'assembla al documental que volem fer.

- **“Història del Futbol Club Barcelona - Barça i Franquisme”**, capítol 5 del documental de TVE Catalunya (2014)¹⁰⁵.

Es tracta d'un document audiovisual que se centra a analitzar el període entre 1939 i 1950 de la història del club blaugrana. Fa una anàlisi força interessant d'alguns dels moments que marquen aquesta època com, per exemple, el partit que va guanyar el Reial Madrid 11-1 davant del Barça i amb testimonis d'alguns dels jugadors de l'entitat barcelonista.

- **“El Madrid real. La llegenda negra de la glòria blanca”**, documental de Televisió de Catalunya (2018)¹⁰⁶.

El documental, conduït pel periodista Carles Torras, fa un recorregut per la història del club blanc buscant demostrar la relació del Reial Madrid amb el règim franquista i les ajudes que això suposava en favor de l'entitat. Compta, entre d'altres, amb el testimoni d'Alfredo Di Stéfano, Enric Vidal-Ribas (nét de l'expresident del F.C.

¹⁰⁴ Relaño, A. (2012). *Nacidos para incordiar: Un siglo de agravios entre el Madrid y el Barça*. Edicions Martínez Roca.

¹⁰⁵ TVE (16/07/2014). *Arxiu TVE Catalunya - Història del Futbol Club Barcelona - Barça i Franquisme - Capítol 5*. Recuperat de: <http://www.rtve.es/alacarta/videos/historia-del-fc-barcelona/arxiu-tve-catalunya-historia-del-futbol-club-barcelona-barca-franquisme-capitol-5/2655131/> [Última consulta: 16/12/2019].

¹⁰⁶ Televisió de Catalunya (12/12/2018). *“El Madrid real. La llegenda negra de la glòria blanca”*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficció/el-madrid-real-la-llegenda-negra-de-la-gloria-blanca/video/5140591/> [Última consulta: 16/12/2019].

Barcelona Enric Martí Carreto), el nét de Francisco Franco o Agustí Montal i Costa, president del club blaugrana entre 1969 i 1977.

- **“El Barça i el Franquisme”**, treball de fi de grau d’Alejandro Lebron (2013)¹⁰⁷.

Es tracta d’un treball de fi de grau que busca analitzar què s’ha escrit sobre la situació del F.C. Barcelona durant l’època del franquisme. A través de l’anàlisi de cinc llibres i d’una informació publicada a La Vanguardia, l’autor busca fer un repàs cronològic pels esdeveniments més rellevants del club blaugrana durant el règim dictatorial, una proposta amb moltes similituds a la que té el nostre grup.

Peces audiovisuals produïdes pel F.C. Barcelona

Donant per fet que el club blaugrana no ha produït cap documental que tracti exclusivament el tema del franquisme, hem fet una tria de documentals relativament recents, alguns d’ells que tracten temàtiques històriques vinculades a l’entitat. Hem pogut copsar que el F.C. Barcelona no ha produït cap documental o reportatge que vehiculi les dues temàtiques que nosaltres proposem.

- **“Matchday”**, sèrie documental coproduïda per Barça Studios, Rakuten (en associació amb Rakuten H Collective Studios), de Kosmos Studios y de Producciones del Barrio (2019)¹⁰⁸.

Es tracta d’una sèrie documental que entra dins del vestidor del primer equip del F.C. Barcelona durant la temporada 2018-2019 a través de vuit episodis que situen a l’espectador dins de vuit partits clau com, per exemple, la derrota a Anfield per 4-0 o

¹⁰⁷ Lebron, A. (2013). “El Barça i el Franquisme”. Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona. Recuperat de http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/50633/1/TFG_ALEJANDRO_LEBRON_MOLES.pdf [Última consulta: 18/12/2019].

¹⁰⁸ F.C Barcelona (2019). ‘Matchday’, la nueva serie documental que muestra el Barça desde dentro como nunca se había visto hasta ahora. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.es/es/match-day> [Última consulta: 18/12/2019].

la victòria per 5-1 davant del Reial Madrid. Per primera vegada, l'aficionat blaugrana pot veure què succeeix amb força detall al llarg de la temporada del seu equip.

- **“Basilea: una fotografia per a la història”**, documental produït per Barça TV (2019)¹⁰⁹.

És un documental que busca retre homenatge a l'equip que va aconseguir a Suïssa la Recopa de 1979 davant del Fortuna de Düsseldorf (4-3), una de les finals amb major èpica a la història del club. A través de les vivències dels futbolistes, també s'intenta mostrar què va suposar aquell partit pel gruix social, que es va desplaçar en massa cap a Basilea (30.000 persones van fer el viatge) per poder veure el partit¹¹⁰.

- **“Gamper, l'inventor del Barça”**, documental coproduït pel F.C. Barcelona, Televisió de Catalunya, PointProd, Lavinia Audiovisual, Teleclub i TSR (2018)¹¹¹.

La peça fa un homenatge a un dels personatges més importants de la història del club, el qual, per estima al futbol i a la ciutat de Barcelona no va deixar de creure mai en un projecte que va estar a punt de desaparèixer més d'una vegada. Gamper ha estat un dels homes més transcendents del F.C. Barcelona, i aquest documental vol posar al lloc de la història que es mereix a un dels fundadors del club de futbol més important de Catalunya.

¹⁰⁹ F.C. Barcelona (2019). *Basilea: una fotografia per a la història*. Recuperat de: <https://barcatvplus.fcbarcelona.com/ca/videos/1221619/documental-basilea-una-fotografia-per-a-la-historia> [Última consulta: 18/12/2019].

¹¹⁰ Salinas, D. (16/05/2019). *Recopa de Basilea 1979: 40 años del primer gran título europeo*. Sport. Recuperat de: <https://www.sport.es/es/noticias/barca/recopa-basilea-1979-40-anos-del-primer-gran-titulo-europeo-7455033> [Última consulta: 28/05/2020].

¹¹¹ F.C. Barcelona (2018). *Gamper, l'inventor del Barça*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/videos/724322/el-documental-gamper-linventor-del-barca-disponible> [Última consulta: 18/12/2019].

- **“Josep Suñol: un crit valent”**, documental produït pel F.C. Barcelona i realitzat per Minoria Absoluta (2016)¹¹².

Aquest documental explica la història d'un president del club blaugrana que va ser afusellat durant la Guerra Civil Espanyola. Analitza la història de l'individu com a empresari, polític, com a fan del futbol i com a president del F.C. Barcelona per retre-li homenatge i donar a conèixer el seu cas.

- **6.1. Originalitat del nostre projecte**

Un cop analitzats els antecedents que hi ha pel que fa a temes relacionats amb el Barça i el franquisme o amb la història del club blaugrana, creiem que encara hi ha certs aspectes que serien molt innovadors al nostre documental, com és la taula rodona. Per exemple, el documental *El Madrid real. La llegenda negra de la glòria blanca* realitza diferents entrevistes de forma individualitzada i no agrupa un conjunt d'experts dels dos bàndols per comentar temes de manera serena, sense buscar l'espectacle i la morbositat, aspecte que nosaltres tenim com a premissa fonamental.

D'altra banda, considerem que també és original perquè buscar tractar temes molt polèmics i molt mediatitzats des d'una òptica que no és necessàriament culer o madridista, com si pot passar, per exemple, en llibres com *El Barça segrestat: Set anys intervingut pel franquisme (1939-1946)* o *Nacidos para incordiar: Un siglo de agravios entre el Madrid y el Barça*. Tenim com a finalitat ser el màxim d'objectius possibles per intentar treure l'entrellat real de què va succeir durant aquells anys.

Per últim, creiem que també és innovador el format audiovisual per tractar aquest tema. És cert també que *Història del Futbol Club Barcelona - Barça i Franquisme* també utilitza un format audiovisual, però només analitza una dècada de l'època franquista. El nostre documental, recollint punts claus dels quaranta anys de

¹¹² Televisió de Catalunya (2016). *Josep Suñol: un crit valent*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficció/sunol-un-crit-valent/video/5582741/> [Última consulta: 18/12/2019].

dictadura, intenta construir un relat més espaiat en el temps i que recorri el màxim de temps possible.

7. ANÀLISI DAFO

ANÀLISI INTERNA	ANÀLISI EXTERNA
Punts dèbils <ul style="list-style-type: none">• Dificultat per trobar fonts que ens ajudin a donar una visió contrària a la normalment associada entre el Barça i el franquisme.• Dependre del suport humà, econòmic i tecnològic de tercers per constituir el producte final.	Amenaces <ul style="list-style-type: none">• La crisi sanitària del Coronavirus pot minvar la capacitat de recerca i el llançament del projecte.• Impediment de trobar col·laboradors que vulguin tirar de la manta per reforçar una visió o una altra.• Que les versions donades al documental no siguin acceptades per alguna plataforma de vídeos sota demanda o per algun mitjà de comunicació.
Punts forts <ul style="list-style-type: none">• Intentem donar una visió trencadora sobre un tema molt tractat.• Multiplicitat de formats: treballem en un documental que es podria emetre tant per la televisió convencional com per plataformes de contingut sota demanda, el que provoca que podem arribar a més públic i de diferents perfils.	Oportunitats <ul style="list-style-type: none">• El naixement de Barça Studios, productora que podria ajudar a tirar endavant projectes relacionats amb el club.• En ser un documental amb una temàtica vinculada al club blaugrana, podem aprofitar la força que té l'entitat a les xarxes socials per tenir una major promoció.

8. TEMES A TRACTAR A LA TAULA RODONA

L'objectiu de la taula rodona és posar llum a successos polèmics i conflictius en el moment que van ocórrer i que han anat portant cua fins a l'actualitat. Gran part d'aquests conflictes no s'entenen sense tenir en compte la rivalitat esportiva entre el F.C. Barcelona i el Reial Madrid C.F. i la seva corresponent identificació amb el règim o no. Seguint aquesta lògica, alguns dels temes proposats per tal que els historiadors i experts contraposin idees són els següents:

- **El cas Kubala:** El fitxatge de Ladislau Kubala pel F.C. Barcelona no ha estat tan mediàtic com el de Di Stéfano pel Reial Madrid, però també té certa controvèrsia la seva arribada a Catalunya. Kubala va firmar per l'entitat culer el 1950 provinent del Hungaria, un equip de refugiats hongaresos que fugia del Teló d'Acer. El futbolista era pretès pel club blanc, però, en última instància, el Barça va aconseguir convèncer el jugador quan ja negociava amb el Reial Madrid i se'l va emportar¹¹³. Altres versions apunten al fet que Kubala va ser acceptat pel règim franquista per ser utilitzat com a propaganda anticomunista. Franco i la seva propaganda exterior volien vendre a Espanya com un país que lluitava contra les polítiques de l'est i disposat a ajudar els que volien sortir d'allà. El règim va facilitar el fitxatge amb la paperassa i la nacionalització de jugador¹¹⁴. El debat canalitzat a través de la taula rodona intentarà clarificar si l'arribada de Kubala també va tenir un cert component polític.

¹¹³ Rodríguez, R. (02/12/2014). *El arte de 'robar' jugadores: el día que Kubala fue del Madrid y Di Stéfano del Barça*. El Confidencial. Recuperat de: https://www.elconfidencial.com/deportes/futbol/liga/2012-10-29/el-arte-de-robar-jugadores-el-dia-que-kubala-fue-del-madrid-y-di-stefano-del-barca_523993/ [Última consulta: 03/06/2020].

¹¹⁴ Iglesias, J. (29/03/2016). *Las cinco ayudas de Franco que ocultan en Barcelona*. Okdiario. Recuperat de: <https://okdiario.com/deportes/las-cinco-ayudas-de-franco-que-ocultan-en-barcelona-97692> [Última consulta: 03/06/2020].

Ladislau Kubala va firmar pel F.C. Barcelona l'any 1950 | Font: F.C. Barcelona

- **El cas Di Stéfano:** Alfredo Di Stéfano, 'La Saeta Rubia', un dels millors jugadors de la història del club blanc i del futbol, va poder ser membre de l'entitat blaugrana i formar una parella mortífera juntament amb Ladislau Kubala. El 1952, la fitxa de Di Stéfano estava en disputa entre el club argentí River Plate i el colombià Millonarios, entitat no reconeguda per la FIFA on, precisament, s'havia fugat l'estrella argentina el 1949. El club blaugrana va negociar amb River Plate¹¹⁵ i s'explica que quan el jugador ja era a Barcelona, el Reial Madrid va negociar amb Millonarios. Després d'un procés burocràtic important per part de les dues entitats esportives, les autoritats van adoptar una decisió salomònica sobre la propietat del jugador¹¹⁶. Di Stéfano jugaria la primera i la tercera temporada a Madrid i la segona i la quarta a Barcelona. Segons explica la història culer, el president blaugrana en aquell moment, Enric

¹¹⁵ Marca (07/08/2017). *Salen a la luz los documentos que prueban que el Barça pagó a River por Di Stéfano*. Recuperat de: <https://www.marca.com/futbol/barcelona/2017/08/07/5988893f468aeb5b5b8b4629.html> [Última consulta: 03/06/2020].

¹¹⁶ El País (07/08/2017). *Així va ser com el Madrid va arrabassar Di Stéfano al Barça*. Recuperat de: https://cat.elpais.com/cat/2017/08/06/deportes/1502042406_757005.html [Última consulta: 03/06/2020].

Martí Carreto, va rebre una gran pressió que el va fer desestimar el fitxatge. L'objectiu de la taula rodona serà entrar en més profunditat en aquest cas i intentar esgrimir quina és la certesa d'aquesta història.

Kubala i Di Stéfano, junts amb la samarreta blaugrana | Font: desconeguda

- **La construcció del Camp Nou:** Amb el fitxatge de Kubala, el Barça de la dècada del 1950 va passar a ser dels millors equips del món i va conquerir 4 lligues i cinc copes del Generalíssim. Aviat l'estadi de Les Corts -amb capacitat per 60.000 espectadors- es va quedar petit. La construcció del nou estadi es

va iniciar el 1954 i es va acabar el 1957 amb un cost que rondava els 300 milions de pessetes, molt superior al pressupostat inicialment (67 milions de pessetes) i que va deixar al club amb un deute de 230 milions de pessetes. Segons s'explica, per saldar el deute, el F.C. Barcelona confiava en el fet que l'Ajuntament de Barcelona requalificar els terrenys del vell estadi de Les Corts amb l'objectiu de poder-los vendre per un valor més gran, però l'alcalde de Barcelona en aquella època José Maria de Porcioles s'hi va negar. No obstant això, alguna versió diu que anys més tard, a causa de les pressions polítiques que va rebre, s'ho va repensar i va acceptar la requalificació d'uns terrenys que en vendre's van salvar al club econòmicament parlant¹¹⁷. Pensem que amb la col·laboració dels experts podrem analitzar i posar en relleu aquestes ajudes que, suposadament, va rebre el Barça.

Les obres del Camp Nou van finalitzar l'any 1957 | Font: desconeguda

¹¹⁷ Redacció Fundación Nacional Francisco Franco (14/02/2019). *Franco, el hombre que salvó al Barça*, por Fernando Paz. Recuperat de: <https://fnff.es/actualidad/977288549/franco-el-hombre-que-salvo-al-barca.html> [Última consulta: 03/06/2020].

- **Les condecoracions del F.C. Barcelona al règim franquista:** Analitzades amb més profunditat durant la definició del projecte, es tractaven d'un total de tres distincions que l'entitat culer va atorgar al dictador espanyol. La primera, el 1951, constava d'una insígnia d'or i brillants entregada a Francisco Franco després de la victòria del Barça a la final de la Copa del Generalísimo. La medalla d'or del Palau Blaugrana cap al dictador el 1971 com a agraïment de la col·laboració del règim en la construcció del nou pavelló va ser la segona i, per últim, tres anys més tard, la junta directiva blaugrana va fer-li entrega de la medalla d'or del club a Franco, una condecoració que, en principi, anava a rebre la Penya Blaugrana de Manresa¹¹⁸. Pensem que és oportú analitzar a la taula rodona en quin context es van fer entrega aquestes condecoracions i si es tractava d'una pràctica habitual en altres clubs esportius i també per part d'altres institucions de la societat civil.

La visita del F.C. Barcelona al dictador a l'any 1974 | Font: desconeguda

¹¹⁸ Luque, X. G. (01/06/2018). *El FC Barcelona condecoró tres veces a Franco*. La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/deportes/20161104/411563419891/fc-barcelona-condecoro-tres-veces-franco.html> [Última consulta: 13/04/2020].

9. FONTS D'INFORMACIÓ

• 9.1. Fonts personals per a la taula rodona

Amb les principals temàtiques de debat escollides, cal presentar ara quins seran els integrants de la taula rodona. Hem seleccionat un total de quatre experts, dos del F.C. Barcelona i dos del Reial Madrid C.F. per mantenir aquesta rivalitat esportiva que perdura al futbol espanyol des del s. XX. Són els següents:

- **Carles Santacana:** És un professor d'Història Contemporània a la Universitat de Barcelona i consultor de la Universitat Oberta de Catalunya. Ha publicat recerques sobre la Guerra Civil Espanyola, el franquisme i la transició, i ha obert una línia de treball sobre la història social de l'esport, que va iniciar el 1990 amb *L'altra olimpíada* i que ha continuat per exemple, amb títols com *El Barça i el franquisme. Crònica d'uns anys decisius per a Catalunya (1968-1978)*.
- **Frederic Porta:** És un periodista especialitzat en la narrativa esportiva i que ha fet alguns treballs relacionats amb el F.C. Barcelona durant el franquisme. En aquest sentit, Porta també ha escrit un dels treballs més ambiciosos sobre un dels cracks del Barça en aquella època, Kubala, amb el llibre *Kubala: l'heroi que va canviar la història del Barça*. Creiem que la seva presència a la taula rodona pot ser molt útil per aportar llum sobre el cas del jugador d'origen eslovacohongarès.
- **Alberto Cosín:** És escriptor del principal mitjà de comunicació d'opinió madridista d'internet, *La Galerna*. Aquest mitjà tracta la història del club blanc amb un punt de vista obertament partidista, però a la vegada amb rigor històric i amb respecte. Cosín ha escrit llibres com *Delanteras míticas: los mejores ataques del fútbol vintage* i també ha fet diversos articles històrics sobre el Reial Madrid i el Barça a l'època del dictador en què parlava d'alguns dels

casos que volem que apareguin a la taula rodona, com per exemple, un article titulat '*El fichaje frustrado de Kubala por el Real Madrid*'¹¹⁹. Creiem, per tant, que pot aportar un punt de vista molt interessant i contraposat al que ens poden donar els dos experts comentats abans d'aquest.

- **Antonio Arias:** És autor del blog *Saltataulells*, en el qual escriu sobre alguns dels successos històrics que volem abordar en el debat de la taula rodona des d'un punt de vista lluny del barcelonisme com, per exemple, el titulat '*El Barcelona, obligado a ir a El Pardo. ¿El único? Va a ser que no*'¹²⁰. A més, també ha publicat alguns articles sobre el club blanc a la revista *Cihefe*, la primera de la història del futbol espanyol. Un exemple és l'article '*El Real Madrid ¿Equipo del Régimen Franquista?*'¹²¹.

- **9.2. Fonts secundàries**

A banda dels quatre experts que participen en la taula rodona, el documental es complementarà amb la col·laboració d'un grapat més de fonts personals que aniran apareixent i aportant la seva visió personal al voltant dels temes que exposarem. A continuació, donem algunes dades més de quins són els escollits:

- **Eduardo González Calleja:** És un historiador especialitzat en Història Contemporània i catedràtic a la Universitat Carles III de Madrid. González Calleja, a més, va rebre el 2002 l'encàrrec de Florentino Pérez (president del

¹¹⁹ Cosín, A. (29/02/2020). *El fichaje frustrado de Kubala por el Real Madrid*. La Galerna. Recuperat de: <https://www.lagalerna.com/el-fichaje-frustrado-de-kubala-por-el-real-madrid/> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²⁰ Arias, A. (18/04/2020). *El Barcelona, obligado a ir a El Pardo. ¿El único? Va a ser que no*. Saltataulells. Recuperat de: <http://saltataulells.com/fuentes-primarias/el-barcelona-obligado-a-ir-a-el-pardo-el-unico-va-a-ser-que-no/> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²¹ Arias, A. (17/03/2013). *El Real Madrid ¿Equipo del régimen franquista?*. CIHEFE. Recuperat de: <http://www.cihefe.es/cuadernosdefutbol/2013/09/el-real-madrid-%c2%bfequipo-del-regimen-franquista/> [Última consulta: 04/06/2020].

Reial Madrid en aquell moment i en l'actualitat) d'escriure la història del club blanc amb motiu del centenari de l'entitat. En acabar aquell extens treball de documentació, l'historiador va manifestar que "després de veure tota la documentació històrica sobre el Reial Madrid, em vaig fer del Barça"¹²².

- **David Salinas:** És redactor al *Diario Sport* des de l'any 1987, mitjà en el qual escriu de manera habitual sobre alguns esdeveniments històrics del F.C. Barcelona i també aporta un gran nombre d'estadístiques sobre l'entitat blaugrana. Pensem que el seu perfil pot ser interessant per donar-nos informació sobre qualsevol dels temes que tenim pensat tractar, aportant dades força concretes sobre l'època.
- **Jordi Finestres:** És un periodista especialitzat en la divulgació i investigació esportiva política i històrica. Col·labora amb *La Vanguardia* i la revista *Sàpiens* i guionista de programes documentals a Televisió de Catalunya. També ha escrit diversos llibres de temàtica esportiva i alguns d'ells relacionats amb l'època del Barça que volem analitzar, per exemple, el títol *El Barça Segrestat: set anys intervingut pel Franquisme (1939-1946)* que va escriure amb Xavier García Luque. Creiem que l'experiència de Finestres en aquests temes pot aportar valor al documental.
- **Fills i néts dels presidents Montal:** Agustí Montal i Galobart (1946-1952) i Agustí Montal i Costa (1969-1977) varen presidir el F.C. Barcelona en dues etapes distanciades en el temps però agrupades dins del període franquista. El primer arribà al club després que aquests, segons expliquen diversos historiadors, fos intervingut pel règim. Entre altres coses, va ser l'encarregat de

¹²² Sport (31/01/2017). "Después de escribir la historia del Real Madrid, me hice del Barça". Recuperat de: <https://www.sport.es/es/noticias/real-madrid/despues-escribir-historia-del-real-madrid-hice-del-barca-5778169>

[Última consulta: 04/06/2020].

signar a Ladislau Kubala¹²³. El segon dirigent va afrontar el tram final de l'època de la dictadura, un moment en el qual el club començava a recuperar de forma gradual els seus símbols¹²⁴. Considerem que són dos presidents molt importants a la història del club i que, per tant, poder tenir el testimoni d'alguns dels seus familiars descendents pot ser fonamental.

- **Famíliars del president del F.C. Barcelona Enric Martí i Carreto:** Va ser el vicepresident del club durant la presidència d'Agustí Montal i Galobart, el qual va deixar el club amb una ratxa de títols triomfant i amb la que va seguir Carreto fent el paper de president continuista a partir del 1952. No obstant això, aquesta ratxa de títols i la presidència de Carreto es van acabar el 1953 quan va tenir lloc l'afer Di Stéfano, el qual va forçar al president culer a dimitir davant les crítiques que va rebre per aquest cas¹²⁵. Per raons evidents, convenim que la participació dels familiars d'Enric Martí i Carreto pot ser d'especial interès.
- **Familiars de Juan Gich:** Gich va ser administrador general del F.C. Barcelona des de l'any 1955 i gerent de l'entitat blaugrana entre el 1968 i el 1970. A partir d'aquell any, va ser nomenat Delegat Nacional d'Educació Física i Esports i president del Comitè Olímpic Espanyol fins al 1975. La seva figura va tenir transcendència en dues de les tres condecoracions que l'entitat catalana va entregar a Francisco Franco¹²⁶. Per tant, considerem que el testimoni d'alguns dels seus familiars pot ser transcendent per veure, sobretot, com es va

¹²³ F.C. Barcelona (sense data). *Agustí Montal i Galobart (1946-1952)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645351/agusti-montal-i-galobart-1946-1952> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²⁴ F.C. Barcelona (sense data). *Agustí Montal i Costa (1969-1977)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645317/agusti-montal-i-costa-1969-1977> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²⁵ F.C. Barcelona (sense data). *Enric Martí Carreto (1952-1953)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645345/enric-marti-carreto-1952-1953> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²⁶ Enciclopèdia.cat (sense data). *Juan Gich Bech de Careda*. Recuperat de: <https://www.enciclopedia.cat/ec-eeec-6263.xml> [Última consulta: 04/06/2020].

gestionar l'entrega d'aquesta tercera distinció que, en un principi, havia de ser per la Penya Blaugrana de Manresa.

- **Responsables de la Penya Blaugrana de Manresa:** Aquesta penya havia de rebre la condecoració del Barça el 1974, després que Agustí Montal i Costa decidís atorgar la insígnia a la citada penya al primer congrés de penyes celebrat a Montserrat del 1972. Dies després una trucada de Juan Gich va fer canviar els plans i la distinció va ser per a Franco. Pensem que els actuals responsables potser són coneixedors del que va passar i que poden aportar una informació complementària al nostre documental.
- **Famíliars de Santiago Bernabéu:** Bernabéu va ser jugador del Reial Madrid des del 1911 fins a la seva retirada el 1928¹²⁷. A més, va ser president del club des del 1943 fins a la seva mort el 1978. A part de ser un dels presidents més importants de la història de l'entitat blanca, Bernabéu dirigia el Madrid en l'època dels casos que volem abordar¹²⁸, per tant, la participació d'alguns familiars de l'expresident que puguin aportar detalls sobre la seva gestió pot ser d'allò més rellevant.
- **Família de Raimundo Saporta:** Des de l'any 1953, moment en el qual va entrar al club, Saporta va ser considerat com 'la mà dreta' del president del Reial Madrid en aquell moment, Santiago Bernabéu. Una de les seves primeres funcions dins de l'entitat blanca va ser la d'emissari per participar de manera directa en la negociació per Alfredo Di Stéfano i aconseguir així el seu fitxatge

¹²⁷ Real Madrid C.F. (sense data). *Santiago de Bernabéu de Yeste (1911-1928)*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/sobre-el-real-madrid/el-club/historia/jugadores-de-leyenda-futbol/santiago-bernabeu-de-yeeste> [Última consulta: 04/06/2020].

¹²⁸ Real Madrid C.F. (sense data). *Santiago de Bernabéu de Yeste (1943-1978)*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/sobre-el-real-madrid/el-club/historia/presidentes/santiago-bernabeu> [Última consulta: 04/06/2020].

per davant de l'etern rival¹²⁹. Per tant, pensem que pot ser de molt interès poder parlar amb els seus familiars perquè donin alguns detalls de com va ser una de les negociacions més controvertides de la història del futbol.

- **Florentino Pérez:** Va ser el president del Reial Madrid de l'any 2000 al 2006 i del 2009 fins a l'actualitat. Pensem que, malgrat que el documental tracti temes del passat, pot ser rellevant que el dirigent del club d'avui doni el seu parer sobre els aspectes analitzats.
- **Josep Maria Bartomeu:** És el president del F.C. Barcelona des de l'any 2015. Com en el cas del seu homòleg al Reial Madrid, pensem que una visió des de l'actualitat també pot ser molt rellevant al nostre documental.
- **Maria del Carmen Iglesias Cano:** És presidenta de la Reial Acadèmia de la Història des de l'any 1991¹³⁰. Tot i no ser un perfil tan futbolístic com els que hem anat mencionant fins ara, pensem que un punt de vista allunyat, en principi, de l'esport, també pot ser interessant per abordar els temes que volem tractar.
- **Juan Chicharro Ortega:** És l'actual president de la Fundació Nacional Francisco Franco¹³¹, la qual rendeix homenatge al dictador que va manar a Espanya durant quasi quaranta anys. Com que el documental parla sobre fets

¹²⁹ Carrasco. C (sense data). *Raimundo Saporta, la 'mano derecha' de Santiago Bernabéu*. Recuperat de: <https://www.defensacentral.com/madridismo/118406-ramundo-saporta-la-mano-derecha-de-santiago-bernabeu> [Última consulta: 04/06/2020].

¹³⁰ Real Academia de la Historia (sense data). *M^a del Carmen Iglesias Cano, Condesa de Gisbert*. <https://www.rah.es/la-academia/organizacion/junta-de-gobierno/excma-sra-dna-ma-del-carmen-iglesias-cano-condesa-de-gisbert/> [Última consulta: 04/06/2020].

¹³¹ Fundación Nacional Francisco Franco (sense data). *Estructura orgànica*. Recuperat de: <https://fnff.es/paginas/640639275/estructura-organica.html> [Última consulta: 04/06/2020].

esportius que van succeir durant el franquisme, creiem important que algú expert en la dictadura doni la seva opinió.

- **9.3. Arxius de documentació**

Per tal d'establir una base històrica i documental consistent que aportí dades i imatges d'arxiu rellevants per dotar de contingut el film documental, hem enumerat una sèrie d'arxius i biblioteques que ens semblen bàsics per fer aquesta tasca.

- Portal de Archivos Españoles
- Archivo histórico de la Fundación Nacional Francisco Franco
- Centre de Patrimoni Històric Real Madrid
- Centre de Documentació i Estudis F.C. Barcelona
- Arxiu de Revistes Catalanes Antiques
- Biblioteca de l'Esport
- Biblioteca Nacional de Madrid
- Archivo General de la Administración de Alcalá de Henares
- Arxiu Joan Granados
- Arxiu Agustí Montal
- Arxiu històric PCE (Ràdio Pirenaica)
- Arxiu Nacional de Catalunya
- Portal de Archivos Españoles del Ministerio de Cultura y Deporte
- Archivo Histórico Nacional

- **9.4. Llocs de rodatge**

Tenint ja desglossades les principals fonts personals i documentals que formaran part del nostre documental, creiem molt oportú parlar sobre els principals llocs de rodatge previstos.

Barcelona: Respecte a la ciutat comtal, els llocs principals, per raons òbvies són els relacionats amb el F.C. Barcelona. En aquest cas, són la Font de Canaletes (lloc de celebració dels títols barcelonistes), el Camp Nou (Estadi del club blaugrana i un dels afers polèmics protagonistes de la producció), el Palau Blaugrana (pavelló de l'entitat culer, la construcció del qual va valer per entregar una condecoració a Francisco Franco), el museu del club (lloc on es guarden tots els trofeus del Barça) i el terreny on hi havia l'antic estadi de Les Corts. A més, també considerem oportú gravar una sèrie de plans recurs d'altres llocs de la ciutat.

Madrid: Pel que fa a la capital d'Espanya i com passa amb la ciutat catalana, els principals llocs de gravació estaran relacionats amb el Reial Madrid. Parlem, en aquest cas, de l'Estadi Santiago Bernabéu (lloc on el primer equip de futbol disputa els seus partits de la Lliga Santander, Copa del Rei i Lliga de Campions), el museu del mateix estadi (espai on es recullen els trofeus assolits pel club blanc al llarg de la història i a on es detallen també alguns dels passatges dels més de cent anys d'existència de l'entitat) i d'altres llocs icònics de la ciutat per l'entitat com la Plaza Cibeles (on se celebren els trofeus que aconsegueix el Reial Madrid). Com comentàvem amb el cas blaugrana, també creiem important gravar plans recurs d'altres punts importants de la ciutat i que podem ser necessaris per lligar alguns fragments del documental.

D'altra banda, de Madrid també apareixeran imatges de la Fundació Nacional Francisco Franco, per poder introduir, per exemple, les paraules del seu president, i del Palau Reial d'El Pardo, en aquest cas, per donar context a l'època franquista amb un dels llocs emblemàtics del règim i que va ser seu de l'entrega de dues condecoracions del club blaugrana cap a Francisco Franco.

Manresa: Creiem necessari gravar algunes imatges de la capital del Bages, ja que l'última condecoració entregada per part del Barça al dictador havia de ser, en un principi, per la Penya Blaugrana de Manresa.

Per últim, tot i no ser un lloc específic de rodatge, també considerem rellevant esmentar aquí que les imatges d'arxiu conformaran el gruix audiovisual del documental.

10. PLA DE PRODUCCIÓ

Aquest projecte anirà a contrarellotge des de l'inici, ja que només disposarem d'aproximadament tres mesos per dur a terme el nostre documental. Tot i això, pensem que amb el pla de producció que establirem, tenim prou marge per fer totes les tasques còmodament, però no per encantar-se. En aquest cas, és possible que ho paguem car.

Pel que fa al personal que compondrà el conjunt de l'equip, considerem que necessitem diferents perfils de treballadors que puguin desenvolupar les tasques imprescindibles. Tenint en compte que es tracta d'un sol projecte, hem intentat limitar aquest equip al mínim de personal possible per no haver d'afrontar una despesa molt elevada quant a sous. Preveient que els dos impulsors del documental també tindran una participació activa en el seu desenvolupament, creiem que és indispensable comptar amb dues persones més que desenvolupin diverses tasques, és a dir, que siguin polivalents. Els rols amb els quals pensem queden desglossats a continuació.

- Una persona especialitzada en **narració** per fer de veu en off en el documental que treballarà a mitja jornada. És d'interès comptar amb aquest perfil de persona, ja que intuïm que al nostre producte l'ús de la veu en off serà molt recurrent per aclarir diversos aspectes que apareguin al film documental, aspecte clau per unificar el discurs que volem proposar a la peça. Aquesta persona a part d'ocupar-se de la narració també **serà un dels tres càmeres de la taula rodona**, i a més, pot ajudar a desenvolupar certes tasques de **producció** i les coses d'intendència que siguin oportunes.
- Una persona amb domini d'eines **d'edició i gravació de vídeo** que treballarà a mitja jornada. Element fonamental perquè després de la gravació de la taula rodona, en la qual exercirà de càmera, i de les diferents locucions de la veu en off pugui muntar un llargmetratge ordenat i que sigui el més entenedor possible per a l'espectador. D'altra banda, és evident que s'haurà d'encarregar de muntar les imatges ja acotades i preparades per un altre individu. Creiem que també ha d'ocupar un perfil com a càmera per estar disponible i preparat en el

cas que s'hagi de fer alguna gravació en exteriors. Durant el mes que durarà el pla de preproducció també ens ajudarà amb algunes tasques relacionades d'aquest i ens assessorarà pel que fa a la viabilitat dels llocs que volem establir per gravar.

- Els altres càrrecs que necessitem per a la confecció del producte, treballarien a jornada completa, i serien els referents al lideratge de les tasques de **producció, documentació, de càmera i de moderació**, pel que fa a la taula rodona que volem organitzar per indagar a fons en la relació del Barça amb el franquisme. Quant a tot això, pensem que aquests càrrecs podrien ser coberts per periodistes que tinguin molt clar el tema i que siguin capaços de respondre amb eficàcia als problemes que vagin sorgint. En aquest cas, creiem que els següents rols poden ser ocupats pels dos promotors del documental, que són els mateixos que han escrit aquestes pàgines.

D'altra banda, de cara al dia de la gravació de la taula rodona, que creiem que durarà al voltant de quatre hores, serà indispensable comptar amb 4 persones amb un cert domini de les tasques que comporta la gravació d'un producte audiovisual similar a un rodatge televisiu: un realitzador, un regidor de plató, una persona que controli el so i el mesclador d'imatges i una altra que tiri la careta de la taula rodona i els *chyrons* que siguin oportuns.

• 10.1. Pla de preproducció

La primera fase de la creació del documental estarà centrada en quatre grans eixos: la recopilació de tota la documentació per a construir un relat sòlid en l'àmbit històric, la captació de fonts per a la constitució de la taula rodona i per a entrevistes complementàries que apareguin en diferents moments del llargmetratge, la recerca de les localitzacions de la gravació i la definició d'un pla de rodatge que permeti treballar a l'equip amb certes garanties i amb les idees més clares.

El pla de preproducció durarà un total de quatre setmanes (detallades en un quadrant que apareix a la següent pàgina) en les que hi treballarà el conjunt de l'equip. Hem

establert dues franges horàries de feina (de deu del matí a dues del migdia, i de quatre de la tarda a vuit del vespre). Durant la primera franja horària, els quatre membres del grup treballaran braç a braç en les diferents tasques assignades i, durant la segona, només ho faran les dues persones responsables de liderar el projecte.

La primera setmana es basarà, principalment, en dur a terme bona part de la tasca documental a través de la recerca en arxius d'imatges i documents que ens puguin ser útils per començar a entendre el que va succeir i també per començar a generar un fil històric que es mantingui al llarg del documental. D'altra banda, una de les franges horàries que delimitem està dedicada a les primeres tasques de producció, basades a identificar quines seran les fonts principals, és a dir, aquelles persones que participaran presencialment a la taula rodona (Carles Santacana, Frederic Porta, Alberto Cosín i Antonio Arias).

De cara a la segona setmana continuarem amb el desenvolupament de les tasques de documentació, però les de producció aniran agafant rellevància a mesura que avancem en la setmana. En aquest aspecte, intentarem establir el primer contacte amb les fonts principals, identificar i contactar amb les fonts secundàries i, per últim, identificar els llocs de rodatge més pertinents.

La tercera setmana arrencarà amb una reunió de tot l'equip per avaluar com està sent el procés de preproducció i marcar el camí que s'haurà de seguir en les dues setmanes restants. Les tasques de producció seguiran tenint preponderància respecte a la resta, intentant tancar els diferents llocs de rodatge del documental, mantenint una segona ronda de contactes tant amb les fonts principals com amb les secundàries. D'altra banda, serà el moment per acabar de tancar la documentació.

Per últim, la quarta setmana estarà capitalitzada per l'elaboració del pla de rodatge que s'iniciarà els pròxims set dies. Abans, però, tocarà tancar definitivament totes les localitzacions de la gravació i concertar dia i hora per les entrevistes amb les fonts secundàries i també per a la realització de la taula rodona. A tall de resum, detallem

les tasques, els horaris i els dies en què es faran les feines descrites en el següent quadrant:

SETMANA 1	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Reunió de l'equip per establir primer contacte i repartir tasques	Documentació	Primeres tasques de producció: establir fonts principals	Documentació	Documentació
16H - 20H (2 persones)	Primeres tasques de documentació	Documentació	Documentació	Documentació	Documentació
SETMANA 2	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Documentació	Producció: contactar amb les fonts principals	Producció: establir fonts secundàries	Producció: recerca de llocs per la gravació de la taula rodona	Reunió: selecció d'opcions viables per gravació de la taula rodona
16H - 20H (2 persones)	Documentació	Producció: recerca de llocs per la gravació	Documentació	Documentació	Producció: contacte amb les fonts secundàries
SETMANA 3	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Reunió de tot l'equip: analitzar com va la pre-producció, punts forts i febles i proposar solucions. Traçar el camí per les dues setmanes restants.	Producció: més llocs pel rodatge, per plans de recurs	Reunió: començar a perfilar el pla de rodatge	Producció: segona ronda de contactes amb les fonts secundàries	Documentació
16H - 20H (2 persones)	Producció: contactar amb els llocs privats de rodatge	Producció: segona ronda de contactes amb les fonts principals	Documentació	Producció: contacte per tancar els llocs de rodatge	Documentació
SETMANA 4	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Producció: acabar de tancar els acords per accedir als llocs de rodatge	Reunió: posar en comú una estructura homògena pel pla de rodatge	Elaboració del pla de rodatge	Producció: tancar els últims detalls pendents de la producció	Elaboració del pla de rodatge
16H - 20H (2 persones)	Producció: acabar de tancar els acords per entrevistar les fonts i convocar la taula rodona	Elaboració del pla de rodatge	Elaboració del pla de rodatge	Elaboració del pla de rodatge	Elaboració del pla de rodatge

- **10.2. Pla de rodatge**

Després del pla de preproducció i tenint ja tota la documentació necessària i les fonts personals contactades, comença una de les parts més apassionants del treball, des del nostre punt de vista. La gravació. Aquesta durarà un mes aproximadament i es dividirà en quatre grans categories: la gravació a Barcelona i Manresa i entrevistes a fonts secundàries per la part culer; l'enregistrament a Madrid i les pertinents entrevistes a les fonts citades per part del club blanc; la gravació de la taula rodona i de les últimes entrevistes, i, per últim, l'anàlisi de les imatges obtingudes i la preparació de l'edició.

En aquest sentit, la primera setmana és la dedicada a la filmació d'espais de la ciutat comtal i el pertinent enregistrament de les entrevistes de Jordi Finestres, dels familiars de Juan Gich, dels d'Enric Martí i Carreto, Josep Maria Bartomeu i als responsables de la Penya Barçista de Manresa. Aquesta setmana també s'aprofitarà per gravar espais de la ciutat de Manresa, així com del Camp Nou, el museu del F.C. Barcelona i el Palau Barçista.

Durant la segona setmana, l'equip viatjarà a Madrid i procedirà a enregistrar imatges de la capital espanyola, i altres espais com el palau d'El Pardo, l'estadi Santiago Bernabéu, el museu del Reial Madrid i la Fundación Nacional Francisco Franco. A part, també entrevistarem a totes les fonts secundàries allotjades a la capital: Florentino Pérez, familiars de Santiago Bernabéu, familiars de Raimundo Saporta, Juan Chicharro, Eduardo González Calleja i María del Carmen Iglesias Cano.

La tercera setmana s'utilitzarà per revisar tota la informació aconseguida a Madrid, acabar d'agafar plans recurs de Barcelona, per entrevistar a més fonts personals secundàries relacionades amb el Barça, com David Salinas i els familiars dels presidents Montal i per preparar i gravar la joia de la corona d'aquest documental: la taula rodona amb Carles Santacana, Frederic Porta, Alberto Cosín i Antonio Arias. Per altra banda, a l'última setmana s'avaluarà la feina feta fins ara i es començarà amb el procés d'edició.

SETMANA 1	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (3 persones)	Gravació de plans recurs a Barcelona	Gravació d'entrevista a Jordi Finestres	Viatge i gravació a Penya Blaugrana de Manresa	Gravació d'entrevista a familiars d'Enric Martí Carreto	Gravació al Camp Nou, Museu i Palau Blaugrana
16H - 20H (3 persones)	Gravació de plans recurs a Barcelona	Gravació d'entrevista a familiars de Juan Gich	Gravació a responsable de la Penya Blaugrana de Manresa	Reunió per valorar com s'està desenvolupant el pla de rodatge	Gravació d'entrevista a Josep Maria Bartomeu
SETMANA 2	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (3 persones)	Viatge a Madrid	Gravació al Santiago Bernabéu i al Museu	Gravació d'entrevista a familiars de Santiago Bernabéu	Gravació de plans recurs a El Pardo i a la Fundació Francisco Franco	Gravació d'entrevista a Eduardo González Calleja
16H - 20H (3 persones)	Gravació de plans recurs a Madrid	Gravació d'entrevista a Florentino Pérez	Gravació d'entrevista a familiars de Raimundo Saporta	Gravació d'entrevista a Juan Chicharro	Gravació d'entrevista a María del Carmen Iglesias Cano
SETMANA 3	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (3 persones)	Descans	Gravació d'entrevista a David Salinas	Gravació d'entrevista a familiars dels presidents Montal	Reunió amb tot l'equip necessari per a la gravació de la taula rodona	Preparació de la taula rodona (8 persones)
16H - 20H (3 persones)	Valoració del treball realitzat a Madrid	Gravació de plans recurs a la Font de Canaletes i a Les Corts	Revisió de les fonts documentals en paral·lel a les entrevistes	Preparació d'aspectes tècnics de la taula rodona (8 persones)	Gravació de la taula rodona (8 persones)
SETMANA 4	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Anàlisi de totes les imatges obtingudes	Gravació de plans recurs complementaris	Reunió per començar a definir l'estructura del documental editat	Edició del documental	Edició del documental
16H - 20H (4 persones)	Anàlisi de totes les imatges obtingudes	Gravació de plans recurs complementaris	Descans	Edició del documental	Edició del documental

- **10.3. Pla de postproducció**

Aquestes últimes tres setmanes estaran totalment destinades a l'edició i muntatge del documental a través de les imatges obtingudes durant el pla de rodatge. Si bé al pla de rodatge només treballaven tres de les quatre persones que conformen l'equip de treball, en aquest últim període de temps que ocuparà el pla de postproducció tornarà a operar el quart membre per ajudar-nos en l'edició i, sobretot, per ajudar-nos a preparar el guió de la veu en off que haurà de narrar a posteriori.

A la primera setmana començarem fent una reunió per avaluar les primeres imatges muntades a l'última setmana del pla de rodatge amb l'objectiu d'ordenar-les i guiar el treball final per tenir tots clar quina és l'estructura que volem pel documental. A partir d'aquí començaran, sense treva, tots els treballs d'edició i preparació del guió de narració, la qual es durà a terme a finals de la primera setmana.

La segona setmana, amb la narració ja feta, es dedicarà íntegrament a l'edició del documental per tal de deixar acabada la primera versió del film. A la tercera setmana es visionarà la primera versió del documental i, a partir d'aquí es corregiran els possibles errors de muntatge que hi puguin haver. El dijous tornarem a avaluar la segona versió del producte i el divendres al matí es corregiran els errors que hi puguin haver per tal de visionar la tercera i definitiva versió el mateix dia a la tarda i acabar així amb el procés de muntatge del documental.

SETMANA 1	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Reunió per veure primeres imatges editades i guiar el treball pels següents dies	Edició del documental i preparació del guió per la veu en off	Edició del documental i preparació del guió per la veu en off	Edició del documental i narració de la veu en off	Edició del documental i narració de la veu en off
16H - 20H (4 persones)	Edició del documental i preparació del guió per la veu en off	Edició del documental i preparació del guió per la veu en off	Edició del documental i preparació del guió per la veu en off	Edició del documental i narració de la veu en off	Edició del documental i narració de la veu en off
SETMANA 2	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Reunió per valorar la feina desenvolupada la primera setmana	Edició del documental	Edició del documental	Edició del documental	Edició del documental
16H - 20H (4 persones)	Edició del documental	Edició del documental	Edició del documental	Edició del documental	Edició del documental
SETMANA 3	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
10H - 14H (4 persones)	Reunió per visualitzar el primer muntatge del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Visionat del segon muntatge del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental
16H - 20H (4 persones)	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Rectificació d'errors en l'edició del documental	Visionat de la tercera i definitiva versió del documental

11. PLA FINANCER

• 11.1. Despeses

Després de detallar com serà la producció del documental, creiem necessari especificar quin serà el cost total de tot aquest desplegament. Respecte als salaris que han de percebre els membres que conformaran l'equip humà¹³²¹³³, hem estipulat que tant el narrador com l'encarregat de l'edició del documental treballin a mitja jornada, el que suposa un total de 20 hores setmanals. El seu salari seria de 575€ mensuals per persona, xifra que pujaria fins als 1.725€ nets si tenim en compte els tres mesos que treballarà l'encarregat d'edició, quantitat que creix fins a 2.242,50€ si hi apliquem el 30% de la Seguretat Social que ha de pagar la productora al treballador. D'altra banda, la persona encarregada principalment de la narració treballarà un total de dos mesos, pels quals cobrarà 1.150€ nets al mes, xifra que, amb el cost de la Seguretat Social, puja als 1.495€. Per tant, els salaris d'aquests dos treballadors suposaran un cost total de **3.737,50€**.

Pel que fa a les dues persones que duen a terme tasques de producció, documentació, càmera i moderació, considerem que treballaran en jornada completa durant els tres mesos. El seu salari net serà de 1.150€ nets al mes, quantitat que puja fins als 3.450€ al final dels tres mesos treballats, i que pujarà fins a 4.485€ un cop aplicat el 30% de Seguretat Social que haurà de pagar l'empresa productora. Com que dues persones desenvoluparien aquestes tasques el cost total augmentaria fins a **8.970€**.

¹³² Butlletí Oficial de l'Estat (04/02/2020). *Real Decreto 231/2020, de 4 de febrero, por el que se fija el salario mínimo interprofesional para 2020*. Recuperat de: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-1652 [Última consulta: 16/04/2020].

¹³³ Caurin, J (22/01/2020). *Salario Mínimo Interprofesional 2020*. EmprenePyme. Recuperat de: <https://www.emprendepyme.net/salario-minimo-interprofesional.html> [Última consulta: 16/04/2020].

Per fer la taula rodona contractarem per hores a quatre persones més que desenvolupin les tasques de realització, de regidoria del plató, de control de so i mescla d'imatges i les de preparació de les respectives caretes i *chyrons*. Aquests tindran un preu de 12,50€ l'hora, que al final de les 16 hores que duraria la realització de la taula rodona pujarien fins als 200 euros per persona, i fins a 260€ si hi apliquem el 30% de la Seguretat Social. Per tant el cost total d'aquestes quatre persones que ens ajudarien a produir aquest apartat del documental seria de **1.040€**.

En definitiva, la despesa total en salaris serà de **13.747,50€**.

Pel que fa a l'equipament, hem tingut en compte tot allò que considerem estrictament necessari per a la realització del documental. És molt possible que hi hagi elements que tinguem proveïts en el cas que una productora decideixi apostar pel projecte i que diverses empreses audiovisuals vulguin coproduir-lo, per tant, els costos totals disminuirien. Tot i això, hem considerat convenient assenyalar-ho tot per a un projecte que comença inicialment de zero per poder-nos fer una idea més ajustada a les despeses que suposaria la producció de la nostra peça.

Primerament, volem destacar aquells materials que creiem que seran útils en el dia a dia, en la preparació del documental abans de la realització de la taula rodona i després pel procés d'edició.

Un documental de l'abast que pretenem que tingui el nostre no s'entén sense la gravació d'imatges pròpies sobre el terreny, per tant, és estrictament necessari disposar d'una càmera de gravació mòbil de qualitat. Amb això ens referim a un aparell que sigui capaç d'enregistrar imatges d'alta definició i que a la vegada consti de receptors d'àudio mínimament intel·ligibles. Per aquest motiu que la videocàmera [Canon LEGRIA GX10](#) compleix amb els requisits que exigim, la qual té un cost de **2.305€**.

Videocámara - Canon LEGRIA GX10, 4K 50p, Dual Pixel CMOS AF, Zoom 15x, 100 fps, Estabilizador, Wi-Fi

Canon

Número de artículo: 1436898

Sé el primero en opinar sobre este producto

Valora este producto

Ver a pantalla completa

Wi-Fi

Tipo:	Videocámara
Soporte de grabación:	Tarjetas SD/SDHC/SDXC
Resolución de vídeo:	4K 3840p
Resolución sensor:	13.4 megapixel
Resolución sensor efectiva:	8.29 megapixel
Distancia focal:	8.3 - 124.5 mm
Zoom óptico:	15x

2305.-

¡ENVÍO GRATIS!

Comprar

Financiado aquí al 0%

Entrega a domicilio en 3-6 días laborables en Península

Recogida no disponible

Consulta todas las opciones de entrega y recogida

Quedan pocas unidades

Malgrat que confiem plenament amb l'estabilitat i l'experiència amb la qual comptaria el nostre càmera, creiem oportú disposar d'un trípode per dotar-nos d'una estabilitat superior en cas que fos necessària. Per aconseguir-ho comptem amb el trípode [Manfrotto](#) que té un cost de **141€**.

Trípode - Manfrotto trípode 290Light con rótula 400AH, 4 Kg, aluminio

Manfrotto

Número de artículo: 1354151

Sé el primero en opinar sobre este producto

Valora este producto

141.-

más envío 2,99

Comprar

Entrega a domicilio en 3-6 días laborables en Península

Recogida no disponible

Pel que fa a l'àudio, tot i que ens refiem de les entrades de so ambient que té la càmera comentada en epígrafs anteriors, pensem que també és fonamental assegurar-nos una entrada d'àudio nítida per produir gravacions a l'exterior i fer petites entrevistes sobre el terreny si s'escau. En aquest sentit la nostra elecció ha estat el següent micròfon de qualitat mitjana de la marca [Mugig](#), que té un preu de **14,99€**.

Pasa el ratón por encima de la imagen para ampliarla

Mugig Microfono Dinámico con Cable XLR de 5 Metros, Cabezal de Microfono Cardioide Unidireccional Chapado en Oro, Microfono Cantante, Perfecto para Karaoke y Performance de Escenario de Mugig

★★★★☆ 6 valoraciones

Precio: 14,99 € Envío GRATIS en tu primer pedido elegible. Ver detalles

Precio final del producto

- Buena calidad: los robustos, resistentes a la humedad y pueden alcanzar una alta ganancia antes de retroalimentación.
- Buen diseo: el micrófono dinámico está diseñado para capturar los sonidos con excelente sensibilidad y precisión, con un patrón de captación cardioide que minimiza el ruido de fondo y el rechazo de feedback.
- Cable 5 M incluye: el paquete incluye 1 micrófono dinámico y un cable 6.35 mm de 5M, el cable es largo suficiente.
- Buena opción: este micrófono es una excelente opción para cualquier escenario de rendimiento o la grabación.
- Garantía 6 meses.

Valoración del anuncio

Un aspecte en el qual sí que ens hem d'assegurar de disposar d'una qualitat d'àudio extremadament alta és al que fa referència a la narració en off del documental. La gravació en aquest cas serà a un lloc tancat, tot i això, necessitem que l'aparell capti tots els sons produïts pel narrador. En aquest cas, creiem que el micròfon que s'ajusta més a les nostres demandes i al nostre pressupost és el [Blue Microphones Snowball ICE](#), que té un preu de **64,99€**.

Pasa el ratón por encima de la imagen para ampliarla

Blue Microphones Snowball ICE - Micrófono USB para grabación y transmisión en PC y Mac, cápsula de condensador cardioide, soporte ajustable, Plug and Play, color Blanco

★★★★☆ 13.945 valoraciones | 118 preguntas respondidas

Precio: 64,99 € Envío GRATIS. Ver detalles

Precio final del producto

Financiación: Paga en 4 cuotas tus compras a partir de 75€. Ver detalles

Nuevos (2) desde 64,99 € + Envío gratis

Diseño: Sólo micrófono

Bundle: Sólo micrófono

Nombre de estilo: Snowball ICE

Snowball ICE Snowball

Color: Blanco

- Playerunknown's Battlegrounds; PC Digital Standard Edition; además del micrófono, este paquete incluye el legendario shooter estilo battle royale
- Cápsula de condensador especial; Snowball ICE ofrece una nitidez mas óptima a la del micrófono integrado en el ordenador
- Patrón de captura cardioide; el patrón de captura cardioide es adecuado para capturar tu voz para Skype/Discord, streaming de juegos, podcasting
- Soporte de sobremesa ajustable; un trípode incluido permite colocar el micrófono con relación a la fuente de sonido, lo que mejora la calidad
- Certificación para Skype y Discord; Snowball ICE tiene certificación para Skype y Discord, con un rendimiento garantizado

Comparar con artículos similares

Un altre estri imprescindible per poder treballar amb més comoditat, sobretot en les tasques d'edició del documental, és comptar amb uns auriculars que aïllin bé i que permetin a la persona encarregada i als seus companys treballar amb les millors garanties possibles. En aquest cas, hem decidit apostar per la compra de quatre auriculars [Sennheiser HD 206](#), amb un cost actualment de 34,95€ per unitat, el que suposa un preu total de **139,80 euros**.

Sennheiser HD 206 - Auriculares estéreo, Color Plata
de Sennheiser

★★★★☆ 2.490 valoraciones | 30 preguntas respondidas

Precio recomendado: 39,90 €

Precio: **34,95 €** Envío GRATIS. Ver detalles

Ahorras: 4,95 € (12%)

Precio final del producto

Nuevos (4) desde 34,95 € + Envío gratis

- Respuesta de graves potente y nítida
- Ligero y cómodo de llevar
- Buena atenuación del ruido ambiental
- Extremadamente resistente

Ver más detalles

Comparar con artículos similares

També cal tenir en compte que cal facilitar el màxim possible el treball de les persones que puguin haver de fer feina des de l'exterior en moments concrets de la realització del documental. Per això, hem decidit que aquests comptin amb dos ordinadors portàtils per començar a editar el material gravat durant la seva jornada de treball. No han de ser ordinadors amb unes característiques extraordinàries quant a rendiment, però si amb les suficients per treballar amb programes d'edició, per exemple. L'escollit ha estat el [Portàtil HP 15s-eq0002ns](#), amb un preu de 646 euros cadascun, el que suma un total de **1292€**.

Portátil - HP 15s-eq0002ns, 15.6" HD, AMD Ryzen 7, 8 GB RAM, 256 GB SSD, Windows 10 Home, Plata

Número de artículo: 1476020

★★★★★

Sé el primero en opinar sobre este producto

Valora este producto

646.-

más envío 5,99

Comprar

PACK PORTÁTIL + OFFICE

Cómpralo junto y ahorra 70 €

A banda d'aquests portàtils per treballar en exteriors, serà important comptar amb ordinadors de sobretaula i els seus corresponents monitors en les tasques que es facin sota cobert. Per la feina que han de realitzar tres de les quatre persones formants de l'equip de treball no seran necessaris ordinadors d'unes grans característiques vinculades a termes gràfics, però sí amb les suficients per tenir un bon rendiment. Per tant, hem escollit el model de gamma mitjana [Acer Aspire XC-885](#) acompanyat del monitor [Acer R271BWMIX](#), un pack que suma un total de 708€ per individu, **2.124 euros** en total.

PC Sobremesa - Acer Aspire XC-885, Intel® Core™ **539.-**

Monitor - Acer R271BWMIX, 23.8", Full-HD, LED IPS, **169.-**

708.-
¡ENVÍO GRATIS!

Com comentàvem, l'altre integrant de l'equip necessitarà un ordinador de sobretaula amb unes millors facultats per treballar sense dificultats, ja que serà l'encarregat de l'edició de les imatges, fet que fa obligatori tenir una computadora amb millors prestacions. Un fet que ens fa apostar per un ordinador amb un cost superior, en aquest cas, per l'[Acer AN50-600](#), juntament amb el mateix monitor que acabem de seleccionar. La suma dels dos productes és de **968€**.

PC gaming - Acer AN50-600, Intel® Core™ i5-9400F, 8 GB RAM, 512 GB SSD, GTX1650, W10

Número de artículo: 1467004

acer

Sé el primero en opinar sobre este producto

Valora este producto

Antes ~~854.-~~
799.-
¡ENVÍO GRATIS!

Comprar

Fináncialo aquí al 0%

No podem donar-li un gran ús a aquests ordinadors de torre i monitors sense tenir un teclat i un ratolí que els acompanyin. En aquest concepte creiem que no cal complicar-nos massa la vida i hem apostat per un pack senzill: [Logitech Desktop MK120](#). El preu de les dues unitats és de 16,90 euros, una suma total tenint en compte els quatre que necessitem és **67,60€**.

Pack Teclado + Ratón - Logitech Desktop MK120, Cable, USB, Negro

logitech Número de artículo: 1128394
★★★★★ 4.4 | 5 reseñas

1 de 1 (100%) clientes recomiendan este producto

[Valora este producto](#)

Antes ~~22.99~~
16.90
más envío 1,99

[Comprar](#)

Entrega a domicilio en 3-6 días laborables en Península

Hem parlat en repetides ocasions de la necessitat lògica d'editar les imatges que anem gravant i aconseguint per acabar muntant el documental, però no hem fet menció del programari necessari per a fer-ho. Creiem que la millor opció per a l'edició d'aquests vídeos és l'*Adobe [Premiere Pro](#)*, un programa molt intuïtiu d'utilitzar i amb una infinitat de recursos tècnics per aconseguir editar un bon producte final. El seu cost mensual és de 24,19€ mensuals. Creiem que amb el pagament de tres mesos en tindríem suficient temps per acabar-ho tot, el que suposa una despesa per llicència en aquest concepte de 74,97 euros. Preveient que necessitarem un total de tres llicències durant tres mesos, la xifra total és de **224,91€**.

El *[Pack Office 365 Personal](#)* ens serà de gran utilitat per poder redactar els escrits que siguin necessaris en cada moment. A més, no només ofereix programes com el *Microsoft Word*, sinó que disposaríem de programes per fer presentacions com el *Power Point*, fulls de càlcul, com l'*Excel*, entre d'altres. Aquest software té un cost de 7€ mensuals per llicència, tenint en compte que el necessitaríem tres mesos acabarien sent 21€ i com que ho utilitzaríem en 6 ordinadors suposaria una despesa total de **126€**.

La seguretat també és un dels elements fonamentals per al bon funcionament d'una computadora, evitant que aquest pugui ser infectat per algun programari maliciós. Per això, també hem decidit equipar els nostres equipaments informàtics amb el *[Norton AntiVirus Plus](#)*, que suposa un cost de 14,99€ anuals per ordinador, per tant, una suma final en aquesta categoria de **89,94 euros**.

Per altra banda, gran part dels documents que anirem treballant durant el procés

d'elaboració hauran de passar-se en paper perquè tot l'equip els pugui debatre i comentar per aconseguir una millor producció final. Per això, caldrà que l'equip compti amb una impressora per anar donant sortida en format paper a la seva feina. En aquest cas, hem decidit optar per la impressora multifunció [Brother DCP-L3510CDW](#), amb un preu de compra de **226,20€**.

Pasa el ratón por encima de la imagen para ampliarla

Brother DCP-L3510CDW - Impresora multifunción (Wifi, USB 2.0, 512 MB, 800 MHz, 18 ppm, 400 W) blanco
de Brother
★★★★★ 212 valoraciones | 127 preguntas respondidas
Precio recomendado: 310,00 €
Precio: **226,20 €** Envío GRATIS.
Ahorras: 83,80 € (27%)
Precio final del producto
Financiación: 23,62 € x 10 meses con Credit Line (TIN 9,57%, TAE 10%. Importe adeudado 236,18 €)

Nuevos (13) desde 226,11 € + Envío gratis

Nombre de estilo: DCP-L3510CDW (nueva)

DCP-L3510CDW (nueva)
226,20 €

Impresora

Impresora + tóner

EUR 417,73

- Interfaz: USB 2.0 Hi-Speed
- Conectividad: Wifi, Wifi Direct
- 18 ppm color y monocromo
- Impresión N en 1, impresión de póster, impresión segura y modo silencio
- Impresión segura, bloqueo seguro de funciones y bloqueo de configuración
- Sistemas operativos: Windows 10 (32 & 64 bit), Windows 8.1 (32 & 64 bit), Windows 8 (32 & 64 bit), Windows 7 (32 & 64 bit), Windows Server 2016, 2012, 2012R2, 2008 & 2008R2

Ver más detalles

Comparar con artículos similares

HP Laser MFP 135w - Impresora láser multifunción (imprime, copia y escanea, 20 ppm, LED, USB 2.0 de alta velocidad, Wifi), blanco
★★★★★ 2 | 105,82 € prime
Comprar ya >

Valoración del anuncio

Per raons evidents, molts dels productes citats en epígrafs anteriors, hauran de recolzar-se damunt d'una taula d'escriptori, de la mateixa manera les quatre persones implicades en la producció del documental necessitaran una superfície còmoda de treball. En aquest sentit, també hem escollit la taula [Bekant](#), que té un cost de **876€**, perquè engloba quatre escriptoris en una mateixa taula i gràcies a això podrem treballar mà a mà i pot ajudar a reforçar la química de l'equip.

BEKANT

Combinació d'escriptori, blanc, 320x220 cm

876€

★★★★★ 5.0 1 Ressenya

Aquest resistent escriptori suportarà anys de cafè i treball dur. Et proporciona una àmplia superfície i un enginyós sistema per tenir els cables endreçats a sota. [Veure'n més](#)

Aquest preu està basat en les teves seleccions:

Color:
Blanc

Quantitat

- 1 +

A una taula no li poden faltar les seves cadires. Per completar aquesta composició, hem decidit triar la cadira giratòria [Renberget](#), que tenen un import de 39€. Per si alguna vegada rebem algun tipus de visita, hem decidit fer una mica més de llarg i comprar una cadira de més, el que en fan un total de cinc i un preu final de **195 euros**.

RENBERGET

Silla giratoria, Bomstad negro

39€

(13.04.20 - 19.04.20)

49€

★★★★★ 4.4 343 Opiniones

Al ser cómoda y ligera, no te costará nada moverla de sitio. Las ruedas cuentan con un mecanismo de frenado que mantiene la silla en su sitio cuando te levantas y se desactiva al sentarte. [Más información](#)

Cantidad

- 1 +

Añadir al carrito

Añadir a la lista de deseos

Un cop descrit i enumerat l'equip indispensable per dur a terme la investigació i la tasca diària que suposaria fer el projecte, ens volem centrar en el material que

necessitaríem per realitzar un dels punts més claus i diferencials que tindrà el nostre documental, la taula rodona. Tenim la intenció de fer un fals directe, per tant, empraríem un material de televisió similar al que s'utilitzaria per fer un debat electoral.

Pensem que l'espai de gravació per fer la taula rodona quedaria cobert amb el lloguer per unes quantes hores d'un pis, d'una habitació d'hotel, o fins i tot, creiem que la productora ens podria cedir una habitació, que seria decorada amb 3 teles [Andoer](#) de color negre, les quals tindrien un cost de 16,99 euros, el qual cal multiplicar la xifra per tres i es converteixen en **50,97€**.

Per fer la taula rodona pensem en una estètica minimalista, com hem comentat al paràgraf anterior, busquem decorar l'espai amb teles i altres elements decoratius que no sobrecarreguin el lloc. Per aquest motiu disposarem de 8 tamborets [Dibea](#), 4 pels participants al programa, un pel moderador i 3 pels càmeres. Cada un costa 49,95€ però, en aquest cas, hauríem de multiplicar els tamborets per 8, que suposarien **399,60€**.

dibea Taburete de Bar, Piel sintética, Negro, Modell 4 (2er Set), 2 Unidades de Dibea

★★★★☆ 75 valoraciones

Precio: **49,95 €** Envío GRATIS.
Precio final del producto

Nuevos (2) desde 49,95 € + Envío gratis

Tamaño: **Modell 4 (2er Set)**

Modell 1 (2er Set) 75,95 €	Modell 2 (2er Set) 68,95 €
Modell 3 (2er Set) 69,95 €	Modell 4 (2er Set) 49,95 €
Modell 5 (2er Set) 74,95 €	Modell 6 (2er Set) 68,95 €

Color: **Negro**

- Taburete de bar (aproximadamente Dimensiones: Altura total 63 – 85 cm, altura del asiento: 58 – 80 cm, asiento B/T, 38 x 38 cm, max carga 130 kg)
- Silla de bar de diseño moderno con almohadilla negro y

Un altre d'aquests elements indispensables per tirar endavant la taula rodona són els coneguts com a micròfons de corbata, que portaran tant el moderador com els quatre integrants que participaran en el debat perquè l'espectador els pugui escoltar amb la millor qualitat d'àudio possible. En aquesta ocasió, hem decidit per l'aparell de la marca [Mosotech](#), que té un cost de 19,99€ cada unitat. Per tant, la suma final és de **99,95 euros**.

MOSOTECH Microfono Solapa, Omnidireccional Lavalier Microfono de Condensador con 2m (79") Cable de Extensión, Micro para Movil, Grabación Entrevista/Videoconferencia/Podcast/Dicción de Voz/Phone

★★★★☆ 252 valoraciones | 14 preguntas respondidas

Precio: **19,99 €** Envío GRATIS en tu primer pedido elegible. Ver detalles
Precio final del producto

Color: **Con cable alargador**

19,99 € 17,96 €

- [Tecnología de Captación Automática Sonido] El Mosotech micrófono lavalier adopta una tecnología actualizada de cancelación de ruido y captación de sonido omnidireccional automática, que filtrará automáticamente todo tipo de ruido de fondo y grabará audio limpio y claro para todas sus aplicaciones profesionales.
 - [Compatibilidad fuerte] El conector de audio estándar de 3.5 mm del micrófono es adecuado para la mayoría de los teléfonos inteligentes, PC y computadores portátiles (se incluye un adaptador de 4 pines a 3 pines). Lápiz de grabación, grabadora, la mayoría de los iPads o iPod que tienen un puerto hembra de 3.5 mm. Nota: La serie de iPhone necesita conectarse con la iluminación al cable de 3.5 mm. No proporcionamos iluminación al cable de 3.5 mm.
 - [Suelta tu Mano] El mini clip de metal resistente le permite sujetarlo a su cuello, corbata o bolsillo. Es perfecto para sujetar el micrófono a 6-7 pulgadas de la boca. La posición puede mantener un sonido alto, claro y de alta fidelidad, por lo que su voz será más estereó y vívida.
 - [Microfono Versátil] Grabe video en interiores y exteriores, perfecto para grabaciones de Youtube, entrevistas, grabaciones de video, transmisiones en vivo, seminarios web, cursos, conversaciones, podcasts, dictados, etc.
 - [Paquete Valioso] Viene con 1x Micrófono Lavalier, 2x Manguito para el Viento, 1x79" Cable de Extensión Envuelto con Velcro, 1x Adaptador de PC de 3.5 mm, 1x Bolsa de PU. La longitud total de 12 pies (3.5 m) le permite moverse sin desconectar el micrófono.
- Ver más detalles

19,99 €

Envío GRATIS en tu primer pedido elegible. Ver detalles

Recíbelo lu., 4 mayo

Recíbelo ma., 28 abril si completas tu pedido antes de 11 hrs y 15 mins y eliges la opción más rápida. Ver detalles

Tiempo de entrega extendido: Debido al COVID-19, estamos priorizando la entrega de los productos que más necesitan nuestros clientes. Enviaremos este producto tan pronto como podamos y te mandaremos un e-mail de confirmación una vez haya sido enviado. Más información

En stock.

Cantidad: 1

Respecte a les càmeres per a la gravació, hem decidit apostar pel mateix model que hem fet menció anteriorment, la [Canon LEGRIA GX10](#). Considerem que, a banda que ja la tindriem comprada per les tasques anteriors, caldria fer-nos amb dues més per poder combinar diversos plans al llarg de la gravació. El cost total de les dues noves videocàmeres és de **4.610€**.

En aquest cas, no podem fiar la gravació al pols de la persona que sustenti la càmera, és per això que volem assegurar l'estabilitat dels plans per mitjà de dos trípodes que se sumarien al que ja tindríem de la tasca diària. En aquest cas, tornem a comptar amb el trípode [Manfrotto](#) per fer aquesta tasca, que té un preu de 141€ que es convertiria en **282€** en multiplicar la quantitat inicial per dos.

Amb la finalitat de realitzar la taula rodona com si fos un programa de televisió en directe necessitarem elements de treball com un mesclador o bé una taula de so. En aquest cas comptaríem amb el mesclador [Roland V-8HD](#), que té un preu de **1.720€**, i pel que fa a la taula de so ens decantaríem per la [Behringer Xenyx](#), que costa **179€**.

Nuevo Roland V-8HD Mezclador
HDMI de 8 entradas y 5 capas

N.º de producto: ROL-V8HD

★ Sea el primero en evaluar este producto

● En existencias

Entrega estimada en 1 días

1.720,00 €

IVA NO incluido

% Reducciones de precio

1

Añadir a la cesta

Behringer Xenyx X1222USB

★★★★★ 880 Evaluaciones

179 €

Incluye IVA más 15 € envío

Disponibilidad inmediata

1

A la cesta

[A mi lista de deseos](#)

Rango de venta en este grupo de productos en thomann.de 1517

Número de artículo 243146

Precio por 1 Unidad

Disponible desde febrero 2010

Evaluación general ★★★★★

Uso ★★★★★

Características ★★★★★

Sonido ★★★★★

Fabricación ★★★★★

Ofertas de ahorro

Un altre dels elements que acompanyaran productes com el mesclador o la taula de so necessitarem que la zona de la realització compti amb uns altaveus que permetin als presents escoltar el que s'està dient durant la gravació i aquest so sigui de la màxima

qualitat possible. És per això que hem apostat per un *pack* de dos altaveus [the box CL 110 Top MK II](#), que tenen un preu de **229€**.

the box CL 110 Top MK II
★★★★★ 92 Evaluaciones

the box

B-Stock desde 211 € disponible

229 €

Sin gastos de envío e incluyendo IVA.

Disponibilidad inmediata

1 **A la cesta**

[A mi lista de deseos](#)

Rango de venta en este grupo de productos 2 en thomann.de 1859

Número de artículo 341321

Precio por 1 par

Disponible desde octubre 2014

Evaluación general ★★★★★

Características ★★★★★

Sonido ★★★★★

Fabricación ★★★★★

Per tal de garantir una comunicació fluida entre el realitzador, els càmeres i el regidor de plató sense entorpir el que succeeix davant de la càmera és del tot indispensable estar proveïts d'auriculars amb micròfon. Els dispositius amb els quals ens agradaria comptar són de la marca [BG Vicker](#), el preu per unitat dels quals és de 11,99€, que multiplicats per 5 sumen un total de **59,95€**.

BG Vicker Auriculares Gaming Estéreo Verdes

11,99€ SIN IVA 9,91€

★★★★★ 70 Opiniones | Review

Vendido y enviado por **PcComponentes** ¿Qué es esto?

Otros vendedores: 2

Marca: BG - P/N: BGVICKER | Cod. Artículo: 152795

Envío: Desde 3,95€ **GRATIS** en pedidos de más de 25€ con Premium

Cantidad: - 1 +

Disponibilidad: ¡En stock! ¡Recíbelo entre el lunes 20 y el martes 21 de abril! >

¿Recoges en tienda? Comprueba disponibilidad >

Financiación: Aplazame De 2 a 30 meses (inmediata) + info

Añadir al carrito **Comprar**

Controlar el que està succeint durant la gravació i veure en viu quina és la imatge que s'està mostrant a l'espectador en cada moment és un dels elements fonamentals perquè el producte final tingui el mínim d'errors d'imatge i de so possibles. Per tant, és imprescindible comptar amb tres pantalles de televisió que tinguin posada la imatge

del directe, una perquè el mateix moderador es pugui veure durant la gravació i les altres dues per les persones que conformen la realització. No ha de ser pantalles amb la màxima resolució possible existent en el mercat, però sí que puguin captar una bona qualitat d'imatge. Un model que s'ajusta bé al que exigim és el televisor LED de 32 polsades [Samsung UE32N4005AWXXC](#), amb un preu de 195€ per cadascun d'ells, una xifra que ascendeix als **585€** si comptabilitzen els tres.

Tipo:	LED HD - 32"
Tipo de pantalla:	LED
Tamaño pantalla (cm):	81.2 cm
Tamaño pantalla (pulgadas):	32"
Diseño Pantalla:	Plano
Calidad de imagen:	HD
Sistema operativo:	No disponible

Respecte a dispositius com l'ordinador, el teclat i el ratolí que ens farien falta per poder fer la taula rodona, no ens suposarien cap sobrecost, ja que utilitzaríem els elements que ja tindríem a l'oficina on treballaríem en el documental.

Pel que fa al cost que pugui suposar accedir als **centres de documentació específics** que convinguin a cada moment, volem expressar la dificultat que ens suposa, a causa de la situació de confinament en què ens trobem a conseqüència de la pandèmia del Coronavirus, conèixer les despeses d'accés o per rebre els documents de manera telemàtica. En aquest cas, només tenim dades econòmiques de l'arxiu històric de la Fundació Nacional Francisco Franco (FNFF), la qual indica al seu portal web que l'enviament de documentació mitjançant la via telemàtica té un cost d'un euro la pàgina. Tenint en compte que no hem pogut accedir a les dades de la resta de centres de documentació, hem decidit extrapolar el preu per rebre documentació de la FNFF als altres arxius històrics. Per tant, posant el cas, i tirant llarg, que necessitéssim cent pàgines de cada centre de documentació, i que cada una costaria un euro, originaria una despesa de 100€ per cada arxiu històric consultat,

quantitat que multiplicada pels setze centres de documentació que creiem que ens poden ser útils es converteix en **1.400€**.

D'altra banda, també cal tenir en compte les despeses vinculades a **dietes i desplaçaments** de l'equip. Com hem esmentat al pla de rodatge, l'equip de gravació s'haurà de desplaçar cinc dies a Madrid per completar les entrevistes relacionades amb les fonts secundàries amb residència a la capital. En aquest sentit, un grup de 3 persones passarà un total de cinc nits a la ciutat madrilenya a un apartament situat a la Plaza Mayor (Centre de la ciutat) que costa **416€**.

The screenshot shows an Airbnb listing for 'Apartments Madrid Plaza Mayor-Tintoreros'. It features a photo of a modern apartment with a large window and a white bed. The listing includes the following details:

- Apartaments** **Apartments Madrid Plaza Mayor-Tintoreros**
- Centre de Madrid, Madrid • Mostra'l al mapa • a 500 m del centre
- A prop del metro
- Recomanat per a 3 adults
- Apartament Estudi**
- Apartament sencer • 1 habitació • 1 bany • 40 m²
- 2 llits (2 dobles)
- Cancel·lació GRATIS - No cal pagament per avançat**
- No te la juguis: cancel·la després! Assegura't aquest bon preu avui.
- Només en queda 1 per aquest preu al nostre web**
- Força bé **7.7** (55 comentaris)
- Situació **9,5**
- 5 nits, 3 adults
- € 416**
- inclou impostos i suplementos

El desplaçament fins a la capital es farà amb AVE des de Barcelona-Sants fins a Madrid-Puerta de Atocha i tindrà un cost total de 522,60€ (174,20 euros per cada viatger). Respecte a les dietes, l'equip tindrà coberts els 3 àpats diaris: un esmorzar per valor de cinc euros, i un dinar i un sopar per valor de 12,50€ cada un. En total hi haurà cinc esmorzars (25€) i deu àpats comptant el dinar i el sopar (125€) que costaran 150€ per persona, xifra que al ser multiplicada pels tres membres de l'equip de gravació puja fins als 450€. Per tant, podem afirmar que el viatge a Madrid té un cost total de **1.388,60€**.

Pel que fa al viatge a Manresa per fer la gravació de la seva Penya Blaugrana, apostarem per desplaçar-nos fins allà a través de la línia 4 de Rodalies de Catalunya. Un bitllet d'anada i tornada (el viatge seria d'un dia) des de Barcelona-Sants fins a la

capital del Bages té un cost de 13,90€ per persona, **41,70€** pels tres integrants de l'equip de gravació.

El transport públic també serà la base dels desplaçaments dins de la ciutat de Barcelona. Per tant, adquirirem tres T-Usuals d'una zona, que tenen un preu de 40€ al mes per persona. Aquesta només s'utilitzaria durant el pla de rodatge. Per tant, la xifra total és de **120€**.

Respecte als dos components de la taula rodona que viuen a Madrid, se'ls pagarà un bitllet d'anada i tornada al mateix dia amb AVE des de Madrid-Puerta de Atocha fins a Barcelona-Sants per tal de posar les màximes facilitats a aquestes persones i assegurar-nos la seva participació. El preu total seria de **348,40€**.

Les despeses totals en concepte de desplaçaments i dietes creixeria fins als **1.898,70€**.

En definitiva, el preu total de tots els recursos materials, salarials i els vinculats amb els desplaçaments i dietes que necessitaríem en el cas que el projecte hagués d'arrencar des de 0 és de **34,117,10€**.

Per tal de fer més visual totes les despeses que hem anat detallant, desglossem les xifres a través de les següents tres taules:

TIPUS I NOM DEL PRODUCTE	QUANTITAT	PREU / UNITAT	PREU TOTAL
Càmera 'Canon LEGRIA GX10'	3	2.305 €	6.915 €
Tripode 'Manfrotto'	3	141 €	423 €
Micròfon 'Mugig'	1	14,99 €	14,99 €
Micròfon 'Blue Microphones Snowball ICE'	1	64,99 €	64,99 €
Auriculars 'Sennheiser HD 206'	4	34,95 €	139,80 €
Ordinador portàtil 'HP 15s-eq0002ns'	2	646 €	1.292 €
Ordinador 'Aspire XC-885' + Monitor 'Acer R271BWMIX'	3	708 €	2.124 €
Ordinador 'Acer AN50-600' + Monitor 'Acer R271BWMIX'	1	968 €	968 €
Teclat i ratolí 'Logitech Desktop MK120'	4	16,90 €	67,60 €
Programa d'edició de vídeo 'Adobe Premiere Pro'	3	24,19€/mes (per 3 mesos)	224,91 €
Pack 'Office 365 Personal'	6	7€/mes (per 3 mesos)	126 €
Antivirus 'Norton AntiVirus Plus'	6	14,99€/any	89,94 €
Impressora 'Brother DCP-L3510CDW'	1	226,20 €	226,20 €
Taula d'escriptori 'Bekant'	1	876 €	876 €
Cadira giratòria 'Renberget'	5	39 €	195 €
Tela 'Andoer'	3	16,99 €	50,97 €
Tamboret 'Dibea'	8	49,95 €	399,60 €
Micròfon de corbata 'Mosotech'	5	19,99 €	99,95 €
Mesclador 'Roland V-8HD'	1	1.720 €	1.720 €
Taula de so 'Behringer Xenyx'	1	179 €	179 €
Altaveus 'the box CL 110 Top MK II'	1	229 €	229 €
Auriculars amb micròfon 'BG Vicker'	5	11,99 €	59,95 €
Televisor LED 'Samsung UE32N4005AWXXC'	3	195 €	585 €
Centres de documentació (cost aproximat)	14	1€/pàgina (100€ per arxiu)	1.400 €
			18.470,90 €

CÀRRECS	NOMBRE DE PERSONES	TIPUS DE CONTRACTE	SOU NET	SOU AMB SEURETAT SOCIAL	SOU TOTAL
Narrador i tasques de producció	1	Mitja jornada (2 mesos)	575 €	1.495 €	1.495 €
Editor de vídeo	1	Mitja jornada (3 mesos)	575 €	2.242,50 €	2.242,50 €
Producció, documentació, càmera i moderació	2	Jornada completa (3 mesos)	1.150 €	4.485 €	8.970 €
Realitzador (taula rodona)	1	Contracte per hores (16h)	200 €	260 €	260 €
Regidor de plató (taula rodona)	1	Contracte per hores (16h)	200 €	260 €	260 €
Tècnic de so i imatge (taula rodona)	1	Contracte per hores (16h)	200 €	260 €	260 €
Ajudant de realització (taula rodona)	1	Contracte per hores (16h)	200 €	260 €	260 €
					13.747,50 €

MOTIU DE LA DESPESA	PREU/PERSONA	PREU TOTAL
Allotjament a Madrid per gravació	138,67 €	416 €
Desplaçament amb AVE a Madrid per gravació	174,20 €	522,60 €
Dietes a Madrid per gravació	150 €	450 €
Desplaçament amb Rodalies a Manresa per gravació	13,90 €	41,70 €
T-Usuals d'1 zona per desplaçar-se per Barcelona per gravacions	40 €	120 €
Desplaçament a Barcelona amb AVE dels dos integrants de la taula rodona	174,20 €	348,40 €
		1.898,70 €

• 11.2. Ingressos

L'objectiu principal és recuperar la inversió feta inicialment per no tenir pèrdues. Per tant, hem de buscar maneres de fer diners amb l'objectiu de poder començar a rodar el nostre documental amb una base econòmica prou sòlida que no ens deixi deseparats. Per fer-ho recorrem a diferents tècniques per assolir un bon finançament, com per exemple, una campanya de micromecenatge, el patrocini d'empreses que vulguin col·laborar amb una participació petita al documental, el preu de participació en la producció i els premis rebuts, si s'escau, fruit de la participació a diferents festivals de cinema. Ho desglossem a continuació.

- **Campanya de micromecenatge:** La nostra voluntat és la d'impulsar un projecte a través de la plataforma 'Verkami' que pugui recaptar un total de 15.000€ i que sigui el coixí principal per a l'adquisició del material necessari per a la producció del documental. Els projectes impulsats per aquesta plataforma tenen un termini màxim de quaranta dies, en els quals s'ha de recaptar l'objectiu econòmic fixat. Una vegada s'assolís aquesta xifra, no podríem comptar amb la totalitat dels diners recaptats, ja que un 6,35% de l'import s'hauria d'entregar a la mateixa plataforma en concepte d'assessorament. D'altra banda, un 21% dels 15.000 euros marxarien en el pagament de l'IVA. Una quantitat, però, que podríem recuperar a través de l'IVA deduïble, és a dir, calculant el 21% dels diners recopilats per Verkami que hem gastat per tal de tirar endavant el projecte¹³⁴.

Un exemple: Si nosaltres aconseguim els 15.000€, la plataforma se'ns quedaria un total de 952,5€ (6,35%) en despeses d'assessorament, mentre que l'estat s'emportaria un total de 3.150€ d'IVA (21%). Per tant, començaríem amb la xifra de 10.897,50€. Posem per cas que només acabem gastant 9.000 euros d'aquesta quantitat de diners. En aquest moment, haurem de calcular el 21% d'aquests nou mil

¹³⁴ Vanacco (07/02/2017). 6 preguntas sobre impuestos en el crowdfunding. Recuperat de: <https://vanacco.com/articulo/impuestos/> [Última consulta: 05/05/2020].

euros per saber quin és l'IVA deduïble. El 21% de 9.000 euros és de 1.890€, quantitat que restarem als 3.150€ d'IVA inicial per saber el que ens toca gastar en aquest concepte, que en aquest hipotètic serien 1.260€ d'IVA, cosa que significa que tindríem 12.787,50€.

En el nostre cas, la quantitat de diners que tindríem per gastar en el projecte és la referent als **10.897,50€**, però, el que hem explicat a les línies superiors, creiem que és interessant tenir-ho en compte, per tal de quadrar els números de manera més fidedigne a posteriori.

- **Patrocini d'empreses:** Respecte a aquest concepte, creiem que seria important sumar empreses col·laboradores quant a la producció que puguin donar un lleuger suport econòmic per acabar d'impulsar el projecte. En aquest cas, l'aportació mínima seria de 500€ per empresa. Creiem que podríem comptar amb unes sis empreses que compleixin amb aquesta funció, sobretot de l'entorn del F. C. Barcelona. Per tant, la xifra que sumariem aquí seria de **3.000€**.
- **Preu de participació en la producció:** Tenint en compte les despeses totals i els diners útils ingressats amb els quals preveiem que ja comptariem, ens surt una xifra arrodonida de 20.220 euros de pèrdues que hem de cobrir a través del finançament de les parts formants de la coproducció. Com ja hem esmentat al marc teòric, en un format com el que presentem, cadascuna de les parts aporta una part del finançament. La intenció, com ja explicat, és coproduir el documental amb TV3, Barça TV i Rakuten TV. Nosaltres aportaríem els diners extrets amb la campanya de micromecenatge desglossada anteriorment. Les altres parts haurien d'aportar entre les tres una xifra de 20.220€, que suposa el nombre aproximat de despeses que quedarien per cobrir i que representaria **6.740€** per cadascun d'ells.

D'altra banda, contemplem una altra categoria d'ingressos que cataloguem com a addicionals, ja que no depenen directament de nosaltres. Parlem, en aquest cas, de

possibles ingressos a través de la consecució de premis en festivals. També ens hauria agradat comptar amb una injecció econòmica provinent de subvencions, però fent una recerca en el mercat, no hem trobat una ajuda que s'ajusti a les característiques del nostre projecte.

- **Premis en festivals:** En aquesta ocasió, entenem els premis que podríem guanyar com quelcom que no podem controlar. Per tant, no els contemplem com uns elements que ens ajudin a cobrir les despeses indicades en epígrafs anteriors, sinó que els entenem com a beneficis directes. Dit això, hem seleccionat un total de tres festivals en què participar: DocsBarcelona, Festival de Cinema Independent de Barcelona del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i el DocumentaMadrid:

DocsBarcelona: Optaríem al premi DocsBarcelona al Millor Documental, que té una dotació econòmica de **5.000€** i un guardó del festival¹³⁵.

Festival de Cinema Independent de Barcelona: Amb una quota d'inscripció de 10€, participaríem en el premi al millor llargmetratge nacional (més de 40 minuts), que ens aportaria un premi de 2.000€, els quals es convertirien en **1990€**, un cop restats els 10 euros de la inscripció¹³⁶.

DocumentaMadrid: Entraríem a la competència nacional al millor curtmetratge (durada màxima de 45 minuts), que té un premi de **5.000€**, a part d'un trofeu i un diploma acreditatiu¹³⁷.

¹³⁵ DocsBarcelona (sense data). *Premis i jurats 2020. Premi DocsBarcelona al Millor Documental*. Recuperat de: <https://docsbarcelona.com/festival-edicio-2020/premis-jurats-2020> [Última consulta: 11/05/2020].

¹³⁶ L'Alternativa (sense Data). *Bases del festival*. Recuperat de: <https://alternativa.cccb.org/2020/ca/convocatoria-2020/bases-del-festival> [Última consulta: 11/05/2020].

¹³⁷ DocumentaMadrid (sense data). *Premios*. Recuperat de: <https://www.documentamadrid.com/premios> [Última consulta: 11/05/2020].

A continuació, mostrem els ingressos totals d'una manera més visual a les taules següents:

TIPUS D'INGRÉS	QUANTITAT SOL·LICITADA	NOMBRE DE COMPRADORS	PREVISIÓ D'INGRÉS TOTAL
Campanya de micromecenatge	15.000 €	(indeterminat)	10.897,50€ (després de pagar impostos)
Patrocini d'empreses	500 €	6	3.000 €
Preu de participació en la producció	6.740 €	3	20.220 €
			34.117,50 €

TIPUS DE BENEFICIS	CATEGORIA DE PARTICIPACIÓ	DESPESA PRÈVIA	PREVISIÓ DE BENEFICI TOTAL
Premi 'DocsBarcelona'	Millor documental	(no s'especifica)	5.000 €
Premi 'Festival de Cinema Independent de Barcelona'	Millor llargmetratge nacional	10 €	1.990 €
Premi 'DocumentaMadrid'	Millor curtmetratge nacional	(no s'especifica)	5.000 €
			11.990 €

Per tancar el present pla financer presentem la taula amb el balanç d'ingressos i despeses. Convé recordar que a l'apartat d'ingressos no hi ha contemplats els hipotètics **11.990€** que ingressaríem si guanyéssim tots els festivals en què tenim previst concursar.

INGRESSOS TOTALS	34.117,50 €
DESPESES TOTALS	34.117,10 €
BALANÇ	(+) 00,40€

Observem que si es compleixen totes les previsions, el projecte es desenvoluparia amb **00,40€** de benefici, cosa que considerariem un èxit, ja que seríem capaços de pagar tots els costos que implica aquest projecte i no tindríem cap pèrdua. A més, en el millor dels casos podríem arribar a sumar **11.990,40€**, si fóssim guanyadors dels festivals de documentals en els quals participaríem. Amb aquest xifra, tindríem dues opcions que valoraríem si arribéssim a aquesta situació.

La primera aniria destinada a reinvertir-ho en un altre projecte de documental, i la segona consistiria a repartir els dividendes entre tots els integrants del treball.

12. CONCLUSIONS

Arribats a aquest punt del treball podem afirmar que el projecte de documental plantejat respon a tots els objectius plantejats a l'inici del treball i resol els dubtes inicials que es podien tenir respecte a la viabilitat històrica i econòmica.

En primer lloc, pensem que amb les eines que hem anat desenvolupant i definint al llarg de la construcció del projecte, aquest pot ser executat de manera imminent, la qual cosa compleix amb el primer dels objectius generals que plantejàvem a l'inici. L'equip que emprengui el repte de dur a terme aquest documental té un marc teòric i una anàlisi de mercat sòlids per començar a treballar. A més, el pla de producció que detallem proporciona un organigrama clar i entenedor dels passos a seguir per confeccionar el producte final.

En l'àmbit econòmic, creiem que el pla financer especificat és d'allò més sostenible i respon a dos objectius: permet començar amb el projecte de manera immediata i, a més, ho permet fer amb unes previsions econòmiques que, en cas de complir-se, aportarien beneficis als responsables del documental. Aquests beneficis, en primera instància, serien de 40 cèntims, la qual cosa pot semblar irrisòria però assegura que s'hauran cobert les despeses pel que fa als recursos materials, desplaçaments i salaris dels treballadors, i que encara sobrarien 0,40€. No obstant això, com ja hem esmentat en epígrafs anteriors, aquests diners es poden veure incrementats sobre manera si el documental produït fos el guanyador d'alguns festivals de cinema documental que hem inclòs al treball. En aquest sentit, el màxim de beneficis que es podrien obtenir pujarien fins a 11.990,40€ en el cas que guanyéssim tots els premis. Una xifra que podria anar a més quant a recursos materials el projecte no comença de 0.

Un altre dels objectius que es veu complert en aquest projecte és el d'aportar la informació necessària perquè aquesta tasca la pugui dur a terme una o diverses empreses audiovisuals o un equip de freelance. Això ho veiem així perquè una

empresa del sector audiovisual ja disposa de molt del material que hem especificat als recursos materials, però, en aquest cas, hem insistit a remarcar tot el material necessari per fer aquest projecte des de zero. Sí que és cert, però, que el documental, en cas de ser desenvolupat per un equip de freelance, seria més complicat de produir pel que fa a l'àmbit econòmic.

D'altra banda, un dels objectius on som autocrítics és en la recerca de fonts documentals. L'arribada de la Covid-19 a les nostres vides ha impedit poder fer una recerca molt més extensa en l'àmbit documental, ja que gran part dels arxius o biblioteques que hem presentat han tancat les portes de forma obligatòria durant la pandèmia. Arran d'això, la proposta del grup ha estat deixar definits quins haurien de ser els arxius, biblioteques o centres de documentació en els quals acudir per poder trobar-la. En canvi, respecte a les fonts personals, sí que hem pogut deixar desglossades quines haurien de ser les entrevistes secundàries per a completar el documental i el desenvolupament de la taula rodona, integrants de la qual també hem pogut determinar. A més, també hem pogut especificar i justificar quins han de ser els llocs de rodatge.

Respecte a aportar un format de tractament de la informació innovador en aquest tema, pensem que amb la inclusió de la taula rodona, aquest és un punt que es compleix amb escreix, ja que després d'analitzar els antecedents existents en aquest àmbit, no hi ha cap treball audiovisual que aporti aquest mètode de tractament audiovisual a les pantalles domèstiques.

L'últim dels objectius específics que especificàvem a l'inici és que fos un documental que es pogués emetre tant per un canal de televisió convencional com per una plataforma de vídeos sota demanda. La fórmula que plantegem (coproducció amb Televisió de Catalunya, Barça TV i Rakuten TV) es pot dur a terme gràcies a la relació ja existent entre ambdues cadenes catalanes quant a coproducció d'alguns continguts i el lligam de Rakuten pel que fa a patrocini amb el club blaugrana. Pensem que la relació entre les empreses audiovisuals és sòlida i permetria aconseguir un producte de molta qualitat.

Pel que fa a les dificultats que hem tingut, a títol més personal, per desenvolupar aquest treball, destaca el fet que no ens hem pogut reunir de manera presencial des del mes de març, la qual cosa ha significat que ens hem vist obligats a confeccionar bona part de la feina de manera telemàtica i amb unes condicions psicològiques que no eren les més adequades a conseqüència del confinament. Respecte als canvis d'enfocament que hàgim pogut fer al treball, volem destacar que hem tingut la proposta molt clara des de l'inici i que no hi ha hagut cap canvi important, si bé algun matís pel que fa al format de la peça o a la inclusió d'aspectes que han acabat sent fonamentals, com la idea de produir una taula rodona.

Volem acabar aquest projecte afirmant que hi ha prou contingut històric per elaborar el documental. Aquest és un punt que ha preocupat durant gran part del projecte als qui han confeccionat aquest Treball de Fi de Grau, ja que en ser un tema que no s'ha tractat gairebé mai des d'aquest punt de vista, no sabíem si hi hauria prou contingut per fer un documental. Finalment, i amb una investigació històrica primerenca feta, podem afirmar que hi ha prou material per fer un documental sobre la relació del Barça amb el franquisme amb una visió més crítica sobre la figura blaugrana. Per últim, ens reafirmem amb el que hem comentat a la introducció. El documental que pot emanar d'aquest projecte no busca criticar ni al Barça ni al Madrid, busca ser un exercici de depuració i de cerca de la veritat que pot beneficiar ambdues entitats esportives.

13. BIBLIOGRAFIA

- Aldama, Z. (23/07/2018). *Douyin, la 'app' más descargada del mundo a la que comparan con el opio*. El País Retina. Recuperat de: https://retina.elpais.com/retina/2018/07/20/tendencias/1532081029_505255.html [Última consulta: 18/03/2020].
- Arias, A. (17/03/2013). *El Real Madrid ¿Equipo del régimen franquista?*. CIHEFE. Recuperat de: <http://www.cihefe.es/cuadernosdefutbol/2013/09/el-real-madrid-%c2%bfequipo-del-regimen-franquista/> [Última consulta: 04/06/2020].
- Arias, A. (18/04/2020). *El Barcelona, obligado a ir a El Pardo. ¿El único? Va a ser que no'*. Saltataulells. Recuperat de: <http://saltataulells.com/fuentes-primarias/el-barcelona-obligado-a-ir-a-el-pardo-el-unico-va-a-ser-que-no/> [Última consulta: 04/06/2020].
- Atresmedia (sense data). *ATRESMEDIA PUBLICIDAD. CUOTA PANTALLA ATRESMEDIA*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/> [Última consulta: 10/06/2020].
- Atresmedia (sense data). *Nuestras delegaciones*. Recuperat de: <https://www.atresmediapublicidad.com/nosotros/estamos/> [Última consulta: 24/05/2020].
- ATRESplayer (sense data). *Suscripción*. Recuperat de: <https://suscripcion.atresplayer.com/hazte-premium/ver-mas/nac/primer/index.html> [Última consulta: 24/05/2020].
- Butlletí Oficial de l'Estat (04/02/2020). *Real Decreto 231/2020, de 4 de febrero, por el que se fija el salario mínimo interprofesional para 2020*. Recuperat de:

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-1652 [Última consulta: 16/04/2020].

- Buxadera, J. (1998). *El Franquisme (1939-1975)*. Buxaweb. Recuperat de: <http://www.buxaweb.com/historia/temes/escat/franquisme.htm> [Última consulta: 20/03/2020].
- Cabeza, E. (2019). *Apunts de Teoria i Pràctica del Documental*. Publicats al Campus Virtual de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Carrasco, C (sense data). *Raimundo Saporta, la 'mano derecha' de Santiago Bernabéu*. Recuperat de: <https://www.defensacentral.com/madridismo/118406-raimundo-saporta-la-mano-derecha-de-santiago-bernabeu> [Última consulta: 04/06/2020].
- Caurin, J (22/01/2020). *Salario Mínimo Interprofesional 2020*. EmprenePyme. Recuperat de: <https://www.emprendepyme.net/salario-minimo-interprofesional.html> [Última consulta: 16/04/2020].
- Cinco Días (29/10/2019). *HBO eleva el pago de impuestos en España: de 45.000 euros a 108.000*. Recuperat de: https://cincodias.elpais.com/cincodias/2019/10/28/companias/1572293559_148707.html [Última consulta: 24/05/2020].
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2019). *Tarifas 2019. 4º trimestre*. Recuperat de: <http://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/3/3/1565341006533.pdf> [Última consulta: 28/02/2020].
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2020). *Audiències. Quota de pantalla*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/publicitat/ca/audiencies/> [Última consulta: 09/06/2020].

- Cosín, A. (29/02/2020). *El fichaje frustrado de Kubala por el Real Madrid*. La Galerna. Recuperat de: <https://www.lagalerna.com/el-fichaje-frustrado-de-kubala-por-el-real-madrid/> [Última consulta: 04/06/2020].
- División de Estadística y Estudios, Secretaría General Técnica (06/2019). *Anuario de Estadísticas Deportivas 2019*. Ministerio de Cultura y Deporte. Recuperat de: <http://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:dc406096-a312-4b9d-bd73-2830d0affb2d/anuario-de-estadisticas-deportivas-2019.pdf> [Última consulta: 14/02/2020].
- DocsBarcelona (sense data). *Premis i jurats 2020. Premi DocsBarcelona al Millor Documental*. Recuperat de: <https://docsbarcelona.com/festival-edicio-2020/premis-jurats-2020> [Última consulta: 11/05/2020].
- DocumentaMadrid (sense data). *Premios*. Recuperat de: <https://www.documentamadrid.com/premios> [Última consulta: 11/05/2020].
- Economipedia (23/02/2020). *Empresas más grandes del mundo 2020*. Recuperat de: <https://economipedia.com/ranking/empresas-mas-grandes-del-mundo-2020.html> [Última consulta: 24/05/2020].
- El Español (04/12/2018). *Amazon busca un centro de producción audiovisual en España para Prime Video*. Recuperat de: https://www.elespanol.com/invertia/empresas/20181204/amazon-centro-produccion-audiovisual-espana-prime-video/357965307_0.html [Última consulta: 24/05/2020].
- El Español (29/05/2020). *Movistar+ duplica sus ingresos por publicidad en cuatro años hasta los 63 millones de euros*. Recuperat de: https://www.elespanol.com/invertia/medios/20200529/movistar-duplica-ingresos-publicidad-anos-millones-euros/493451662_0.html [Última consulta: 24/05/2020].

- El Español (29/11/2016). *HBO también producirá series en España*. Recuperat de: <https://www.elespanol.com/bluper/noticias/hbo-producira-contenido-original-espana-ficha-miguel-salvat> [Última consulta: 24/05/2020].
- El Independiente (31/01/2020). *Amazon gana un 15% más en 2019, hasta un récord de 10.482 millones*. Recuperat de: <https://www.elindependiente.com/economia/2020/01/31/amazon-gana-un-15-mas-en-2019-hasta-un-record-de-10-482-millones/> [Última consulta: 24/05/2020].
- El País (07/08/2017). *Així va ser com el Madrid va arrabassar Di Stéfano al Barça*. Recuperat de: https://cat.elpais.com/cat/2017/08/06/deportes/1502042406_757005.html [Última consulta: 03/06/2020].
- El País (08/05/2009). *El Gobierno suprime la publicidad en TVE*. Recuperat de: https://elpais.com/sociedad/2009/05/08/actualidad/1241733605_850215.html [Última consulta: 23/05/2020].
- elEconomista (sense data). *Datos comerciales de Editorial Planeta Sa*. Recuperat de: <https://ranking-empresas.eleconomista.es/EDITORIAL-PLANETA.html> [Última consulta: 24/05/2020].
- Enciclopèdia.cat (sense data). *Joan Gich Bech de Careda*. Recuperat de: <https://www.enciclopedia.cat/ec-eeec-6263.xml> [Última consulta: 04/06/2020].
- Ernest & Young, S.L. (2018). *Informe d'Auditoria de Comptes Anual emès per un auditor independent*. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Recuperat de: <https://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/7/9/1556616036997.pdf> [Última consulta: 28/02/2020].

- Esport3 (30/05/2017). *Esport3 i BarçaTV estrenen “Barça inside: Els secrets d’un vestidor guanyador”*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/documentals/esports3-i-barcatv-estrenen-barca-inside-els-secrets-dun-vestidor-guanyador/documentals/2791483/> [Última consulta: 20/05/2020].
- F.C Barcelona (2019). *‘Matchday’, la nueva serie documental que muestra el Barça desde dentro como nunca se había visto hasta ahora*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.es/es/match-day> [Última consulta: 18/12/2019].
- F.C. Barcelona (01/07/2017). *Comença el patrocini de Rakuten amb el FC Barcelona*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/752333/comenca-el-patrocini-de-rakuten-amb-el-fc-barcelona#> [Última consulta: 12/04/2020].
- F.C. Barcelona (01/072017). *Comença el patrocini de Rakuten amb el F.C. Barcelona*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/752333/comenca-el-patrocini-de-rakuten-amb-el-fc-barcelona#> [Última consulta: 25/02/2020].
- F.C. Barcelona (04/10/2019). *‘Matchday’, la nova sèrie documental que mostra el Barça des de dins com no s’havia vist mai fins ara*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/noticies/1367965/matchday-la-nova-serie-documental-que-mostra-el-barca-des-de-dins-com-no-shavia-vist-mai-fins-ara> [Última consulta: 12/04/2020].
- F.C. Barcelona (16/01/2020). *El Barça és reconegut com el millor club de futbol ‘online’ a la Xina amb el premi Red Card 2020*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/1573193/el-barca-es-reconegut-com-el-millor-club-de-futbol-online-a-la-xina-amb-el-premi-red-card-2020> [Última consulta: 18/03/2020].

- F.C. Barcelona (20/09/2019). *Inaugurat el projecte Barça Studios*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/noticies/1350298/inaugurat-el-projecte-barca-studios> [Última consulta: 12/04/2020].
- F.C. Barcelona (2018). *Gamper, l'inventor del Barça*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/videos/724322/el-documental-gamper-linventor-del-barca-disponible> [Última consulta: 18/12/2019].
- F.C. Barcelona (2019). *Basilea: una fotografia per a la història*. Recuperat de: <https://barcatvplus.fcbarcelona.com/ca/videos/1221619/documental-basilea-una-fotografia-per-a-la-historia> [Última consulta: 18/12/2019].
- F.C. Barcelona (2019). *Pressupost temporada 2019/2020*. Memòria F.C. Barcelona. Recuperat de: https://www.fcbarcelona.com/fcbarcelona/document/2020/03/03/08781c29-4a48-466f-8b65-717fc7d86b27/46.pdf?_ga=2.34825889.1203251000.1584700422-311993519.1558783673 [Última consulta: 28/02/2020].
- F.C. Barcelona (23/01/2020). *El FC Barcelona consolida el seu lideratge a les xarxes socials*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/noticies/1586353/el-fc-barcelona-consolida-su-liderazgo-en-las-redes-sociales> [Última consulta: 18/03/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *1899-09. Naixement i supervivència. (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643865/1899-09-naixement-i-supervivencia> [Última consulta: 22/03/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *1939-50. Anys de perseverança (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643898/1939-50-anys-de-perseveranca> [Última consulta: 22/03/2020].

- F.C. Barcelona (sense data). *1951-60. Kubala i el seu temps (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643900/1950-61-kubala-i-el-seu-temps> [Última consulta 22/03/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *1961-69. Una nova dimensió social (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643901/1961-69-una-nova-dimensio-social> [Última consulta: 22/03/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *1969-78. Cruyff, democràcia (Història dècada a dècada)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/643906/1969-78-cruyff-democracia> [Última consulta: 22/03/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *Agustí Montal i Costa (1969-1977)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645317/agusti-montal-i-costa-1969-1977> [Última consulta: 04/06/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *Agustí Montal i Galobart (1946-1952)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645351/agusti-montal-i-galobart-1946-1952> [Última consulta: 04/06/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *Enric Martí Carreto (1952-1953)*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/fitxa/645345/enric-marti-carreto-1952-1953> [Última consulta: 04/06/2020].
- F.C. Barcelona (sense data). *Official Partners*. Recuperat de: <https://www.fcbarcelona.cat/ca/club/partners#> [Última consulta: 21/02/2020].
- Fanego, I.; Lucas, T. (02/02/2017). *Por qué We Chat es el fenómeno más impresionante en móvil del mundo actualmente*. Xataka móvil. Recuperat de: <https://www.xatakamovil.com/aplicaciones/por-que-wechat-es-el-fenomeno->

[mas-impresionante-en-movil-del-mundo-actualmente](#) [Última consulta: 18/03/2020].

- Fernández Díez, F.; Martínez Abadía, J. (1994). *La dirección de producción para cine y televisión*. Editorial Paidós Ibérica.
- Finestres, J.; García, X. (2006). *El cas Di Stéfano*. Edicions 62.
- FINESTRES, Jordi; GARCIA, Xavier (2014). *Franco contra el Barça*. Revista *Sàpiens*, núm. 150.
- Fontán, A. M. (27/02/2019). *El estado de la televisión en España en 2018*. Kantar España. Recuperat de: <https://es.kantar.com/media/tv/2019/febrero-2019-anuario-audiencias-2018/> [Última consulta: 14/02/2020].
- Fundación Nacional Francisco Franco (sense data). *Estructura orgànica*. Recuperat de: <https://fnff.es/paginas/640639275/estructura-organica.html> [Última consulta: 04/06/2020].
- Gómez, M. (2012). *Quiero hacer un documental*. Ediciones Rialp, Madrid.
- GuiaBCN (sense data). *Delegació a Barcelona – Televisió Telecinco*. Ajuntament de Barcelona. Recuperat de: https://guia.barcelona.cat/es/detall/televisio-telecinco_97297115530.html [Última consulta: 25/02/2020].
- HBO (sense data). *HBO España. How to watch*. Recuperat de: <https://es.hboespana.com/how-to-watch/> [Última consulta: 24/05/2020].
- HBO (sense data). *Pàgina principal d'HBO Espanya (Preus)*. Recuperat de: <https://es.hboespana.com/> [Última consulta: 24/05/2020].

- Ibáñez, A. (2010). *Documental vs. Reportaje. Cómo identificarlos (Parte I)*. Guíoteca. Recuperat de: <https://www.guioteca.com/cortos-y-documentales/documental-vs-reportaje-como-identificarlos-parte-i/> [Última consulta: 04/03/2020].
- Iglesias, J. (29/03/2016). *Las cinco ayudas de Franco que ocultan en Barcelona*. Okdiario. Recuperat de: <https://okdiario.com/deportes/las-cinco-ayudas-de-franco-que-ocultan-en-barcelona-97692> [Última consulta: 03/06/2020].
- Instituto Nacional de Estadística (2020). *Población residente por fecha, sexo y edad*. INE. Recuperat de: <https://www.ine.es/jaxiT3/Tabla.htm?t=31304> [Última consulta: 09/06/2020].
- Jefatura del Estado (1941). *Decreto por el que se establece la Delegación Nacional de Deportes de F.E.T. y de las J.O.N.S.* Butlletí Oficial de l'Estat. Recuperat de: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1941/064/A01551-01553.pdf> [Última consulta: 21/03/2020].
- Kiss, J. (15/07/2011). *Weibo: The Chinese Twitter that dwarfs Twitter*. The Guardian. Recuperat de: <https://www.theguardian.com/technology/pda/2011/jul/15/weibo-twitter-china> [Última consulta: 18/03/2020].
- L'Alternativa (sense Data). *Bases del festival*. Recuperat de: <https://alternativa.cccb.org/2020/ca/convocatoria-2020/bases-del-festival> [Última consulta: 11/05/2020].
- La Vanguardia (15/10/2019). *La televisión del futuro vuelve a los anuncios*. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/television/20191015/471010460005/rakuten-tv->

waiki-tv-streaming-gratis-canales-ver-prueba-futuro-anuncios-publicidad.html

[Última consulta: 25/02/2020].

- Lebron, A. (2013). "El Barça i el Franquisme". Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona. Recuperat de http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/50633/1/TFG_ALEJANDRO_LEBRON_MOLES.pdf [Última consulta: 18/12/2019].
- Luque, X. G. (01/06/2018). *El FC Barcelona condecoró tres veces a Franco*. La Vanguardia. Recuperat de <https://www.lavanguardia.com/deportes/20161104/411563419891/fc-barcelona-condecoro-tres-veces-franco.html> [Última consulta: 13/04/2020].
- Marca (07/08/2017). *Salen a la luz los documentos que prueban que el Barça pagó a River por Di Stéfano*. Recuperat de: <https://www.marca.com/futbol/barcelona/2017/08/07/5988893f468aeb5b5b8b4629.html> [Última consulta: 03/06/2020].
- Marcos, C. (31/07/2005). *El Gobierno permite a Canal Plus emitir en abierto 24 horas*. El Mundo. Recuperat de: <https://www.elmundo.es/elmundo/2005/07/29/comunicacion/1122640389.html> [Última consulta: 25/05/2020].
- Martínez, J. F., & Luque, X. G. (2014). *El Barça segrestat*. Barcelona, Espanya: Ara Llibres.
- MEDIA – Televisión (sense data). *El nacimiento y la llegada de la televisión*. Ministerio de Educación. Recuperat de: <http://recursos.cnice.mec.es/media/television/bloque2/pag2.html> [Última consulta: 23/05/2020].

- Ministeri de l'Interior (1938). *Ley de 22 de abril de 1938, de Prensa (rectificada)*. Butlletí Oficial de l'Estat. Recuperat de: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1938/550/A06938-06940.pdf> [Última consulta: 21/03/2020].
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino (02/2009). *Población y Sociedad Rural*. Publicaciones de la UAP. Recuperat de: https://www.mapa.gob.es/es/ministerio/servicios/analisis-y-prospectiva/Agrinfo12_tcm30-88390.pdf [Última consulta: 14/02/2020].
- Movistar (sense data). *'La peste': decálogo de un contagio*. Recuperat a: <http://www.movistarplus.es/lapestesecontagia> [Última consulta: 24/05/2020].
- Movistar (sense data). *Movistar. Ayuda*. Recuperat de: <http://ver.movistarplus.es/ayuda/dispositivos/ordenador> [Última consulta: 24/05/2020].
- Movistar (sense data). *Paquetes de televisión de Movistar plus*. Recuperat de: <https://www.movistar.es/particulares/television/crea-tv/> [Última consulta: 24/05/2020].
- Movistar (sense data). *Paquetes Movistar+ Lite*. Recuperat de: <https://www.movistar.es/particulares/movistar-plus-lite/> [Última consulta: 24/05/2020].
- Muntanya de Llibres (sense data). *Kubala: l'heroi que va canviar la història del Barça*. Recuperat de: <https://www.muntanyadellibres.com/ca/futbol/17488-kubala-lheroi-que-va-canviar-la-historia-del-barca.html> [Última consulta: 28/05/2020].

- Mussolini, B. (1937). *La doctrina del Fascismo*. Editorial Kamerad. Recuperat de: <https://editorialkamerad.files.wordpress.com/2014/08/la-doctrina-del-fascismo1.pdf> [Última consulta: 20/03/2020].
- Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Ediciones Paidós Ibérica, Barcelona.
- Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Editorial Indiana University Press, traduït per la Universitat Autònoma de Mèxic.
- Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Antena 3*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-antena-3.html> [Última consulta: 24/05/2020].
- Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Cuatro*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-cuatro.html> [Última consulta: 25/05/2020].
- Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en La Sexta*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-la-sexta.html> [Última consulta: 24/05/2020].
- Oblicua, Agencia de Medios (sense data). *Publicidad en Telecinco*. Recuperat de: <https://www.oblicua.es/publicidad/en-telecinco.html> [Última consulta: 25/05/2020].
- Porta, F. (2012). *Kubala!: L'heroi que va canviar la història del Barça*. Edicions Saldonar.
- Prefectura de l'Estat (1966). *Ley 14/1966, de 18 de marzo, de Prensa e Imprenta*. Butletí Oficial de l'Estat. Recuperat de:

<https://www.boe.es/eli/es/l/1966/03/18/14/dof/spa/pdf> [Última consulta: 21/03/2020].

- Pulsa Media Consulting (2019). *Tarifas publicidad 1r trimestre 8tv*. 8tv. Recuperat de: <https://www.8tv.cat/wp-content/uploads/2019/01/TARIFAS-PULSA-TRIMESTRE-1-2019-8TV.pdf> [Última consulta: 23/05/2020].
- Quintana, A. (04/10/2019). *La población rural cae un 10% desde el año 2000*. EFEAgro. Recuperat de: <https://www.efeagro.com/noticia/la-poblacion-rural-baja-10-desde-ano-2000/> [Última consulta: 14/02/2020].
- Real Academia de la Historia (sense data). *M^a del Carmen Iglesias Cano, Condesa de Gisbert*. <https://www.rah.es/la-academia/organizacion/junta-de-gobierno/excma-sra-dna-ma-del-carmen-iglesias-cano-condesa-de-gisbert/> [Última consulta: 04/06/2020].
- Real Madrid C.F. (sense data). *Santiago de Bernabéu de Yeste (1911-1928)*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/sobre-el-real-madrid/el-club/historia/jugadores-de-leyenda-futbol/santiago-bernabeu-de-yes-te> [Última consulta: 04/06/2020].
- Real Madrid C.F. (sense data). *Santiago de Bernabéu de Yeste (1943-1978)*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/sobre-el-real-madrid/el-club/historia/presidentes/santiago-bernabeu> [Última consulta: 04/06/2020].
- Real Madrid C.F. (sense data). *Informe Anual 2018/2019*. Recuperat de: <https://www.realmadrid.com/socios/carnet-de-socio/informes-anuales> [Última consulta: 17/02/2020].
- Redacció Catalunyaapress (08/01/2019). *Un dèficit de més de 38 milions obliga a 8tv a passar-se als “continguts enllaunats”*. Catalunyaapress. Recuperat de: <https://www.catalunyapress.cat/texto-diario/mostrar/1295258/deficit-mes-36->

[milions-obliga-8tv-passarse-als-continguts-enllaunats](#) [Última consulta: 23/05/2020].

- Redacció Fundación Nacional Francisco Franco (14/02/2019). *Franco, el hombre que salvó al Barça, por Fernando Paz*. Recuperat de: <https://fnff.es/actualidad/977288549/franco-el-hombre-que-salvo-al-barca.html> [Última consulta: 03/06/2020].
- Redacción prnoticias (28/02/2019). *Atresmedia cierra 2018 con unos ingresos de 1.042,3 millones de euros*. prnoticias. Recuperat de: <https://prnoticias.com/2019/02/28/atresmedia-resultados-economicos-2018/> [Última consulta: 24/05/2020].
- Relaño, A. (2012). *Nacidos para incordiar: Un siglo de agravios entre el Madrid y el Barça*. Edicions Martínez Roca.
- Revista GQ (19/02/2020). *Cuántos suscriptores tiene Netflix, HBO, Disney+, Apple TV+ y Amazon Prime Video*. Recuperat de <https://www.revistagq.com/noticias/articulo/cuantos-suscriptores-tiene-netflix-hbo-disney-apple-amazon-prime-video> [Última consulta: 24/05/2020].
- Rodríguez, R. (02/12/2014). *El arte de 'robar' jugadores: el día que Kubala fue del Madrid y Di Stéfano del Barça*. El Confidencial. Recuperat de: https://www.elconfidencial.com/deportes/futbol/liga/2012-10-29/el-arte-de-robar-jugadores-el-dia-que-kubala-fue-del-madrid-y-di-stefano-del-barca_523993/ [Última consulta: 03/06/2020].
- Romero, S. (23/06/2017). *Toutiao: el periódico digital inteligente que leen 600 millones de personas*. BBVA. Recuperat de: <https://www.bbva.com/es/toutiao-periodico-digital-inteligente-leen-600-millones-personas/> [Última consulta: 18/03/2020].

- RTVE (29/03/2019). *RTVE cierra sus cuentas de 2018 con un resultado positivo*. Recuperat de: <https://www.rtve.es/rtve/20190329/rtve-cierra-cuentas-2018-resultado-positivo/1912812.shtml> [Última consulta: 23/05/2020].
- RTVE (sense data). *Informativos territoriales de RTVE*. Recuperat de: <https://www.rtve.es/noticias/informativos-territoriales/> [Última consulta: 23/05/2020].
- RTVE (sense data). *RTVE Centros territoriales*. Recuperat de: https://www.rtve.es/centros-territoriales/#bLibre_1442592759025 [Última consulta: 23/05/2020].
- Salinas, D. (16/05/2019). *Recopa de Basilea 1979: 40 años del primer gran título europeo*. Sport. Recuperat de: <https://www.sport.es/es/noticias/barca/recopa-basilea-1979-40-anos-del-primer-gran-titulo-europeo-7455033> [Última consulta: 28/05/2020].
- Santacana, C. (2005). *El Barça i el franquisme: crònica d'uns anys decisius per a Catalunya (1968-1978)*. Barcelona, Espanya: Mina.
- Sobrequés, J. (2015). *Història del F.C. Barcelona*. Editorial Base.
- Soler, L. (1998). *La realización de documentales y reportajes para televisión*. Editorial Cims, Barcelona. Recuperat de: [http://metamentaldoc.com/17_Realizaci%F3n de documentales Lloren%E7 Soler.pdf](http://metamentaldoc.com/17_Realizaci%F3n%20de%20documentales%20Lloren%20Soler.pdf) [Última consulta: 04/03/2020].
- Sport (31/01/2017). *“Después de escribir la historia del Real Madrid, me hice del Barça”*. Recuperat de: <https://www.sport.es/es/noticias/real-madrid/despues-escribir-historia-del-real-madrid-hice-del-barca-5778169> [Última consulta: 04/06/2020].

- Telemania (27/02/2019). *Mediaset ganó 200,3 millones en 2018, su mejor resultado de los últimos 10 años*. Mediaset España. Recuperat de: https://www.mediaset.es/telemania/empresas/empresas-nacionales/mediaset-espana-beneficio-resultado_0_2714250123.html [Última consulta: 25/05/2020].
- Televisió de Catalunya (12/12/2018). *“El Madrid real. La llegenda negra de la glòria blanca”*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficcio/el-madrid-real-la-llegenda-negra-de-la-gloria-blanca/video/5140591/> [Última consulta: 16/12/2019].
- Televisió de Catalunya (2016). *Josep Suñol: un crit valent*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/sense-ficcio/sunol-un-crit-valent/video/5582741/> [Última consulta: 18/12/2019].
- Top Comparativas (sense data). *Amazon Prime: Qué es, cuánto cuesta y cuáles son sus ventajas*. Recuperat de: <https://www.topcomparativas.com/electronica/amazon-prime-que-es-cuanto-cuesta-y-cuales-son-sus-ventajas.html> [Última consulta: 25/05/2020].
- Tovar, A. L. (09/10/2019). *El Barça retira sus condecoraciones a Franco*. La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/deportes/fc-barcelona/20191006/47842329955/barcelona-franco-asamblea-compromisarios-medallas-retiradas.html> [Última consulta: 13/04/2020].
- TVE (16/07/2014). *Arxiu TVE Catalunya - Història del Futbol Club Barcelona - Barça i Franquisme - Capítol 5*. Recuperat de: <http://www.rtve.es/alacarta/videos/historia-del-fc-barcelona/arxiu-tve-catalunya-historia-del-futbol-club-barcelona-barca-franquisme-capitol-5/2655131/> [Última consulta: 16/12/2019].

- Vanacco (07/02/2017). *6 preguntas sobre impuestos en el crowdfunding*. Recuperat de: <https://vanacco.com/articulo/impuestos/> [Última consulta: 05/05/2020].
- Vertele (02/01/2020). *Las audiencias del 2019: Telecinco y laSexta felices ven sufrir a La 1, Antena 3 y Cuatro*. Recuperat de: https://vertele.eldiario.es/audiencias-canales/analisis-espana/audiencias-2019-analisis-especial-telecinco-la-1-tve-antena-3_0_2191580831.html [Última consulta: 23/05/2020].
- Villanueva, M. (10/01/2019). *La nova 8tv, sota mínims: 0,6% d'audiència i condemnada al tancament*. El Nacional.cat. Recuperat de: https://www.elnacional.cat/enblau/ca/televisio/8tv-audiencia-tanca_342570_102.html [Última consulta: 23/05/2020].
- Xataka (05/03/2019). *Cómo ver Amazon Primer Video en tu televisor: métodos, alternativas y aplicaciones oficiales*. Recuperat de: <https://www.xataka.com/basics/como-ver-amazon-prime-video-tu-televisor-metodos-alternativas-aplicaciones-oficiales> [Última consulta: 24/05/2020].
- Xataka (21/02/2019). *Telefónica España acaba 2018 creciendo tímidamente en ingresos pero se fortalece con usuarios de alto valor*. Recuperat de: <https://www.xatakamovil.com/movistar/telefonica-espana-acaba-2018-creciendo-timidamente-ingresos-se-fortalece-usuarios-alto-valor> [Última consulta: 24/05/2020].
- Yúbal FM (26/02/2020). *Qué es TikTok, de dónde viene y qué ofrece la red social de vídeos*. Xataka. Recuperat de: <https://www.xataka.com/basics/que-tiktok-donde-viene-que-ofrece-red-social-videos> [Última consulta: 18/03/2020].